

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۲۱

جمعه ۱۴۰۲/۰۲/۰۱

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

گروه مشاوره و پرورشی آکو

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخگویی: ۸۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱	۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶	۲۵	
		۱۰		۲۶	۳۵	
۲	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۳۶	۵۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۵۱	۶۰	
		۱۰		۶۱	۷۰	
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	اجباری	۷۱	۸۵	۳۰ دقیقه
		۱۵		۸۶	۱۰۰	

ریاضیات

- ۱- اگر $2 = 10^{0/3}$ باشد، از تساوی $10^x = 6/4$ مقدار x کدام است؟
- (۱) $0/8$ (۲) $0/75$ (۳) $0/7$ (۴) $0/6$
- ۲- اگر $x^2 = 125$ ، مقدار $x^{-0/5}$ کدام است؟
- (۱) $0/1$ (۲) $0/2$ (۳) $-0/1$ (۴) $-0/2$
- ۳- اگر a ریشه پنجم عدد $3\sqrt[4]{2}$ باشد، حاصل a^{20} کدام است؟
- (۱) 32 (۲) 64 (۳) 124 (۴) 162
- ۴- حاصل $\sqrt[4]{8} - \frac{1}{\sqrt{2}} - \sqrt{(1-\sqrt{2})^2}$ کدام است؟
- (۱) $2\sqrt{2} - 1$ (۲) $\sqrt{2} + 1$ (۳) -1 (۴) 1
- ۵- ریشه سوم عدد 56 به کدام عدد صحیح زیر نزدیک تر است؟
- (۱) 3 (۲) 4 (۳) 5 (۴) 6
- ۶- اگر a ریشه سوم $0/064$ و b ریشه پنجم عدد $0/03125$ باشد، حاصل $a - b$ کدام است؟
- (۱) $0/1$ (۲) $-0/1$ (۳) $0/2$ (۴) $-0/2$
- ۷- از تساوی $(0/5)^x = (0/5)^{-1} \times 4^{x-1}$ ، مقدار $2x$ کدام است؟
- (۱) 1 (۲) 2 (۳) 4 (۴) 6
- ۸- حاصل ضرب ریشه نهم عدد 3^{12} و ریشه ششم عدد 4^8 برابر کدام است؟
- (۱) $3\sqrt[9]{12}$ (۲) $6\sqrt[9]{12}$ (۳) $12\sqrt[9]{12}$ (۴) $18\sqrt[9]{12}$
- ۹- حاصل عبارت $5 \times (\frac{32}{27})^3 \times (0/16)^3 \times (\frac{1}{3})^{-2} \times (\frac{1}{3})^{-7}$ کدام است؟
- (۱) $(\frac{2}{3})^{15}$ (۲) $(\frac{2}{5})^{15}$ (۳) $(\frac{3}{5})^{15}$ (۴) $(\frac{1}{5})^{15}$
- ۱۰- اگر حجم کره‌ای $\frac{27\pi}{6}$ باشد، اندازه شعاع آن چند واحد است؟
- (۱) $1/5$ (۲) 2 (۳) $2/5$ (۴) 3
- ۱۱- اگر $A = 8^{-0/25} \times 16^{\frac{2}{3}}$ و $B = 9^{\frac{1}{2}} \times 3^{\frac{4}{3}}$ و $(\frac{A}{B})^n = (\frac{2}{3})^n$ باشد، آنگاه عدد n کدام است؟
- (۱) 18 (۲) 14 (۳) 12 (۴) 6
- ۱۲- حاصل $(\frac{a}{\frac{1}{f}})^8$ کدام است؟
- (۱) a^3 (۲) a^4 (۳) $\frac{1}{a^3}$ (۴) $\frac{1}{a^4}$
- ۱۳- مبلغ چهارصد میلیون تومان در یک پروژه سرمایه‌گذاری شده است. اگر سود سالیانه این پروژه ۲۵ درصد و میزان سود در تمام مدت یک سال فرض شود، اصل و سود حاصل از سرمایه‌گذاری در این پروژه بعد از گذشت ۶ ماه چند میلیون تومان است؟
- (۱) 420 (۲) 430 (۳) 440 (۴) 450
- ۱۴- حاصل عبارت $(\sqrt{3}+1)(\sqrt{2}-\sqrt{6}) + \frac{\sqrt{12}}{\sqrt{6}}$ کدام است؟
- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) $-\sqrt{2}$ (۳) 2 (۴) -2
- ۱۵- اگر $150 = \sqrt[3]{216 \times 5^{3x-15}}$ باشد، آنگاه x کدام است؟
- (۱) 5 (۲) 6 (۳) 7 (۴) 8

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۶ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۲۶ تا ۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۶ تا ۲۵)

۱۶- اگر در معادله درجه دوم $(a-2)x^2 + (a-1)x + 1 = 0$ ریشه مضاعف معادله β باشد، حاصل $a + \beta$ کدام است؟

- ۱ (۳) ۲ (۲) ۳ (۱) ۴ (۴)

۱۷- اگر $x=2$ یک جواب معادله $\frac{1}{x} + \frac{a}{x^2+x} = \frac{2}{x-1}$ باشد، جواب دیگر کدام است؟

- ۳ (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴)

۱۸- در تابع f به صورت $f = \{(4, -2), (-2, b+2), (4, a+3), (6, 4)\}$ مجموعه دامنه و برد تابع یکسان هستند، $a + b$ کدام است؟

- ۲ (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۹- در تابع خطی f داریم: $f(-2) = 5$ و $f(1) = -4$. اگر $f(0) = a$ باشد، مقدار $f(4a)$ کدام است؟

- ۹ (۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴)

۲۰- اگر خط $x = -\frac{1}{4}$ محور تقارن تابع درجه دوم $y = x^2 + ax - 2$ باشد، فاصله دو نقطه تلاقی نمودار تابع با محور x ها کدام است؟

- ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۲۱- نمودار تابع درجه دوم $y = x^2 - 4x + 3$ خط به معادله $y = 2x + a$ را قطع نمی‌کند. حدود a کدام است؟

- ۱ (۱) $a < -6$ ۲ (۲) $a < -4$ ۳ (۳) $a < -2$ ۴ (۴) $a < 2$

۲۲- میانگین وزن تعدادی از افراد ۷۵ کیلوگرم است. با بررسی مجدد، وزن ۲ نفر از آنها اصلاح شده و از ۱۰۰ و ۵۰ به ۸۰ و ۹۰ کیلوگرم تغییر می‌کند. اگر در حالت اخیر میانگین جدید ۸۰ باشد، تعداد افراد کدام است؟

- ۴ (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴)

۲۳- در داده‌های آماری زیر، انحراف معیار داده‌های داخل جعبه در رسم نمودار جعبه‌ای کدام است؟

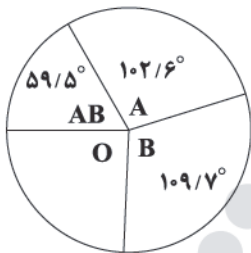
۲۸, ۱۵, ۱۳, ۵, ۱۱, ۱۴, ۲۲, ۲۵, ۱۷, ۶, ۱۲, ۱۸, ۱۷, ۱۸, ۲۰, ۸, ۱۶, ۲۷

- ۱ (۱) $1/3$ ۲ (۲) $1/7$ ۳ (۳) $2/3$ ۴ (۴) $2/7$

۲۴- نمودار دایره‌ای زیر مربوط به گروه خونی ۱۸۰۰ نفر از افراد مراجعه‌کننده به ایستگاه انتقال خون است. چه تعداد افراد مراجعه‌کننده گروه

خونی O داشته‌اند؟

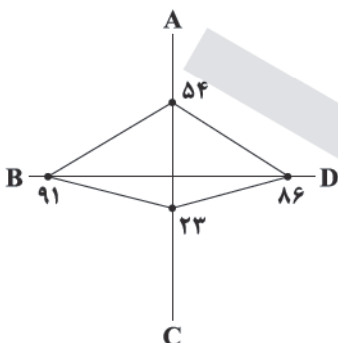
- ۱ (۱) ۴۴۱
۲ (۲) ۴۴۲
۳ (۳) ۴۴۳
۴ (۴) ۴۴۴

۲۵- در نمودار راداری زیر که برای چهار متغیر A, B, C و D برحسب درصد رسم شده است، مقدار بیشینه متغیرها به ترتیب ۶۰، ۱۵، ۲۸ و ۳۰ است. مقدار متغیر A کدام است؟

مقدار متغیر A کدام است؟

- ۱ (۱) $31/2$
۲ (۲) $32/4$
۳ (۳) $33/6$
۴ (۴) $34/8$

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سؤالات ۲۶ تا ۳۵)

۲۶- اگر گزاره‌های p و q به ترتیب نادرست و درست باشند، هم‌ارز گزاره‌های زیر کدام است؟

(الف) $(\sim q \Rightarrow r) \vee (r \Leftrightarrow p)$ (ب) $(q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p$

(۱) درست - درست (۲) درست - نادرست

(۳) نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست

۲۷- ارزش گزاره $((p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)) \wedge r$ ، در کدام حالت درست است؟

(۱) p درست، q نادرست و r درست. (۲) p نادرست، q نادرست و r درست.

(۳) p درست، q درست و r نادرست. (۴) p نادرست، q درست و r درست.

۲۸- برای اثبات «اگر n^2 زوج باشد، آن‌گاه n زوج است» به روش عکس نقیض، کدام گزاره را ثابت می‌کنیم؟ ($n \in \mathbb{Z}$)

(۱) اگر n زوج باشد، آن‌گاه n^2 زوج است. (۲) اگر n^2 فرد باشد، آن‌گاه n فرد است.

(۳) اگر n^2 زوج باشد، آن‌گاه n زوج است. (۴) اگر n فرد باشد، آن‌گاه n^2 فرد است.

۲۹- اگر $2x - \frac{1}{x} = -4$ باشد، حدود x کدام است؟ ($[\]$ نماد جزء صحیح است.)

(۱) $-\frac{5}{2} \leq x < -\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{5}{4} \leq x < -\frac{1}{4}$ (۳) $-\frac{7}{4} \leq x < -\frac{5}{4}$ (۴) $-\frac{7}{4} \leq x < -\frac{5}{4}$

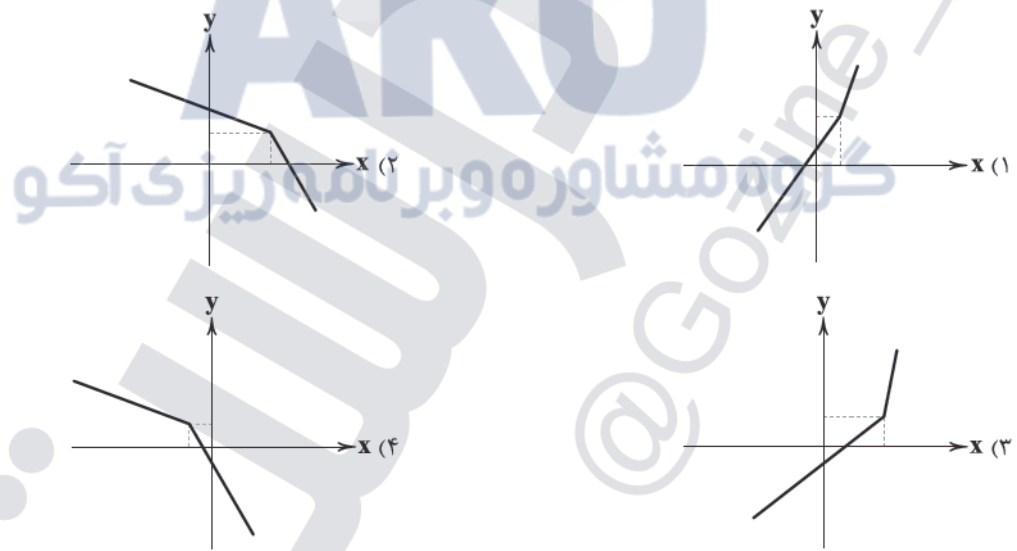
۳۰- اگر $x < -2$ باشد، آنگاه ضابطه تابع $y = |x| - \text{sign}(x) - \frac{x}{|x|}$ برابر کدام است؟

(۱) $y = -x + 1$ (۲) $y = 2x - 1$ (۳) $y = -x + 2$ (۴) $y = 2x + 1$

۳۱- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & |x| \geq 5 \\ 2x + 1 & |x| < 5 \end{cases}$ ، حاصل $f(-4) + f(2)$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۲ (۳) ۲ (۴) -۱

۳۲- نمودار تابع $y = 2x + |x - 1|$ کدام است؟

۳۳- اگر $f = \{(1, 2), (-1, 1), (0, 3)\}$ و $g = \{(-2, -1), (0, 1), (1, -3)\}$ باشد، مجموع اعضای برد تابع $2f - g^2$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) -۱

۳۴- تورم قیمت کالایی از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ برابر ۲۳۵ درصد است. اگر قیمت این کالا در سال ۱۳۹۷ برابر ۳۶۰ هزار تومان بوده باشد، قیمت آن

در سال ۱۴۰۱ کدام بوده است؟

(۱) ۱۱۸۲۰۰۰ (۲) ۱۱۹۴۰۰۰ (۳) ۱۲۰۶۰۰۰ (۴) ۱۲۱۸۰۰۰

۳۵- نرخ بیکاری در کشوری که ۳۳۰۰۰۰۰ نفر بیکار دارد، برابر ۶ درصد است. تعداد شاغلین در این کشور کدام است؟

(۱) ۵۱۴۰۰۰۰۰ (۲) ۵۱۵۰۰۰۰۰ (۳) ۵۱۶۰۰۰۰۰ (۴) ۵۱۷۰۰۰۰۰

- ۳۶- در همه گزینیه‌ها به «ویژگی‌های فکری» نثر معاصر پیش از انقلاب اشاره شده است؛ به جز
 (۱) توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها در نثر این دوره عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است.
 (۲) اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری رد پای آشکاری در داستان‌نویسی معاصر دارند.
 (۳) نثر داستانی این دوره تنوع مضمون دارد؛ مانند داستان‌های اقلیمی، شهری، کودکانه، زنانه و ...
 (۴) مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتیسم در ادبیات داستانی این دوره، حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند.

۳۷- کدام «ویژگی فکری شعر دوره انقلاب اسلامی» در ابیات زیر برجسته است؟

«ناگه رجز هجوم خواندند»	بـر گـردۀ گردبـاد راندند
شستند به خون شب زمین را	شمشیر به آسمان رساندند
تا باغ جنون ثمر دهد باز	در مزرعه، بذر جان فشاندند
زان وادی بی‌نشانه، آن شیب	یک‌یک همه را به نام خواندند
مانند به عهد خویش رفتند	رفتند ولی همیشه ماندند»

- (۱) واژگان متناسب با دین، جبهه و جنگ، شهادت، ایثار و وطن‌دوستی در شعر و نثر این دوره بیشتر شد.
 (۲) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر این دوره، محسوس است.
 (۳) روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است و تلفیق این دو را در غزل حماسی انقلاب می‌توان دید.
 (۴) در شعر سنتی این دوره، تقلید از سبک عراقی و خراسانی و تمایل به آن‌ها زیاد است.

۳۸- همه گزینیه‌ها درباره «سطح فکری شعر معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی» صحیح‌اند؛ به جز
 (۱) مدح و ذم در شعر این دوره بسیار کم است و لحن شاعر، صمیمانه و متواضعانه است.
 (۲) مفاهیم خصوصی، سیاسی و اجتماعی، بسیار مورد توجه شاعران قرار گرفته‌اند.
 (۳) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی، از ویژگی‌های شعر این دوره است.
 (۴) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی، زمینی است.

۳۹- در کدام گزینه آرایه‌های «ایهام تناسب و ایهام» وجود دارد؟

(۱) تو را که گنج گشودی ز زخم مار چه غم؟	چو شاخ گل به کف آید ز نوک خار چه غم؟
(۲) اگر هزار فغان کرده است بلبل مست	چو غنچه پرده براندازد از هزار چه غم؟
(۳) میان لیلی و مجنون چو قرب جانی هست	اگر چنان‌که بود دوری دیار چه غم؟
(۴) معاشری که مدام از قدح، گزیرش نیست	چو می ز جام فرح نوشد از خمار چه غم؟

۴۰- در چند بیت «آرایه ایهام» به کار رفته است؟

(الف) نقد دل مغشوش به بازار تو بردیم	گفتند که کس قلب نیارد بر صراف
(ب) دور از قددت ای سرو سهی خاطر جمعم	چون طرّه بید است به گلزار پریشان
(ج) اگر خواهی به یوسف در ته یک پیرهن باشی	مده تا ممکن است از دست، دامن فرصت خود را
(د) چون شمع در این انجمن از راستی خویش	غیر از سر انگشت ندامت نگزیدیم
(ه) از آن لب شکرین هم‌چو نی مرا بنواز	که ناله است مرا مغز استخوان بی تو
(۲) ۳	(۳) ۴
(۱) ۲	(۴) ۵

۴۱- در همه بیت‌ها آرایه «ایهام تناسب» وجود دارد؛ به جز
 (۱) تا به شطرنج نظر با آن دو رخ بردیم دست
 (۲) یکی صد شد ز حرف تلخ، شور آن لب میگون
 (۳) تو آن نه‌ای که توانی که خستگان بلارا
 (۴) خانه زندان است و تنهایی ضلال

۴۲- نام وزن کدام گزینه «رجز مثنیٰ سالم» است؟

- ۱) در غم شیرین نجوشی لاجرم سرکه فروشی
- ۲) ای بسا شاد گلی کز دم حق خندان است
- ۳) رنج تن دور از تو ای تو راحت جان‌های ما
- ۴) من دی نگفتم مر تو را کای بی‌نظیر خوش لقا

۴۳- کدام بند در «بحر هزج» سروده شده است؟

- ۱) شب خرداد به آرامی یک مرثیه از روی سر ثانیها می‌گذرد / و نسیمی خنک از حاشیة سبز پتو خواب مرا می‌روید
- ۲) صدای آب می‌آید! مگر در نهر تنهایی چه می‌شویند؟ / لباس لحظه‌ها پاک است. / میان آفتاب هشتم دی‌ماه
- ۳) اجاق شقایق مرا گرم کرد / در این کوچه‌هایی که تاریک هستند / من از حاصل ضرب تردید و کبریت / می‌ترسم
- ۴) باز گویی در جهان دیگری هستم / های! دل / ای نخورده مست / لحظه دیدار نزدیک است

۴۴- با توجه به بیت، کدام مورد از نظر «قواعد عروض» صحیح است؟

- «ز رنج تو نرسستم تا برسستم من چه چیزی تو که نه رستی و نه رستی؟»
- ۱) در بیت از یک «اختیار وزنی» استفاده شده است.
 - ۲) در بیت از اختیار «تغییر مصوت بلند به کوتاه» استفاده شده است.
 - ۳) بیت، بر وزن «هزج مسدس سالم» سروده شده است.
 - ۴) تعداد به کار رفتن «اختیار تغییر مصوت کوتاه به بلند» در هر دو مصراع یکسان است.

۴۵- نام «وزن عروضی» همه ابیات، به استثنای بیت در مقابل آن درست آمده است.

- ۱) دلبری و بی‌دلی اسرار ماست
 - ۲) تویی باغ و گلشن تویی روز روشن
 - ۳) خیال چنبر زلفش فریبت می‌دهد حافظ
 - ۴) هر چند بی‌گاه و به‌گه کم‌تر کنی بر من نگه
- کار کار ماست چون او یار ماست: (رمل مسدس محذوف)
- مکن دل چو آهن مران از لقایش: (مقارب مثنیٰ محذوف)
- نگر تا حلقه اقبال ناممکن نجنبانی: (هزج مثنیٰ سالم)
- زین کرده باشم سال و مه میدان عشقت را فرس: (رجز مثنیٰ سالم)

۴۶- مفهوم کدام گزینه با بیت «چون شب‌نم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مه‌رم به جان رسید و به عیوق، برشدم» متناسب است؟

- ۱) جگرگداز بود زردرویی مٔبت
 - ۲) زمین پاک اکسیری است بهر دانه قابل
 - ۳) می‌کند خورشید تابان ذره را اکسیر عشق
 - ۴) طلال ز صحبت اکسیر بی‌نیاز بود
- خدا کند که مس ما به کیمیا نرسد
نهال دوستی را سینه بی‌کینه می‌باید
گریه شمع از فروغ منظر پروانه است
سعادت ازلی سایه هما چه کند؟

۴۷- کدام گزینه مفهوم متفاوتی دارد؟

- ۱) پرستش به مستی است در کیش مهر
 - ۲) از سینه پاک کردم افکار فلسفی را
 - ۳) چو بر زمانه به هر حال اعتمادی نیست
 - ۴) ما فرورفتیم در دریای عشق
- برون‌اند زین جرگه هشیارها
در دیده جای کردم اشکال یوسفی را
نه عاقل است که او تکیه بر زمانه کند
وان که عاقل بود بر ساحل بماند

۴۸- کدام گزینه مفهوم متفاوتی دارد؟

- ۱) دیدی از اخوان چه پیش آمد عزیز مصر را
 - ۲) بس که بیرون و درونم همگی دوست گرفت
 - ۳) این جسد خانه حسد آمد بدان
 - ۴) از حسد بر یوسف مصری چه رفت
- زینهار از مکر اخوان زمان غافل مشو
بوی یوسف زنده از باز کنی پیرهنم
از حسد آلوده باشد خاندان
این حسد اندر کمین گرگی ست زفت (= قوی و بزرگ)

۴۹- مضمون کدام بیت با «نماند تیری در ترکش قضا که فلک / سوی دلم به سرانگشت امتحان نگشود»، متناسب نیست؟

- (۱) ز زخم داس بر خود خوشه در خشکی نمی‌لرزد
(۲) به هرکه می‌نگرم زیر چرخ دلگیر است
(۳) پاکان ستم ز دور فلک بیشتر کشند
(۴) ز آزادگان بردباری و صبر

۵۰- ابیات کدام گزینه با عبارت زیر «مفهوم مشترک» دارند؟

«این تنگ عیشی برای او نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از حسّت و خشک‌دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتّع می‌برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خطّ سیر روحانی خویش می‌یافت.»

- (الف) نیست خاشاک وجود ما جدا از سیل غم
(ب) دل از غم بیش و کم تقدیر گذشته
(ج) غبار کلفت (= سختی) او چشم را زیان دارد
(د) لاله‌وارم، دل ز غم صد چاک شد در بی‌کسی
(ه) مایه آرام دل، چشم هوس بستن است

(۱) ب - د - ه (۲) الف - ج - د (۳) ب - ج - ه (۴) الف - ب - د

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۵۱ تا ۶۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۶۱ تا ۷۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۵۱ تا ۶۰)

۵۱- چه تعداد از عبارتهای زیر، دربارهٔ اوضاع ادبی در «قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم» صحیح است؟

- (الف) شعر حکمی و اندرزی که در دورهٔ پیش به وجود آمده بود در این دوره به پختگی رسید.
(ب) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها نیز در شعر این دوره آغاز گشت.
(ج) شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.
(د) شعر مدحی یا مدیحه‌سرایی در این دوره به وجود آمد.
(ه) حماسهٔ ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۵۲- «نثرنویسی» با ویژگی‌هایی که در عبارت زیر می‌بینید در چه قرنی رواج یافت؟

«بازگانی بود بسیارمال و او را فرزندان در رسیدن و از کسب و حرّفتِ اعراض نمودند و دست اسراف به مال او دراز کردند. پدر، موعظت و ملامت ایشان واجب دید و در اثنای آن گفت که: ای فرزندان، اهل دنیا، جویان سه زُبت‌اند و بدان نرسند، مگر به چهار خصلت: اما آن سه که طالب آند، فراخی معیشت است و رفعتِ منزلت، و رسیدن به ثواب آخرت؛ و آن چهار که به وسیلهٔ آن بدین اغراض توان رسید، اَلْفَعْدَنِ مال است از وجه پسندیده و ...»

(۱) قرن چهارم (۲) اوایل قرن پنجم (۳) اواخر قرن پنجم (۴) قرن ششم

۵۳- در کدام بیت، آرایهٔ «اشتقاق» یافت می‌شود؟

- (۱) حدیث از مطرب و می‌گو و راز دهر کم‌تر جو
(۲) ز مشکلات طریقت عنان متاب ای دل
(۳) مردم بیگانه را خاطر نگه دارند خلق
(۴) بَسَم از هوا گرفتن که پری نماند و بالی

که کس نگشود و نگشاید به حکمت این معما را
که مرد راه نیندیشد از نشیب و فراز
دوستان ما بیازدند یار خویش را
به کجا روم ز دستت؟ که نمی‌دهی مجالی

۵۴- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - موازنه - جناس ناقص - تضاد - تشخیص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) با لبی و صد هزاران خنده آمد گل به باغ
(ب) قحط جود است آبروی خود نمی‌باید فروخت
(ج) دامنی گر چاک شد در عالم رندی چه باک
(د) این لطایف کز لب لعل تو من گفتم که گفت؟
(ه) تیر عاشق کُش ندانم بر دل حافظ که زد

(۱) د - ه - ب - الف - ج (۲) ج - د - ه - ب - الف (۳) ب - ه - د - الف - ج (۴) ه - ب - ج - د - الف

۵۵- در کدام گزینه‌های «واج‌آرایی - واژه‌آرایی - تشخیص - جناس تام» وجود دارد؟

- (۱) روی این چرخ سیه‌روی سستم‌کاره سیاه
(۲) نه بتازی ز سر خشم بر این صید ضعیف
(۳) خامه در نامه اگر شرح دهد حال دلم
(۴) تا ببیند که که آرد خبری از راهم

۵۶- قافیه کدام بیت، درست است؟

- (۱) پادشاهان تختت روحسانی
(۲) بر هر سر بازار نوای دهل ماست
(۳) هر که را سوز فراقش باشد
(۴) دل نام سر زلف تو را مشک ختا کرد

۵۷- با توجه به عناصر موسیقایی، کدام گزینه متعلق به غزلی با بیت آغازین زیر است؟

- «بر سر آتم که گر ز دست برآید
(۱) پار گذشت آن چه دیدی از غم و شادی
(۲) شهریارا گله از گیسوی یار این همه بگذار
(۳) بر در ارباب بی‌سرّوت دنیا
(۴) پیوسته جمال تو بود در نظر من

۵۸- کدام گزینه با بیت «هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود / بر زبان، بندگرانی از تأمل بایش»، تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) نگیری تا اجازت از تأمل، لب ز هم مگشا
(۲) بر بساط نکته‌دانان خودفروشی شرط نیست
(۳) از دم بی‌جا شود آینه روشن سیاه
(۴) ای آن‌که عزم جنگ یلان داری

۵۹- کدام بیت مضمون بیت «هر که زین گلشن لبی خندان تر از گل بایش / خاطری فارغ ز عالم چون توکل بایش» را دربر دارد؟

- (۱) بر لوح دلم نقش خیال تو کشیدند
(۲) صد سالم اگر رانی و یک روز بخوانی
(۳) از دشمنی خلق جهان باک ندارد
(۴) درد تو نه دردی که بود قابل درمان

۶۰- مفهوم کدام گزینه به عبارت زیر، نزدیک‌تر است؟

- «هر که به امور دنیایی رو آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند، هم‌چون آن مرد است که از پیش‌آشتر مست بگریخت و ...»
(۱) گویا ز خدا خبیر ندارد
(۲) غیر ز دلخواه تو آگاه نیست
(۳) هر که او از خدای ما ترسد
(۴) خدا با ما و در هر جا که بینی

علوم و فنون ادبی (۲) (سؤالات ۶۱ تا ۷۰)

زوج درس ۲

۶۱- در کدام گزینه به اثری از سرایندهٔ ابیات زیر اشاره شده است؟

- «گفت به مجنون صنمی در دمشق
عشق چه و مرتبهٔ عشق چیست؟
عاشق یک‌رنگ و حقیقت‌شناس
نیست به‌جز عشق در این پرده کس
عشاق‌نامه (۱) فیه‌مافیه (۲) نجات‌الانس (۳) جمشید و خورشید (۴)
- کای شده مستغرق در بای عشق
عاشق و معشوق در این پرده کیست؟
گفت کهای محو امید و هراس
اول و آخر همه عشق است و بس»

۶۲- کدام گزینه، دربارهٔ قلمروهای ادبی «سبک هندی» نادرست است؟

- (۱) در سبک هندی به بدیع و بیان به صورت جدی توجه می‌شود.
(۲) آرایه‌های حسن تعلیل، حس آمیزی، تمثیل و اسلوب‌معاذله در سبک هندی پرکاربرد هستند.
(۳) آرایهٔ تلمیح در مضمون‌سازی نقش فعالی دارد، اما تلمیحات رایج و نه، تلمیحات غریب و نادر.
(۴) توجه به ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ در این دوره رایج است.

۶۳- نام پدیدآورندهٔ چند اثر، در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- «جامع عباسی (شیخ بهایی) / شرفنامه (بدلیسی) / موش و گربه (عبید زاکانی) / تاریخ‌گزیده (حمدالله مستوفی) / المعجم (رشیدالدین فضل‌الله) / گلستان (سعدی) / لمعات (جامی)»

- ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۶۴- شخصیت ادبی معرفی‌شده در عبارت زیر، در چه قرنی می‌زیست؟

- «وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو که تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز از اقدامات مهم فرهنگی وی است.»
- (۱) نهم (۲) هشتم (۳) هفتم (۴) ششم

۶۵- با توجه به آرایه‌های به کار رفته، کدام گزینه متعلق به «سبک هندی» نیست؟

- (۱) در عزای کوهکن هر نوبهار از بی‌کسی
(۲) بی‌تو در هر خانه دستی بر سری است
(۳) ز حرف سرد ناصح غفلتم افزود بر غفلت
(۴) دل سودازده از باده نگردد خوش‌وقت
- چاک سازد لاله چندین پیرهن در کوهسار
وز تو در هر کوی پایی در گلی است
نسیم صبح شد خواب مرا افسانهٔ دیگر
دانه چون سوخت برومند نگردد ز بهار

۶۶- در چند بیت، آرایهٔ «تشبیه» وجود دارد؟

- الف) ای برده عارضت به لطافت ز مه، سبق
ب) خورشید بر زمین زده پیش رخت کلاه
ج) دینار جسته از زر و رخسار من طلا
د) اشک من است یا می گلرنگ در قدح
- دل غرق خون دیده ز مهر رخت شفق
ریحان در آب، شسته ز شرم خطت ورق
وانگه از درست رخم کرده سگه دق
یا روی توست یا گل خود روی برطبق

- ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۶۷- در کدام گزینه، همهٔ آرایه‌های «تشبیه فشرده» - تشبیه گسترده - استعارهٔ مصرحه - مجاز» به کار رفته است؟

- (۱) زبان بیند که دل برگشایدت خواجو
(۲) بساکه شرح‌نویسان روزنامهٔ گل
(۳) می گلرنگ من آن روی چو گلنار بس است
(۴) حال گیسوی تو از باد صبا می‌پرسم
- که ملک نطق به تیغ زبان نمی‌ارزد
ورق ز شرم تو در جویبار می‌شویند
نقل من حرفی از آن لعل شکر بار بس است
گرچه باد است حدیثی که صبا می‌گوید

۶۸- هجاهای کدام گزینه، به دو صورت قابل رکن‌بندی است؟

- (۱) به کرشمهٔ عنایت نگهی به سوی ما کن
(۲) کسی که با تو زمانی دمی برآورد از دل
(۳) چون تو گلی کس ندید در چمن روزگار
(۴) زنه‌ار نمی‌خواهم کز کشتن امانم ده
- که دعای دردمندان ز سر نیاز باشد
برون رود ز دل اندیشهٔ زمین و زمانش
خاصه که مرغی چو من بلبل بستان اوست
تا سیرت‌رت بینم یک لحظه مدارایی

۶۹- وزن کدام گزینه «دوری» نیست؟

به میان سپر شوم هم ره آن بلات جویم
ضایع چه کنی رشته در چاک گریبانم
صد عاشق گم کرده دل سویس دوان از هر طرف
سلطان هر دو ملکی این زآن توست و آن هم

(۱) چو ز آه دردمندان سوی تو رود بلایی
(۲) چاک دلم ای محرم چون دوخت نمی دانی
(۳) دی می گذشت و سوی او دل ها روان از هر طرف
(۴) خواهی به دیده بنشین خواهی به سپینه جا کن

۷۰- مضمون کدام رباعی با بیت «جهان را سر به سر آینه می دان / به هر یک ذره ای صد مهر تابان» متناسب است؟

بی خود شو و با بی خودی خویش بساز
تو کی یابی چو در خودی جویی باز؟!
تا برخیزد نقصاب از هر ذره
می تافتت صد آفتاب از هر ذره
یک ذره به ملک دو جهان نتوان داد
هرگز دیگر از او نشان نتوان داد
یک لحظه حمایت تو می باید و بس
باران عنایت تو می باید و بس

(۱) گر می خواهی که بازیابی این راز
چون بی خودی است اصل هر چیز که هست
(۲) زآن گشت دلم خراب از هر ذره
چون پرده بر افتاد دل درنگریست
(۳) جانا غم عشق تو به جان نتوان داد
در بادیه عشق تو هر دل کافتاد
(۴) یک ذره هدایت تو می باید و بس
تردمانی این همه سرگردان را

جامعه‌شناسی (۳)

۷۱- به ترتیب، در ارتباط با «علوم نافع» و «مدینه جاهله» کدام گزینه نادرست و درست است؟

- (۱) علم به جامعه و علم به تاریخ از علوم نافع هستند و مسلمانان به آموختن آن تشویق شده‌اند - علوم عقلی وجود دارد ولی علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.
- (۲) علوم ابزاری که نیازهای جامعه اسلامی را برطرف می‌کنند، از جمله نافع‌ترین علوم شمرده می‌شوند - علوم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.
- (۳) علمی که دربارهٔ چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف، ارزش‌ها و آرمان‌های انسان‌ها صحبت می‌کند، از مفیدترین و نافع‌ترین علوم هستند - مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند، ولی براساس آن عمل نمی‌کنند.
- (۴) شناخت خداوند و خویش‌شناسی از عالی‌ترین و مفیدترین دانش‌ها هستند - نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله تحریف می‌گردند و آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

۷۲- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

عقل انتقادی	اشتراک دیدگاه ابن خلدون و فارابی	(ج)
(ب)	(الف)	دربارهٔ هنجارها و نحوهٔ رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید و باید‌ها و نباید‌هایی برای زندگی اجتماعی تجویز می‌کند.

- (۱) متفکران مسلمان - برای ارزیابی و دآوری دربارهٔ مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود - علم عمران
- (۲) توجه به آموزه‌های قرآنی - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم، استفاده می‌کنیم - علم مدنی
- (۳) علم اجتماعی نافع - ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی - علم مدنی
- (۴) توجه به جوامع زمان خود - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطهٔ ظالمانه استفاده می‌کنیم - علم عمران

۷۳- هر عبارت به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یک‌دیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم.

- اشتراک مدینه فاسقه و مدینه ضاله

- هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.

- اهرام جیزه، نقطه اوجی در تکامل شیوه معماری مقابر مصر در دوره پادشاهی کهن است.

(۱) عقل تجربی - نوع رفتار و کنش و سبک زندگی - عقل تفسیری - مدینه فاسقه

(۲) عقل ابزاری - از انواع مدینه جاهله - عقل عام - مدینه جاهله

(۳) عقل تفهیمی - انحراف از مدینه فاضله - عقل انتقادی - مدینه فاسقه

(۴) عقل تفسیری - انحراف از مدینه فاضله - عقل عام - مدینه جاهله

۷۴- هر عبارت به ترتیب دیدگاه کدام متفکر را نشان می‌دهد؟

- علت وجود کاست‌ها در جامعه هند را باورهای دینی هندوها می‌داند که معتقدند خداوند جهان را این‌گونه طبقه‌بندی شده آفریده است.

- جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتاری که دارند، به انواعی تقسیم کرده است.

- غربیان وی را بیشتر از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند.

- اهمیت امروزی او در به کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است.

- به توصیف و فهم کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف می‌پردازد.

(۱) ابوریحان بیرونی - فارابی - ابن‌خلدون - ابوریحان بیرونی - فارابی

(۲) ابوعلی مسکویه - فارابی - ابوریحان بیرونی - ابن‌خلدون - فارابی

(۳) ابوریحان بیرونی - ابن‌خلدون - فارابی - ابوعلی مسکویه - ابن‌خلدون

(۴) ابوعلی مسکویه - فارابی - ابن‌خلدون - ابوریحان بیرونی - فارابی

۷۵- به ترتیب، کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- هدف آفرینش در قرآن کریم چیست؟

- کدام علم، در تلاش است در رابطه با انسان و معناداری جهان دیدگاهی جامع ایجاد کند؟

- قرآن کریم چه کسانی را مورد نکوهش قرار می‌دهد؟

- عامل شکل‌گیری جوامع در دیدگاه ابن‌خلدون چه بود و چرا از جامعه آرمانی سخن نگفت؟

(۱) دانش - فلسفه - رفتار جاهلانه و سفیهانه دارند - عدالت، زیرا رویکرد محافظه‌کارانه داشت.

(۲) علم - فلسفه - شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند - عصبیت، زیرا به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد.

(۳) علم - تاریخ - شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند - عصبیت، زیرا رویکرد محافظه‌کارانه داشت.

(۴) آگاهی - علوم اجتماعی - رفتار جاهلانه و سفیهانه دارند - عدالت، زیرا به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد.

۷۶- کدام گزینه در ارتباط با شاخه‌های مختلف جامعه‌شناسی برای پر کردن جدول زیر مناسب است؟ (به ترتیب)

نوع معیار	تفسیری	تبیینی	انتقادی
موضوع			(ج)
روش	(الف)		
هدف		(ب)	

(۱) تفسیر - پیش‌بینی و پیشگیری از پدیده‌های اجتماعی - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها

(۲) تفسیر - انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها

(۳) نگاه از درون - کنترل جامعه از طریق شناخت نظم اجتماعی - کنش اجتماعی و پیامدهای آن

(۴) نگاه از درون - ارائه راه‌حل‌ها برای رسیدن به وضع مطلوب - کنش اجتماعی و پیامدهای آن

- ۷۷- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر در ارتباط با مفهوم «تنازع هویت‌ها» را به درستی نشان می‌دهد؟
- (الف) در دورهٔ پسامدرن هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد توجه قرار گرفت. در این دوره، تکثر، تنوع و بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، در کنار هویت ملی، وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، مطلوب دانسته شد.
- (ب) اندیشمندان اجتماعی معتقدند که «سیاست هویت» متعلق به این دوره است که هویت‌ها موضوعی برای نزاع و درگیری می‌شوند. سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است.
- (ج) در دورهٔ پسامدرن، افراد مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند و علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند.
- (۱) ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ (۳) غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص

- ۷۸- کدام گزینه حقیقتی که در رویکرد نسبی‌گرایی مغفول شده است را به درستی نشان می‌دهد؟
- (۱) به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی ناپسند و مخالفت با این امر ناپسند و مبارزه با آن، ارزشمند است و فرصت گفت‌وگو و معارفهٔ انسان‌ها و فرهنگ‌ها را ایجاد می‌کند که در علوم اجتماعی امروز تأکید می‌شود.
- (۲) هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران. نظریهٔ فمینیستی معاصر، نظریهٔ آفریقایی تبار می‌گویند آن چه تا امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعهٔ گروه‌ها پرداخته است، دانشی جهان‌شمول است که روایت گروه‌ها و فرهنگ‌های مختلف است.
- (۳) هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود تولید می‌شود و هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند، هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینهٔ فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند.
- (۴) دانش اجتماعی امروز از چشم فرهنگی و هویتی به فرهنگ‌ها و هویت‌ها می‌نگرد یعنی به همهٔ هویت‌ها و فرهنگ‌ها با یک چشم نگاه می‌کند و همواره مشغول پیش بردن برخی فرهنگ‌ها و هویت‌ها و پس راندن برخی دیگر هست.

- ۷۹- کدام گزینه به ترتیب موارد زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- در دورهٔ پسامدرن، هویت از منظر آنان تعریف می‌شود.
- گم شدن در کثرت‌ها و تفاوت‌ها
- با شکل‌گیری دولت - ملت‌ها، پیدا شد.
- نخستین سند رسمی هویت
- در دورهٔ مدرن، مطلوب پنداشته می‌شد.

- (۱) گروه‌های اجتماعی مختلف - رویکرد نسبی‌گرایی - ناسیونالیسم - شناسنامه - هویت ملی، وحدت و ثبات و استمرار آن
- (۲) گروه‌های اجتماعی مختلف - رویکرد پسامدرن - وطن‌دوستی - زادنامه - هویت‌های خرد، محلی، فردی و ملی
- (۳) علایق فرهنگی افراد - رویکرد انتقادی - ناسیونالیسم - شناسنامه - هویت‌های تکثر و تنوع و بی‌ثباتی
- (۴) علایق فرهنگی افراد - رویکرد نسبی‌گرایان - وطن‌دوستی - هویت ملی، وحدت و ثبات و تنوع و تکثر

- ۸۰- به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام قسمت جدول است؟

مدل تکثرگرا	الگوی تعارف	سیاست هویت
(ب)	(ج)	(الف)

- باز شدن جعبهٔ پاندورا

- به معنای شناخت متقابل هویت‌ها

- «... و جعلناکم شعوباً و قبائل لتعارفوا»

- ایجاد همراهی، همدلی، آشتی و دوستی

- (۱) ب - ج - الف - الف (۲) الف - ج - ج - ج (۳) الف - ب - ج - ب (۴) ج - الف - ب - ج

- ۸۱- برای شناسایی هر یک از موارد زیر به ترتیب از کدام‌یک از انواع عقل استفاده می‌شود؟

- شناسایی اصل انقباض فلزات

- درک عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی

- ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی

- (۱) ابزاری - تجربی - انتقادی (۲) تجربی - ابزاری - تفسیری

- (۳) ابزاری - تفسیری - انتقادی (۴) تفسیری - تجربی - تفسیری

۸۲- کدام گزینه به ترتیب در خصوص آرای «ابوریحان بیرونی»، «مسکویه» و «ابن خلدون» صحیح است؟

- (۱) ارزیابی انتقادی فرهنگ هند با نگاهی تبیینی - بی‌توجهی به روش حسی و تجربی و استفاده از روش عقلی - معرفی علم اجتماعی خود با نام علم عمران
- (۲) توصیف جامعه هند با روش تجربی و تفهیمی - پدید آوردن آثاری با دیدگاه تبیینی - سخن نگفتن از جامعه آرمانی و تعمیم دریافت خود از جامعه‌اش به تمام جوامع
- (۳) بی‌توجهی به روش عقلی و استفاده از روش حسی - قائل بودن به دیدگاه تبیینی و توصیفی - استفاده از روشی مشابه روش کنت در جامعه‌شناسی تبیینی
- (۴) ارزیابی فرهنگ هند با استفاده از روش عقلی - ایجاد علوم اجتماعی متناسب با جهان خود با استفاده از آموزه‌های قرآن - رویکرد انتقادی نسبت به فارابی

۸۳- چه تعداد از عبارتهای زیر از جمله ظرفیتهای علم مدنی از نظر فارابی است؟

- (الف) به توصیف و فهم کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف می‌پردازد.
- (ب) به تبیین و علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها می‌پردازد.
- (ج) دربارهٔ هنجارها، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف، داوری علمی می‌کند.
- (د) با پذیرش بایدها و نبایدهای زندگی اجتماعی، دربارهٔ سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید.
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸۴- پاسخ هر یک از سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- عامل شکل‌گیری جوامع از نظر ابن خلدون
- نافع‌ترین علوم
- قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع

- (۱) عدالت - علم به نفس - علم عمران
- (۲) عصیبت - علم به توحید - علم عمران
- (۳) عصیبت - علم به مبدأ و معاد - سنت‌های الهی
- (۴) علم - علم به حقیقت انسان - سنت‌های الهی

۸۵- در مطالعهٔ پدیده‌های مانند سکولاریسم به ترتیب هدف جامعه‌شناسی انتقادی، روش جامعه‌شناسی تبیینی و هدف جامعه‌شناسی تفسیری چیست؟

- (۱) مطالعهٔ سکولاریسم و معنای آن - تفسیر معنای سکولاریسم و تجویز گذر از آن - انتقاد از سکولاریسم و گسترش معنویت
- (۲) انتقاد از پدیدهٔ سکولاریسم - مطالعهٔ سکولاریسم از طریق مشاهدهٔ مشارکتی - پیش‌بینی و کنترل آن از طریق توصیف
- (۳) ارائهٔ پیشنهاد برای گذر از سکولاریسم - مطالعهٔ سکولاریسم با دیدی بیرونی - توصیف و فهم معنای سکولاریسم به منظور انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی
- (۴) مطالعهٔ سکولاریسم همانند پدیده‌های طبیعی - مطالعهٔ سکولاریسم با روش حس و تجربه - فهم سکولاریسم برای رسیدن به وضع معنوی

جامعه‌شناسی (۱) روش مشاوره و برنامه ریزک آکو

۸۶- کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به پیامدهای غیرارادی کنش است و ویژگی این پیامدها چیست؟ (به ترتیب)

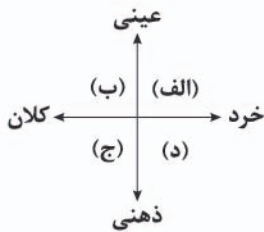
- (۱) لیز خوردن در اثر پا گذاشتن روی پوست موز - احتمالی است.
- (۲) تشبیه کودک توسط والدین او به دلیل دروغگویی - خود، یک کنش است.
- (۳) سرقت از مغازه و دستگیر شدن دزد - وابسته به ارادهٔ شخص دیگری است.
- (۴) خونریزی داخلی در اثر تصادف با اتومبیل - کنش محسوب نمی‌شود.

۸۷- کدام گزینه در مورد «پدیده‌های تکوینی» درست است؟

- (۱) جهان طبیعی بر جهان اجتماعی تأثیر می‌گذارد - باعث شکل‌گیری و ثبات کنش‌های اجتماعی انسان‌ها می‌شود - به علت تأثیری که در زندگی آدمیان دارند، به آن وارد می‌شوند.
- (۲) شناخت آن آرمان‌های زندگی انسان‌ها را دگرگون می‌کند - سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس یکسان عمل نمی‌کند - روش شناخت پدیده‌های اعتباری و تکوینی، روش حسی است.
- (۳) جهان ماوراءطبیعی بخشی از پدیده‌های تکوینی است - انسان‌ها، این پدیده‌ها را ایجاد نمی‌کنند - به واسطهٔ ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی وارد می‌شوند.
- (۴) پدیده‌های جهان طبیعی بخشی از پدیده‌های تکوینی‌اند - پدیده‌های ماوراءطبیعی در هر صورتی به جهان اجتماعی وارد می‌شوند - روش مناسب پدیده‌های طبیعی، ماوراءطبیعی و اعتباری یکسان نیست.

۸۸- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام بخش از نمودار تعلق دارد؟

- کشور ایران

- خرید یک بسته چیپس

- اعتقاد به برابری همه انسان‌ها

(۱) ب - الف - ج

(۲) ب - د - ج

(۳) ج - الف - ب

(۴) ج - د - ب

۸۹- هر یک از موارد زیر به ترتیب، مربوط به نظرات کدام جامعه‌شناس است؟

«تقسیم جوامع به جوامع مکانیکی و ارگانیکی - الگوبرداری جوامع عقب‌مانده از جوامع پیشرفته‌تر - صحبت کردن در مورد فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی»

(۲) وبر - اسپنسر - مارکس

(۱) دورکیم - کنت - مارکس

(۴) دورکیم - دورکیم - وبر

(۳) وبر - مارکس - وبر

۹۰- کدام یک از موارد زیر در ارتباط با ویژگی‌های جهان متجدد، نادرست است؟

(۱) افرادی که خواهان تسلط بر این جهان هستند، به تدریج اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند که همه ابعاد وجودی‌شان را احاطه کرده و فرصت‌هایی از آن را به انسان نمی‌دهد: قفس آهنین

(۲) فقط به علومی که از طریق روش تجربی به دست می‌آید، علم می‌گویند و علومی را که از روش‌های تجربی و فراتجربی یعنی روش‌های عقلانی و وحیانی استفاده می‌کنند، علم نمی‌دانند: گسترش عقلانیت ابزاری

(۳) در این جهان، کنش‌هایی که در پی اهداف دنیوی‌اند، رواج یافته و عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند: غلبه کنش‌های حسابگرانه معطوف به اهداف دنیوی

(۴) عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان از هیچ قداستی برخوردار نیست؛ بر این اساس جهان صرفاً از موجودات و مواد خامی تشکیل شده که همگی تحت کنترل بشر هستند: تقدس‌زدایی

۹۱- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- کدام یک از جوامع نمی‌توانند از حق و باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند؟

- ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها چیست؟

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را در پرتو کدام عوامل می‌توان ارزیابی نمود؟

(۱) جوامعی که علم را به معنای تجربی آن محدود نکنند - عقل - حق و باطل

(۲) جوامعی که حق به فرهنگ عمومی آن‌ها راه یافته باشد - وحی - آرمان‌های آن

(۳) آن‌هایی که عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند - عقل - آرمان‌های آن

(۴) آن‌هایی که مطابق ارزش‌های حقیقی عمل می‌کنند - وحی - حق و باطل

۹۲- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام نوع از انواع «از خودبیگانگی» اشاره دارد؟

«حقیقت انسان و جهان - فراموشی فرهنگ و هویت خود - هم‌چون کسانی نباشید که خداوند را فراموش کردند، سپس خداوند نیز آن‌ها را از یاد خودشان برد.»

(۲) حقیقی - تاریخی - فطری

(۱) حقیقی - فطری - فرهنگی

(۴) فطری - حقیقی - تاریخی

(۳) فطری - تاریخی - اجتماعی

۹۳- به ترتیب، تصویری که شرق‌شناسان غربی از هویت اسلامی القا می‌کردند چگونه بود و پیامد این دیدگاه در امت اسلامی چگونه نمایان شد؟

(۱) هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا اساطیری نیست - بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را دچار خودباختگی فرهنگی کرد.

(۲) به ابعاد تاریخی و جغرافیایی محدود است - در قالب عناوین ناسیونالیستی و قوم‌گرایانه، امت اسلامی را به اقوام ترک، عرب و ... تقسیم می‌کند.

(۳) هویتی کاملاً سکولار و دنیوی است - بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را دچار خودباختگی فرهنگی کرد.

(۴) هویتی معنوی و در مواردی آمیخته با اساطیر است - در قالب عناوین ناسیونالیستی و قوم‌گرایانه، امت اسلامی را به اقوام ترک، عرب و ... تقسیم می‌کند.

۹۴- کدام مورد به ترتیب در مورد «چگونگی تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی»، «حکومت اکثریت براساس فضیلت انسانی از نظر فارابی» و «لیبرالیسم» درست است؟

- (۱) وفادار ماندن نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی - جماعیه - مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها
 - (۲) عدول نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی - کرامیه - مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها
 - (۳) عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی - پولیتی - اصالت‌بخشی به انسان و خواست‌های او
 - (۴) تعیین ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی توسط نظام فرهنگی - جمهوری - اصالت‌بخشی به انسان و خواست‌های او
- ۹۵- عبارتهای زیر به ترتیب، از طریق کدام گزینه کامل می‌شوند؟
- (الف) لازمه تحقق هدف اسلام، داشتن مناسب است.
- (ب) جهان غرب، هویت خود را براساس شکل می‌دهد.

(ج) تأمین جمعیت مناسب برای جهان اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است؛ زیرا

- (۱) سیاست - اقتصاد - فرزندآوری نیاز فطری و تأمین جمعیت از کارکردهای مهم نهاد خانواده است.
- (۲) اقتصاد - سیاست - اعضای جهان اجتماعی حامل و عامل فرهنگ و معانی آن هستند.
- (۳) سیاست - سیاست - افزایش جمعیت باعث پدیدار شدن مسائل نوظهور می‌شود.
- (۴) جمعیت - اقتصاد - کاهش جمعیت به منزله محدود شدن گستره جهان اجتماعی است.

۹۶- کدام عبارت در مورد تناسب ابعاد هویتی نادرست است؟

- (۱) هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند، نگاه دنیوی جهان متجدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند، انسان در این جهان هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیشتر از طبیعت انجام می‌دهد.
- (۲) در جامعه سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها وابسته است، در جامعه دینی هویت اجتماعی افراد براساس عقاید و ارزش‌هایی است که آن دین محترم می‌شمارد.
- (۳) جهان متجدد به تناسب رویکرد این جهانی خود، با ویژگی‌های روانی و اخلاقی خاصی سازگار است مانند دم‌غنیمت‌شماری، فردگرایی، انضباط، قناعت، حیا و تقوا، رفاه‌طلبی.
- (۴) هویت هر جهان اجتماعی، براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد و قواعد، هنجارها و نمادهای آن متناسب با عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها سامان می‌یابند.

۹۷- علت پیدایش عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟

- کهولت و مرگ جهان اجتماعی
- راهبه شدن
- تزلزل فرهنگی

- (۱) جهان اجتماعی توان دفاع و حفظ عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارد - فرهنگ دنیاگریز - تداوم تعارض فرهنگی
- (۲) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - عدم پاسخگویی جهان اجتماعی به نیازهای طبیعی و جسمانی - تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی
- (۳) عدم پاسخگویی جهان اجتماعی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی - کاستی و خلأ معنوی - تداوم تعارض فرهنگی
- (۴) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - عدم پاسخگویی جهان اجتماعی به نیازهای طبیعی و جسمانی - ناسازگاری از سطوح عقاید و ارزش‌ها آغاز می‌شود و به سطوح هنجارها و نمادها می‌رسد.

۹۸- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی

- جهان اجتماعی که واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند.

- اعضای جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند.

- تناسب با هستی‌شناسی توحیدی

هویت تاریخی	رسانه‌ها	هویت حقیقی	(د)
(ب)	(ج)	(الف)	ویژگی دخل و تصرف جهان اسلام در دانش‌های یونان و روم

۹۹- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- گاهی پیامد نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی است و گاهی نتیجه تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.
- جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی کرد.

- صرفاً تابع مشاغل انسان‌ها نیست بلکه به عوامل دیگری مانند علم، ایمان، تقوا، هنر و احترام نیز بستگی دارد.

- هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

(۱) تعارض فرهنگی - طبقه سوم - موقعیت اجتماعی - جهان دینی و معنوی

(۲) تغییرات هویتی - طبقه سوم - رده‌بندی مشاغل - جهان معنوی

(۳) تعارض فرهنگی - نه رعیت و نه ارباب - تحرک اجتماعی - جهان سکولار

(۴) تعارض فرهنگی - نه رعیت و نه ارباب - موقعیت اجتماعی - جهان سکولار

۱۰۰- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«زن ورزشکار ایرانی با تقوا»

(۱) ثابت، اکتسابی، اجتماعی - اجتماعی، انتسابی، متغیر - ثابت، انتسابی، اجتماعی - بُعد نفسانی

(۲) فردی، انتسابی، ثابت - اکتسابی، متغیر، اجتماعی - اجتماعی، اکتسابی، متغیر - بُعد روانی

(۳) انتسابی، ثابت، فردی - اجتماعی، متغیر، اکتسابی - اجتماعی، انتسابی، ثابت - بُعد اخلاقی

(۴) اجتماعی، ثابت، انتسابی - اجتماعی، ثابت، انتسابی - انتسابی، فردی، متغیر - بُعد نفسانی

گروه مشاوره و برنامه ریزی آکو

دوره

@Gozine

doroost

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۲۱

جمعه ۱۴۰۲/۰۲/۰۱

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

گروه مشاوران و پژوهشگران آکو
پایه دوازدهم انسانی
دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۱۰	مدت پاسخگویی: ۱۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	اجباری	۱۰۱	۱۲۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ ۳	۱۰	اجباری	۱۲۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۳۱	۱۴۰	
	تاریخ ۲	۱۰		۱۴۱	۱۵۰	
۳	جغرافیا ۳	۱۰	اجباری	۱۵۱	۱۶۰	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
	جغرافیا ۲	۱۰		۱۷۱	۱۸۰	
۴	فلسفه ۲	۱۵	اجباری	۱۸۱	۱۹۵	۳۰ دقیقه
	فلسفه ۱	۱۵		۱۹۶	۲۱۰	
۵	اقتصاد	۲۰	اجباری	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۰۸ - ۱۰۱):

۱۰۱- ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءً﴾

- ۱) «بار الهی، من را و از دودمان من برپا دارنده نماز قرار ده، بار الهی دعایم را بپذیر!»
- ۲) «پروردگارا، فرزندانم را و من را برپا دارندگان نماز قرار بده، پروردگارا دعای من را بپذیرفتی!»
- ۳) «خداوند، از من و از دودمانم برپا دارنده نماز قرار بده، ای خدا دعا را قبول کن!»
- ۴) «خداایا، من را برپا دارنده نماز قرار ده، و از نسل من دعا را بپذیر پروردگارا!»

۱۰۲- ﴿لَا يَسْمُحُ الطَّائِرُ الذَّكِيُّ لِعَدُوِّهِ بَأْنَ يَصِيده سَمَاحاً بَلْ يَتَظَاهَرُ أَمَامَهُ بِأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ فَيَطِيرُ فَجْأَةً﴾:

- ۱) پرنده باهوش به دشمن خود هرگز اجازه نمی‌دهد که شکارش کند؛ بلکه در برابرش وانمود می‌کند که بالش شکسته است و ناگهان به پرواز درمی‌آید!
- ۲) قطعاً پرنده باهوش به دشمنش اجازه نمی‌دهد که او را شکار کند بلکه در برابرش تظاهر می‌کند که بالش را شکسته است و به ناگه پرواز می‌کند!
- ۳) پرنده زیرک به دشمن خویش این اجازه را نمی‌دهد که هرگز او را صید کند، بلکه در مقابلش وانمود می‌کند که بالش شکسته شده است و سریعاً پرواز می‌کند!
- ۴) پرنده زیرک به دشمن خود اجازه نمی‌دهد که هرگز شکار شود، بلکه در مقابلش تظاهر می‌کند که بالش شکسته است و فوراً به پرواز درمی‌آید!

۱۰۳- «هذه الأشعار لأولئك الشعراء الإيرانيين الذين عاشوا في البلدان العربية و لها قيمة أدبية جداً»:

- ۱) این شعرها را شعرای ایرانی که در کشورهای عربی زندگی کرده‌اند سرودند و واقعاً ارزش ادبی دارند!
- ۲) این‌ها اشعارند برای آن شاعران ایرانی، کسانی که در سرزمین‌های عربی زندگی کرده‌اند و ارزش ادبی والایی دارند!
- ۳) این شعرها برای آن شاعران ایرانی است که در سرزمین‌های عربی زندگی کرده‌اند و ارزش ادبی زیادی دارند!
- ۴) آن شعرای ایرانی که در کشورهای عربی زندگی کرده‌اند، شعرهایی دارای ارزش ادبی زیادی هستند!

۱۰۴- «ليعلم الإنسان أن أعماله كلها تحاسب يوم القيامة محاسبة فعلية أن يُراقبها مراقبة شديدة»:

- ۱) انسان بایستی بداند که همه کارهایش در روز قیامت محاسبه می‌شود، پس باید حتماً مراقب آن‌ها باشد!
- ۲) انسان قطعاً باید بداند که اعمال او در روز قیامت مورد حساب قرار می‌گیرد، لذا باید سخت مراقب آن‌ها باشد!
- ۳) زبیده است انسان بداند که تک‌تک اعمال او در روز قیامت قطعاً حساب می‌شود و باید از آن‌ها بسیار زیاد مراقبت نماید!
- ۴) انسان باید بداند که همه کارهای او بی‌شک در روز قیامت مورد محاسبه قرار می‌گیرد، پس بر اوست که سخت مراقب آن‌ها باشد!

۱۰۵- «رَبَّنَا أَوِّرْ عَقُولَنَا وَ قُلُوبَنَا حَتَّى نُبْصِرَ بِهَا الْحَقَّ وَ أَعِنَّا عَلَى الشَّدَائِدِ الَّتِي تَحُلُّ بِنَا»:

- ۱) پروردگارا! عقل‌ها و دل‌هایمان را روشن ساز تا با آن حق را ببینیم و ما را بر سختی‌هایی که بر ما فرود می‌آید، یاری کن!
- ۲) پروردگارا! عقل‌های ما و قلب‌هایمان را نورانی ساز تا بتوانیم حقیقت را ببینیم و ما را بر سختی‌هایی که بر ما نازل شده است، یاری کن!
- ۳) پروردگارا! ما عقل‌ها و دل‌های ما را منور ساخت تا با آن به حقیقت بنگریم و ما را بر سختی‌هایی که برایمان فرود آمده است، یاری کن!
- ۴) پروردگارا! ما عقل و قلبمان را نورانی ساز تا بتوانیم حق را مشاهده نماییم و ما را بر سختی‌های روزگار یاری رسان، آن‌گاه که بر ما نازل شوند!

۱۰۶- عین الصحيح:

- ۱) قرأتُ تسع مقالات في المجلّة الثانية الّتي طُبعت في جامعتنا! در دومین مجله‌ای که در دانشگاهمان چاپ شد، شش مقاله را خواندم!
- ۲) لَمَّا كَانَ عَمْرِي سِتَّةَ عَشَرَ عَاماً سَافَرْتُ إِلَى مَشْهَدِ الْمُقَدَّسَةِ: زَمَانِي كَهِ نَوْزِدِهِ سَالِمٌ بُوَد، بِه مَشْهَدِ مُقَدَّسِ سَفَرِ كَرْدَم!
- ۳) أُنبُوبَةُ وَاحِدَةٌ فِي الْحَدِيقَةِ كَانَتْ مَغْلَقَةً: أَوَّلِينَ لَوْلَهُ دَر بَاغٍ، بَسْتَه بُوَد!
- ۴) سَبْعَةٌ وَ ثَمَانُونَ حَيَوَاناً كَانَتْ فِي حَدِيقَةِ الْحَيَوَانَاتِ: هَشْتَاد وَ هَفْت حَيَوَانٌ دَر بَاغٍ وَ حَش بُوَدنْدَا!

۱۰۷- عین الخطأ:

- ۱) يوجد نوع من الأسماك في إفريقيا يستر نفسه عند الجفاف؛ نوعی از ماهی‌ها در آفریقا به وجود آمده است که در زمان خشکی خودش را پنهان می‌کند!
- ۲) لا تجعل ميزاناً فيما بينك وبين غيرك إلا نفسك؛ فقط خودت را میان خویشتن و دیگری [هم‌چو] ترازویی قرار ده!
- ۳) أحسن الخالقين، حسن خلقنا أيضاً؛ ای نیکوترین آفریدگاران، خلقمان را نیز نیکو گردان!
- ۴) ﴿يا إبليس ما لك ألا تكون مع الساجدين﴾ «ای ابلیس تو را چه شده که به همراه سجده‌کنندگان نمی‌باشی!»

۱۰۸- «هر رهرویی، پیشوایی دارد که از نور دانش او، روشنی می‌جوید!»: عین الصحيح:

- ۱) لكلّ إمامٍ مأمومٌ يستضيء من نوره علم! ۲) لكلّ مأمومٍ إمامٌ يستضيء بنور علمه!
- ۳) كلّ مأمومٍ له إمامٌ يضيء بنور علم له! ۴) لكلّ مأمومٍ إمامٌ يضيء من نور علمه!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (١١٣ - ١٠٩):

إنَّ الصحراءَ غالباً منطقة حارّة و جافّة و ليس فيها إلا قليل من الحيوانات و النباتات التي تُستطيعُ العيشُ في ظروفها القاسية. تتعقَّ معظم الأراضي الصحراوية في المناطق التي تمتد بين مدار السرطان شمالاً و مدار الجدي جنوباً و تُشكّل الصحاري ثلث مساحة اليابسة على كوكبنا! ليست الأمطار في الصحراء منتظمة و يختلف معدلها السنوي (معدل: ميانگين) و قد تنقطع الأمطار لسنوات ثم تتساقط بكثرة لبضع ساعات. ترتفع درجة الحرارة في الصحراء نهاراً إلى درجات كبيرة جداً و تنخفض في الليل و هو ما يوجد ضغطاً على الصّخور و يسبب تكسرها! معظم سكان الصحراء زعاة يتنقلون من مكان لآخر بحثاً عن الماء و العشب للماشية و هم يسكنون الخيام و يعرفون كيف يواجهون مع الشمس المحرقة و العواصف الرملية.

١٠٩-

عَيّن الصحيح عن البيئة الصحراوية:

(١) إنّ الصحراء أرض حارّة لا حياة فيها!

(٢) تُشاهد في الصحراء مظاهر التقدّم و التقنية!

(٣) تشكّل الصحراء حوالي ثلث مساحة الأرض!

(٤) المطر في الصحراء قليل و يوجد فيها الجفاف و الفقر الشديد في النباتات!

١١٠- «من مواصفات الصحراء»: عَيّن الخطأ:

(١) أنّ أكثر ساكنيها يستفيدون من الخيول و الماشية!

(٣) أنه يمكن أن لا يهطل المطر لمُدّة سنوات!

١١١- على حسب النص

(١) في الصحاري المحرقة لا توجد أيّة دابة!

(٣) على العاقل أن يتجنّب العيش في الظروف الصعبة!

■ عَيّن الخطأ في التحليل الصرفي و الإعراب (١١٢ و ١١٣):

١١٢- «الصحراء - العيش - تُشكّل - منتظمة»:

(١) الصحراء: اسم - مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب / اسم إنّ و منصوب بالفتحة

(٢) العيش: مفرد مذكّر - مصدر و ماضيه: تعايّش - معرّف بأل / مفعول و منصوب بالفتحة

(٣) تُشكّل: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي من باب «تفعيل» - معلوم / فعل و الجملة فعلية

(٤) مُنتظمة: مفرد مؤنث - اسم فاعل على وزن «مفتعلة» - نكرة - معرب / خبر «ليست» و منصوب بالفتحة الظاهرة

١١٣- «تنقطع - درجة - يسبب - يسكنون»:

(١) تنقطع: مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب انفعال - لازم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

(٢) درجة: مفرد مؤنث (جمعه: درجات) - معرب / فاعل لفعل «ترتفع» و مرفوع بالضمّة

(٣) يسبب: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» - مجهول / فعل و الجملة فعلية

(٤) يسكنون: للجمع المذكّر الغائب - مجرّد ثلاثي (مصدره: سكن) / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

■ عَيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٢٠ - ١١٤):

١١٤- عَيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(١) أُرَبَعونِ تقسيم على أُرَبَعَة يساوي عَشْرَة!

(٣) لا بُدّ من تأليف كتاب لإحصاء المناطق الصحراوية!

١١٥- «الدهريومان؛ يوم لك و يوم عليك!»: عَيّن ما هو المناسب لمفهوم العبارة:

(١) در دهر وفا نبود هرگز / يا بود و به بخت ما كنون نيست

(٢) گردن چه نهی به هر قفايي / راضي چه شوي به هر جفايي

(٣) جهان بر آب نهادهست و زندگي بر باد / غلام همّت آنم كه دل بر او نهاده

(٤) روزگار است اين كه گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ باز يگر ازين باز چه ها بسپار دارد

١١٦- «يكتسب التوفيق بالسعي!»: عَيّن الخطأ في تبديل الجملة المجهولة إلى المعلومة:

(١) نكتسب التوفيق بالسعي!

(٢) إكتسبتُ التوفيق بالسعي!

(٣) يكتسبن التوفيق بالسعي!

(٤) تكتسبين التوفيق بالسعي!

١١٧- عَيّن الصفة يختلف إعرابها:

(١) أطبائنا الشباب يعالجون كثيراً من الأمراض!

(٢) إشتريت معاجم رائعة قبل أسابيع!

(٣) أدكروا عمارة أثرية بمحافظة فارس!

(٤) أشجّع تلاميذنا الأفاضل على مواصلة دراستهم!

- ۱۱۸- عین المفعول المطلق:
- (۱) عليك أن تصبري فالصبر مفتاح الفرج!
- (۲) العبادة الحقيقية عبادة تكون لكسب رضا الله!
- (۳) إني أحسنتُ إلى البؤساء مُحسناً
- (۴) أنعمَ الربُّ عليكم نعمةً إنعاماً
- ۱۱۹- ﴿اللَّهُمَّ﴾؛ عین غیر المناسب للفراغ:
- (۱) يا من يستر القبيح!
- (۲) من لي غيرك!
- (۳) يا أحسن الخالقون!
- (۴) يا رحمن و يا رحيم!
- ۱۲۰- عین ما حُذِف فيه حرف النداء:
- (۱) ولِدٌ حافظٌ على نظافة الطبيعة مؤدب!
- (۲) ولد حافظ على نظافة الطبيعة!
- (۳) ولدي حافظ على نظافة الطبيعة أكثر!
- (۴) الولد حافظ على نظافة الطبيعة!

تاریخ

- ۱۲۱- نمایندگان مجلس شورای ملی ضمن نارضایتی خود را از اعلام کردند.
- (۱) مخالفت با قرارداد الحاقی گس گلشایبان - قرارداد نفتی که در دوره رضاشاه میان ایران و انگلیس به امضا رسید.
- (۲) رد هر گونه مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی - واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی
- (۳) پیشنهاد طرح ملی شدن صنعت نفت ایران - واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی
- (۴) مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی - قرارداد نفتی که در دوره رضاشاه میان ایران و انگلیس به امضا رسید.
- ۱۲۲- چه تعداد از عبارتهای زیر مربوط به دوره اول نخست‌وزیری دکتر مصدق است؟
- «تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت - خروج تأسیسات نفتی از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس - منع شاه از برقراری ارتباط مستقیم با سفرای خارجی - قطع رابطه سیاسی ایران با انگلستان - اتحاد و همکاری تنگاتنگ نیروهای ملی و مذهبی - رد موافقت‌نامه واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی»
- (۱) ۵ (۲) ۳ (۳) ۶ (۴) ۴
- ۱۲۳- دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدات و تحریم‌های اقتصادی انگلستان چه کرد؟
- (۱) درصدد برقراری ارتباط با آمریکا و شوروی برآمد.
- (۲) خواستار پرداخت بدهی‌های شرکت نفت ایران و انگلیس و خسارات ناشی از تأخیر شد.
- (۳) در دیوان بین‌المللی لاهه علیه انگلستان طرح شکایت کرد.
- (۴) برنامه اقتصاد بدون نفت را به اجرا درآورد.
- ۱۲۴- کدام گزینه درباره کسی که پس از استعفای دکتر مصدق از سوی محمدرضا شاه مأمور تشکیل دولت شد، صحیح است؟
- (۱) طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.
- (۲) به کمک واحدهایی از ارتش مراکز مهم دولتی را در پایتخت، تسخیر و اعلام حکومت نظامی کرد.
- (۳) به دست یکی از اعضای جمعیت فدائیان اسلام ترور شد.
- (۴) با حمایت سیاسی و مالی دولت‌های انگلستان و آمریکا بر سر کارآمد.
- ۱۲۵- «نهضت مقاومت ملی»
- (۱) در مجلس شانزدهم، مانع از تصویب قرارداد الحاقی شدند.
- (۲) در اعتراض به سفر معاون رئیس‌جمهور آمریکا به ایران تظاهرات کردند.
- (۳) پس از کودتای ۲۸ مرداد، با قرارداد نفتی جدید به مخالفت برخاستند. (۴) در چارچوب قانون اساسی به مبارزه علیه رژیم پهلوی پرداختند.
- ۱۲۶- پس از کودتای ۲۸ مرداد، اولین بار رژیم پهلوی برای سرکوب اعتراضات مردمی علیه اجرای کدام یک از برنامه‌های اصلاحی خود، از نیروی نظامی استفاده کرد؟
- (۱) اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی
- (۲) همه‌پرسی اصول شش‌گانه انقلاب سفید
- (۳) تصویب قانون مصونیت سیاسی و قضایی مستشاران آمریکایی در ایران (۴) جایگزینی تاریخ شاهنشاهی به جای تقویم هجری شمسی
- ۱۲۷- با توجه به اسناد به دست آمده از مقامات آمریکایی، کدام عبارتهای زیر درباره رابطه رژیم پهلوی با رژیم صهیونیستی درست است؟
- (الف) روابط سیاسی گسترده‌ای بین آن‌ها برقرار بود.
- (ب) تبادل سفیر بین دو کشور انجام شده بود.
- (ج) رژیم پهلوی اقدامات اسرائیلی‌ها را در برابر کشورهای دوست عرب خود محکوم می‌کرد.
- (د) تکنیسین‌های اسرائیلی در بیشتر پروژه‌های کشاورزی و غیره حضور داشتند.
- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

۱۲۸- هسته اولیه کدام یک از گروه‌های مبارزه مسلحانه علیه رژیم پهلوی را تعدادی از جوانان نهضت آزادی تشکیل می‌داد؟

- (۱) حزب ملل اسلامی
(۲) سازمان مجاهدین خلق
(۳) سازمان چریک‌های فدایی خلق
(۴) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی

۱۲۹- چه تعداد از عبارات‌های زیر مربوط به دوره نخست‌وزیری کسی است که مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، در کشور فضای باز سیاسی ایجاد کند؟
«انحلال احزاب موجود - افزایش چشمگیر درآمدهای نفتی - مرگ مشکوک علی شریعتی - انتشار مقاله توهین آمیز نسبت به امام خمینی -

قیام خونین ۱۷ شهریور - عزیمت امام از عراق به فرانسه - تظاهرات میلیونی مردم در شهرهای مختلف در روزهای تاسوعا و عاشورا»

- (۱) ۲ (۲) ۶ (۳) ۳ (۴) ۵

۱۳۰- شورای انقلاب که تشکیل شده بود؛
(۱) پیش از ورود امام به ایران - مهندس مهدی بازرگان را برای پست نخست‌وزیری دولت موقت به امام پیشنهاد کرد.
(۲) همزمان با تشکیل دولت بختیار - متشکل از اعضا یا طرفداران نهضت آزادی و جبهه ملی بود.
(۳) پس از ورود امام به ایران - در شب ۲۲ بهمن حکومت نظامی برقرار کرد.
(۴) پس از خروج شاه از ایران - وظیفه داشت زمینه انتقال قدرت را فراهم کند.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱) ایران و جهان باستان، شماره ۱۳۱ تا ۱۴۰) و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۱۳۱ تا ۱۴۰)

۱۳۱- کرونولوژی به چه معناست و از چه نظر حائز اهمیت است؟

- (۱) تعیین زمان وقوع رویدادها - توصیف و تحلیل رویدادها
(۲) نظم و ترتیب رویدادها - مطالعه و پژوهش تاریخ
(۳) تعیین زمان وقوع رویدادها - درک درست و منطقی از تاریخ
(۴) نظم و ترتیب رویدادها - اندازه‌گیری دقیق زمان

۱۳۲- چه تعداد از عبارات‌های زیر درباره «سومریان و حکومت آن‌ها» نادرست است؟

- (الف) سرزمین آن‌ها شامل چندین دولت شهر بود که در آغاز بر هر یک از آن‌ها جنگاوران حکمرانی می‌کردند.
(ب) خدایان متعددی را می‌پرستیدند و اعتقاد داشتند که خدایان، انسان را برای خدمت به خود آفریده است.
(ج) در سفالگری، ساخت ابزار و جنگ‌افزارهای مفرغین ماهر بودند.
(د) پیایی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند.
(ه) توسط اقوامی که در شمال بین‌النهرین می‌زیستند، از میان رفتند.

- (۱) ۱ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۳۳- کدام عبارت‌ها مربوط به تحولات قرن اول قبل از میلاد در امپراتوری روم است؟

- (الف) قیام بردگان به رهبری اسپارتاکوس
(ب) جنگ با مقدونیان و کارتاژی‌ها
(ج) اصلاح گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری مصریان
(د) تغییر در نظام جمهوری رم توسط کنستانتین
(۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۱۳۴- دوران تاریخی فلات ایران با آغاز می‌شود که سرزمین اصلی آن‌ها بود.

- (۱) ایلامی‌ها - دامنه‌های غربی زاگرس و سرزمین‌های هموار مرکزی
(۲) ایلامی‌ها - جلگه خوزستان و مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی
(۳) مادها - سرزمین‌های پست غرب فلات ایران تا شرق بین‌النهرین
(۴) مادها - کوهپایه‌های زاگرس و دشت‌ها و جلگه‌های مجاور

۱۳۵- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده عبارت زیر را به درستی کامل می‌کنند؟

«شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی درباره تمدن دره سند، حاکی از آن است که»

(الف) ساکنان متمدن دره سند، شهرهای خود را براساس نقشه‌های دقیق ساخته بودند.

(ب) با مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین دادوستد داشته‌اند.

(ج) این تمدن از نظر صنعتی و هنری شکوفا بوده است.

(د) صنعت سفالگری و نساجی در آن منطقه رواج داشته است.

- (۱) ۱ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۳۶- ویژگی برجسته جشن‌هایی که در دوره باستان در ایران برگزار می‌شد، چه بود؟

- (۱) تقویت هویت جمعی
(۲) حفظ پیوندهای قبیله‌ای و خانوادگی
(۳) عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ
(۴) پیوند باورهای دینی با زندگی اقتصادی مردم

۱۳۷- نخستین فرمانروایان اشکانی، برای حفظ قلمرو خود
 (۱) مدام به سمت غرب پیشروی می‌کردند.
 (۲) پایتخت‌های خود را تغییر می‌دادند.
 (۳) با توجه به تاریخ تمدن هخامنشیان، توالی رویدادهای زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 (الف) شورش کوروش کوچک در آسیای صغیر
 (ب) تصرف بخش‌هایی از شمال غرب هند
 (ج) نبرد دریایی سالامیس
 (۱) «الف» قبل از «ج» و پس از «ب»
 (۲) «ب» پس از «الف» و پیش از «ج»
 (۳) «ج» پس از «ب» و پیش از «الف»
 (۴) «الف» پیش از «ب» و بعد از «ج»

۱۳۸- با توجه به تاریخ تمدن هخامنشیان، توالی رویدادهای زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 (الف) شورش کوروش کوچک در آسیای صغیر
 (ب) تصرف بخش‌هایی از شمال غرب هند
 (ج) نبرد دریایی سالامیس
 (۱) «الف» قبل از «ج» و پس از «ب»
 (۲) «ب» پس از «الف» و پیش از «ج»
 (۳) «ج» پس از «ب» و پیش از «الف»
 (۴) «الف» پیش از «ب» و بعد از «ج»

۱۳۹- گروهی که در دوره ساسانی به طبقه حاکم افزوده شد
 (۱) مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه حاکم بودند.
 (۲) موجب توسعه و تقویت تشکیلات اداری حکومت شد.
 (۳) در بخش‌های مختلف تشکیلات اداری، مالیاتی، قضایی و نظامی به کار گرفته می‌شدند.
 (۴) مسئولیت بازرسی و نظارت بر عملکرد مقامات و مأموران دولتی را بر عهده داشتند.

۱۴۰- بناهای کوه خواجه بیانگر نهایت ظرافت کدام هنر در عصر اشکانی است؟
 (۱) پیکرسازی (۲) معماری (۳) فلزکاری (۴) گچ‌بری

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سؤالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

۱۴۱- با توجه به «انواع کتاب‌های تاریخی» به عنوان مهم‌ترین منابع نوشتاری در مطالعه تاریخ ایران اسلامی، چه تعداد از کتاب‌های زیر در یک گروه مشترک قرار می‌گیرند؟
 «تاریخ بیهقی - عجائب‌المقدور فی نوائب‌التیمور - عالم‌آرای عباسی - حدود العالم من المشرق الی المغرب - قابوس‌نامه - دانشنامه‌ی علایی - تاریخ سیستان»

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۴۲- کدام مقایسه درباره مقایسه کتاب‌های تاریخی و شیوه‌های نگارشی آن‌ها صحیح است؟
 (۱) طبری همانند مسعودی در کتاب خود حوادث و وقایع را به ترتیب زمان وقوعشان نوشته است.
 (۲) در کتاب اخبارالطوال برخلاف فتوح‌البلدان ممکن است برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور مانده باشد.
 (۳) در کتاب مروج‌الذهب همانند تجارب‌الامم، علل، آثار و پیامدهای وقایع تحلیل و تفسیر شده است.
 (۴) تاریخ بیهقی برخلاف تجارب‌الامم به شیوه ترکیبی تألیف شده است.

۱۴۳- کدام عبارت‌ها درباره جنگ‌های پیامبر (ص) نادرست است؟
 (الف) مشرکان در جنگ احد که پیش از جنگ خندق روی داد، به موفقیت نسبی دست یافتند.
 (ب) پس از شکست مشرکان در جنگ بدر، گرایش ساکنان منطقه حجاز به رسول خدا بیشتر شد.
 (ج) در غزوه احزاب و تبوک، گروهی از مسلمانان مکه از سپاه اسلام جدا شده و در جنگ شرکت نکردند.
 (د) شکست سپاه قریش به فرماندهی ابوسفیان از سپاه اسلام در سال سوم هجری، زمینه گسترش محدوده حکومت پیامبر را فراهم آورد.

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

۱۴۴- توالی زمانی فتوحات مسلمانان در زمان خلیفه دوم در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 (الف) فتح‌الفتوح مسلمانان در ایران
 (ب) تصرف پایتخت پرآوازه ساسانیان
 (ج) شکست ارتش روم شرقی و فتح مصر
 (۱) «الف» پیش از «ج» و همزمان با «ب»
 (۲) «ج» پیش از «الف» و بعد از «ب»
 (۳) «الف» پس از «ب» و پیش از «ج»
 (۴) «ب» پس از «الف» و پیش از «ج»

۱۴۵- فرماندهی سپاه امام حسن (ع) در جنگ با معاویه را بر عهده داشت؛ اما در پی سپاه امام چهار آشفته‌گی شد و ایشان ناچار به پذیرش صلح شدند.
 (۱) عمروبن حمق - انزواطلبی کوفیان
 (۲) قیس‌بن سعد - قدرت نظامی امویان
 (۳) قیس‌بن سعد - دسیسه‌های معاویه
 (۴) عمروبن حمق - خیانت کوفیان

۱۴۶- عباسیان، حقانیت و مشروعیت خلافت خویش را چگونه توجیه می‌کردند و نخستین مرکز خلافت آنان کجا بود؟
 (۱) با بیان معایب حکومت بنی‌امیه و ظلم و ستم آنان بر اهل بیت پیامبر (ص) - بغداد
 (۲) با ترویج تفکر جبرگرایی و حمایت از عالمان شیعی و علویان - کوفه
 (۳) با تأکید بر خویشاوندی خویش از طریق عباس‌بن عبدالمطلب با پیامبر - کوفه
 (۴) با جلب اعتماد و حمایت بزرگان و برای ولایات و تطمیع و تهدید معترضان - بغداد

۱۴۷- به ترتیب، خلافت فاطمیان مصر تا چه زمانی دوام آورد و با شکوه‌ترین شهری که آن‌ها بنا نهادند، کدام است؟

- (۱) پایان کار خلافت عباسیان - قاهره
(۲) آغاز جنگ‌های صلیبی - قاهره
(۳) پیروزی سلجوقیان در نبرد ملازگرد - قرطبه
(۴) لشکرکشی هلاکوخان به غرب آسیا - قرطبه

۱۴۸- اسماعیلیان به عنوان یکی از عوامل ضعف و زوال حکومت توسط از میان رفت.

- (۱) خوارزمشاهیان - هلاکوخان
(۲) سلجوقیان - هلاکوخان
(۳) سلجوقیان - صلاح‌الدین ایوبی
(۴) خوارزمشاهیان - صلاح‌الدین ایوبی

۱۴۹- شاهان صفوی چگونه در شکوفایی هنر این دوره نقش آفرینی کردند؟

- (۱) از طریق احداث کارگاه‌های متعدد برای تولید آثار هنری
(۲) از طریق برقراری ارتباط فرهنگی و هنری با کشورهای اروپایی
(۳) با انتقال هنرمندان و صنعتگران مناطق فتح شده به پایتخت صفوی
(۴) با سفارش ساخت آثار هنری به هنرمندان و صنعتگران

۱۵۰- چه تعداد از عبارتهای زیر درباره «خواجه نظام‌الملک توسی» صحیح است؟

- (الف) در دربار آخرین فرمانروای سلجوقی منصب وزارت را بر عهده داشت.
(ب) در تلاش بود تا با تقویت حکومت مرکزی از طریق توسعه نظام اداری با نیروی سرکش امیران و نظامیان مقابله کند.
(ج) با تدبیر او شکلی از زمین‌داری با عنوان اقطاع پدید آمد.
(د) در کتاب سیاست‌نامه خود به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم پرداخته است.

۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۵۱- با توجه به انواع مخاطرات طبیعی از نظر منشأ شکل‌گیری، کدام گروه از مخاطرات زیر در یک دسته قرار می‌گیرند؟

- (الف) زمین‌لرزه و آتشفشان
(ب) خشکسالی و سونامی
(ج) زمین‌لغزش و زمین‌لرزه دریایی
(د) سقوط بهمین و سیل
(۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) ج - د
(۴) الف - د

۱۵۲- میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن کدام نوع گسل‌ها بیشتر از سایر گسل‌ها است؟

- (۱) همگرا
(۲) واگرا
(۳) امتداد لغز
(۴) برشی

۱۵۳- در حوضه‌های آبریز ، امکان وقوع سیل بیشتر است؛ زیرا

- (۱) کشیده با شیب کم - مدت زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند.
(۲) گرد و با شیب کم - آب سرشاخه‌ها به تدریج از حوضه تخلیه می‌شود.
(۳) گرد و با شیب زیاد - مدت زمان کم‌تری طول می‌کشد تا آب آبراهه‌ها خارج شوند.
(۴) دراز و با شیب زیاد - همه جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند.

۱۵۴- کدام فعالیت انسانی موجب افزایش سرعت رواناب حاصل از بارش و در نتیجه تشدید سیل می‌شود؟

- (۱) احداث سازه‌های نامناسب در مسیر رودها
(۲) از بین بردن پوشش گیاهی
(۳) تخلیه زباله‌های شهری در آبراهه‌ها
(۴) کشت محصولات کشاورزی در سطح بستر سیلابی

۱۵۵- چه تعداد از عبارتهای زیر، از عوامل مؤثر در ایجاد زمین‌لغزش‌ها است؟

- «لرزش‌هایی ناشی از وقوع یک زلزله شدید - ذوب تدریجی برف - ساخت‌وساز بر روی دامنه‌ها - بارش‌های طولانی‌مدت با شدت کم - فرسایش کناره آبراهه‌ها توسط رودها در دره‌های پرشیب کوهستانی - فعالیت‌های کشاورزی و خاک‌برداری دامنه‌های پرشیب»

۶ (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴)

۱۵۶- مهم‌ترین پیامد خشکسالی چیست؟

- (۱) کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی
(۲) کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی
(۳) افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سوی سکونتگاه‌ها
(۴) مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی شده‌اند به سایر مکان‌ها

۱۵۷- در یک منطقه مرطوب در شمال ایران، میانگین بارندگی سالانه ۲۰۰۰ میلی‌متر و آبدهی رودهای آن به طور میانگین ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه است. چنان‌چه و باشد، به ترتیب مخاطرات سیل و ترسالی برای این منطقه قابل تصور است.

- (۱) میانگین بارندگی سالانه بیش از ۲۰۰۰ میلی‌لیتر - جریان آب در آبراهه ۱۵۰۰ مترمکعب در دقیقه
(۲) جریان آب در آبراهه بیشتر از ۱۰۰۰ مترمکعب در دقیقه - میانگین بارندگی سالانه بیش از ۲۰۰۰ میلی‌متر
(۳) میانگین بارندگی سالانه بیش از ۲۵۰۰ میلی‌لیتر - جریان آب در آبراهه بیشتر از ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه
(۴) جریان آب در آبراهه ۱۵۰۰ مترمکعب در ثانیه - میانگین بارندگی سالانه بیش از ۲۵۰۰ میلی‌متر

۱۵۸- با توجه به مهم‌ترین مناطق زلزله‌خیز جهان، کدام گزینه پاسخ درستی به سوالات زیر می‌دهد؟

(الف) ایران در مرکز کدام کمربند زمین‌لرزه قرار دارد؟

(ب) حرکات صفحات پوسته زمین در کدام کمربند متفاوت از سایر کمربندهای لرزه‌خیز است؟

(۱) اطراف اقیانوس آرام - کوهستانی آلپ هیمالیا

(۲) اطراف اقیانوس آرام - میانی اقیانوس اطلس

(۳) کوهستانی آلپ هیمالیا - میانی اقیانوس اطلس

(۴) کوهستانی آلپ هیمالیا - اطراف اقیانوس آرام

۱۵۹- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر درباره نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) افزایش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها

(ب) تغییر سطح آب رودها و یا تغییر ترکیب شیمیایی آن‌ها

(ج) تغییر اندازه فاصله بین شکستگی‌های پوسته زمین

(۱) ص - ص - ص

(۲) ص - غ - غ

(۳) غ - غ - ص

(۴) غ - ص - غ

۱۶۰- به پیشامدی که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و به وضعیتی خطرناک و ناپایدار برای فرد یا جامعه می‌انجامد چه می‌گویند،

مسئولیت مدیریت آن برعهده کدام سازمان است و این سازمان در همه استان‌ها زیر نظر کدام نهاد فعالیت می‌کند؟

(۱) مخاطره - مدیریت بحران - وزارت کشور

(۲) بحران - هلال‌احمر - استانداری

(۳) بحران - مدیریت بحران - استانداری

(۴) مخاطره - هلال‌احمر - وزارت کشور

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- با توجه به شاخه‌های مختلف دانش جغرافیا و علوم مرتبط با آن‌ها، کدام گزینه از تنوع بیشتری برخوردار است؟

(۱) جغرافیای زیستی - ژئومورفولوژی - آب و هواشناسی

(۲) جغرافیای آب‌ها - جغرافیای شهری - جغرافیای اقتصادی

(۳) سنجش از دور - کارتوگرافی - نقشه‌کشی

(۴) جغرافیای جمعیت - آب و هواشناسی - کارتوگرافی

۱۶۲- در عبارت «سواحل صخره‌ای، ممکن است در اثر حرکت امواج دریا و جزر و مد فرسایش یافته و به سواحل پست تبدیل شوند»، بررسی

کدام‌یک از سوالات کلیدی جغرافیا قابل طرح نیست؟

(۱) چه چیز؟

(۲) چرا؟

(۳) چطور؟

(۴) چه موقع؟

۱۶۳- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب به کدام موقعیت جغرافیایی اشاره دارند؟

(الف) ایران در جنوب منطقه معتدله نیم‌کره شمالی قرار دارد.

(ب) تنگه هرمز، آبراهه‌های هلالی شکل در جنوب ایران است.

(ج) دریای عمان به واسطه مجاورت با اقیانوس هند اهمیت زیادی دارد.

(۱) مطلق - ریاضی - نسبی

(۲) ریاضی - مطلق - نسبی

(۳) نسبی - مطلق - نسبی

(۴) نسبی - نسبی - ریاضی

۱۶۴- شکل زیر، مربوط به جهت امتداد یکی از مناطق کوهستانی ایران است. کدام عبارت درباره این منطقه، صحیح است؟

(۱) بخش اعظم این چین‌خوردگی‌ها، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است.

(۲) منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

(۳) یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های این منطقه، گنبد‌های نمکی است.

(۴) به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند.

۱۶۵- کدام گزینه ترتیب درستی از مراحل کار کارشناسان هواشناسی در پیش‌بینی وضعیت هوا ارائه می‌دهد؟

(۱) تهیه نقشه‌های هواشناسی ← پیگیری عبور توده‌های هوا با کمک تصاویر ماهواره‌ای طی چند روز ← بررسی اطلاعات روزانه مانند فشار، رطوبت و دما

(۲) تهیه نقشه‌های هواشناسی ← بررسی اطلاعات روزانه مانند فشار، رطوبت و دما ← پیگیری عبور توده‌های هوا با کمک تصاویر ماهواره‌ای طی چند روز

(۳) بررسی اطلاعات روزانه مانند فشار، رطوبت و دما ← تهیه نقشه‌های هواشناسی ← پیگیری عبور توده‌های هوا با کمک تصاویر ماهواره‌ای طی چند روز

(۴) بررسی اطلاعات روزانه مانند فشار، رطوبت و دما ← پیگیری عبور توده‌های هوا با کمک تصاویر ماهواره‌ای طی چند روز ← تهیه نقشه‌های هواشناسی

۱۶۶- چه تعداد از عبارتهای زیر درباره «چگونگی شکل‌گیری سکونتگاه‌ها و تغییرات آن‌ها» صحیح است؟

(الف) از دید دانش جغرافیا، سکونتگاه، محلی است از مجموعه مسکن که عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری آن نقش دارند.

(ب) سکونتگاه به عنوان محل رفع نیازهای زیستی و حیاتی انسان، هویت خود را از اجتماع انسانی دریافت می‌کنند.

(ج) تمایل انسان به یک‌جانشینی و کار کشاورزی نقش مهمی در شکل‌گیری نخستین سکونتگاه‌ها در کنار آب‌ها داشته است.

(د) آب، خاک و شیب زمین نه تنها در پیدایش سکونتگاه‌ها، بلکه در تغییرات به وجود آمده در آن‌ها نیز نقش دارند.

(ه) گاهی عوامل طبیعی موقعیتی به وجود می‌آورد که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می‌دهد، مانند شهر باستانی بیشاپور که در قرن

هفتم هجری از بین رفت.

۱۶۷- به محدودهای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواریها، آبهای جاری را به سوی پایینترین نقطه آن هدایت می‌کند، چه می‌گویند و به

چند نوع تقسیم می‌شوند و تفاوت آن‌ها در چیست؟

- (۱) کانون آبگیر - سه - اندازه و وسعت
(۲) حوضه آبریز - سه - مبدأ شکل‌گیری
(۳) کانون آبگیر - دو - شیب و شکل انتقال آب
(۴) حوضه آبریز - دو - مقصد انتقال آب

۱۶۸- با توجه به عوامل انسانی و طبیعی که در ایران موجب مهاجرت شده است، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عوامل طبیعی ← مهاجرت آریایی‌ها به شمال دریای خزر
(۲) تصمیمات سیاسی ← مهاجرت اقوام کرد به نواحی شمال شرقی کشور
(۳) خشکسالی و مشکلات اقتصادی ← مهاجرت روستاییان به شهرها در دهه ۴۰
(۴) عوامل انسانی ← مهاجرت سیستانی‌ها به سرزمین گرگان

۱۶۹- هر یک از عبارتهای زیر، معادل کدام تقسیمات کشوری عصر ساسانیان است؟

- (الف) واحدی از تقسیمات کشوری که از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است.
(ب) واحدی که از لحاظ نظام اداری، تابع تشکیلات مرکزی است.
(ج) کوچکترین واحد تقسیمات کشوری است.

- (۱) تسوگ - رستاک - دهستان (۲) تسوگ - خوره - رستاک (۳) ایالت - خوره - رستاک (۴) ایالت - تسوج - خوره

۱۷۰- امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور توصیه می‌شود که

- (۱) برای کاهش مصرف آب از روش کشت گلخانه‌ای برای تولید محصولات زراعی استفاده شود.
(۲) از تولید محصولات باغی که نیاز وسیعی به آب دارند، خودداری نمود.
(۳) محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری تغییر کند.
(۴) محور توسعه کشاورزی از باغداری به زراعت با شیوه‌های علمی متناسب با محیط تغییر یابد.

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- طرح‌واره زیر به کدام شکل از روابط متقابل انسان‌ها با نواحی اشاره دارد؟

- (۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
(۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
(۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
(۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۱۷۲- با توجه به اشکال مختلف فرسایش در بیابان‌ها و سواحل، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تلماسه‌ها و برخلاف، از اشکال هستند.»

- (۱) جزایر مرجانی - یاردانگ‌ها و باتلاق‌ها - کاوشی
(۲) طاق‌های دریایی - گرزدیوها و دماغه‌های ماسه‌ای - تراکمی
(۳) آب‌سنگ‌ها - ستون‌های سنگی و کلوت‌ها - تراکمی
(۴) ستون‌های سنگی - چاله‌های بادی و طاق‌های دریایی - کاوشی

۱۷۳- کدام گزینه به ترتیب از جمله راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی و کوهستانی و پیشگیری از بیابان‌زایی است؟

- (۱) جلوگیری از تمرکز زیاد جمعیت در سواحل - جلوگیری از فرسایش خاک - مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها
(۲) نظارت بر فعالیت‌های گردشگری - زهکشی اراضی - کاشت اکالیپتوس و افاقیا
(۳) انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل - پاکسازی کوهستان‌ها از آلودگی‌ها - مقابله با چرای بی‌رویه دام‌ها
(۴) کاهش انرژی امواج با نصب دیواره‌های دریایی - کشت گیاهان بر روی دامنه‌ها - ایجاد حوضچه‌های ذخیره آب

۱۷۴- ساکنان ناحیه جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا در چه تعداد از شاخص‌های فرهنگی زیر، اشتراک دارند؟

«دین - زبان - قومیت - معماری - آداب و رسوم - نوع فعالیت اقتصادی»

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۳ (۴) ۳

۱۷۵- ایالات متحده آمریکا و از جمله مهم‌ترین جهان و از تولیدکنندگان عمده در جهان هستند.

- (۱) کانادا - مراکز دامداری تجاری - ذرت
(۲) استرالیا - مراکز دامداری تجاری - گندم
(۳) اتحادیه اروپا - قطب‌های صنعتی جهان - گندم
(۴) چین - قطب‌های صنعتی جهان - ذرت

۱۷۶- کدام گزینه بیانگر «کسری تجاری» و نمونه‌ای از اقداماتی است که کشورها برای کاهش تأثیرات منفی آن بر صنایع و اقتصاد خود انجام می‌دهند؟

- (۱) واردات > صادرات - وضع تعرفه‌های گمرکی
- (۲) واردات < صادرات - ممنوع کردن صادرات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص
- (۳) صادرات < واردات - تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی تجاری
- (۴) صادرات > واردات - ایجاد مناطق آزاد تجاری

۱۷۷- کدام گزینه دربارهٔ انواع نواحی سیاسی نادرست است؟

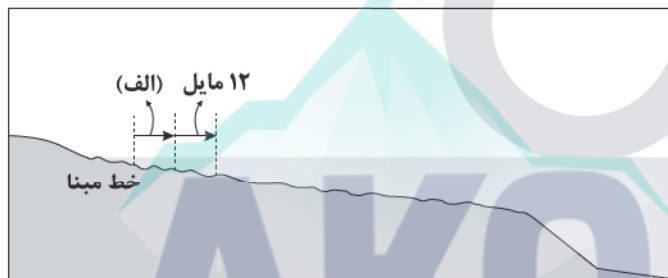
- (۱) ناحیه‌ای که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد ← فراملی
- (۲) چند کشور که تحت ادارهٔ یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند ← منطقه‌ای
- (۳) مناطقی که برخی قوانین و مقررات کشور در آن‌ها اجرا نمی‌شود ← ویژه
- (۴) واحدهای جغرافیایی که برای ادارهٔ بهتر فضا توسط نظام مدیریت ایجاد شده‌اند ← فروملی

۱۷۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در بارش‌های عامل اصلی بارندگی است.»

- (۱) سیکلونی همانند کوهستانی - شکل و جهت نواحی مرتفع و کوهستان‌ها
- (۲) کوهستانی برخلاف جبهه‌ای - گرم شدن توده‌های هوا از هوای مجاور خود
- (۳) سیکلونی برخلاف همرفتی - برخورد توده‌های هوا با یکدیگر
- (۴) همرفتی همانند کوهستانی - صعود عمودی تودهٔ هوا و کاهش دمای آن با افزایش ارتفاع

۱۷۹- کدام گزینه دربارهٔ منطقهٔ «الف» در تعیین مرزهای دریایی صحیح است؟

- (۱) آب‌های داخلی است که هیچ کشوری جز کشور مالک، حق عبور و مرور در آن را ندارد.
 - (۲) دریای سرزمینی است که برخلاف آب‌های داخلی در مالکیت هیچ کشوری قرار ندارد.
 - (۳) آب‌های داخلی است که همهٔ کشورها حق عبور و مرور بدون ضرر در آن را دارند.
 - (۴) دریای سرزمینی است که متعلق به کشور مجاور دریاست.
- ۱۸۰- با توجه به انواع حکومت‌ها از نظر مدیریت فضای جغرافیایی کشور و توزیع قدرت کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

(الف) وجود ناحیهٔ سیاسی ویژه ← انگلستان

(ب) وجود قوهٔ مقننه، مجریه و قضائیه مستقل ← استرالیا

(ج) توزیع قدرت در سرزمین در دو سطح ملی و منطقه‌ای ← عراق

(د) اختیارات محلی محدود و سیاست‌گذاری متمرکز ← جمهوری آذربایجان

(۱) الف - ب

(۲) الف - ج

(۳) ب - ج

(۴) ج - د

۱۸۱- کدام عبارت، دربارهٔ مشرب فلسفی ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) با اندیشه‌های فلسفی ارسطویی به خوبی آشنا بود و در شکل‌گیری نظام فلسفی مشائی خویش از جمله در بحث طبیعت‌شناسی مؤثر بوده است.
- (۲) مطالعهٔ آثار فلسفی وی نشان می‌دهد که نگاه او به طبیعت با نگاه کسی که فقط در زیست‌شناسی یا طبیعت‌شناسی تخصص دارد، متفاوت است.
- (۳) در داستان عرفانی - فلسفی حیی بن یقظان، از روش فلسفی شیخ اشراق که تلفیقی میان استدلال فلسفی و دستاوردهای اشراقی است، پیروی کرد.
- (۴) با نبوغ و نظرات دقیق و ابداعی خویش توانست روش عقلی و استدلالی ارسطویی را به اوج برساند و آن را به صورت مدون و نظام‌مند ارائه نماید.

۱۸۲- کدام عبارت، دربارهٔ طبیعت از نظر ابن سینا درست است؟

- ۱) طبیعت یک مجموعه هدفمند و دارای اعتدال و رو به کمال است و وقایع ویرانگر طبیعی نقش ویژهٔ خود را در اعتدال طبیعت به انجام می‌رساند.
- ۲) عالم طبیعت به گونه‌ای است که همهٔ حوادثی که در حقیقت سبب خرابی آن می‌شوند، در نهایت به حرکت رو به کمال طبیعت کمک می‌کنند.
- ۳) تأمل در رابطهٔ طبیعت، نه تنها دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد بلکه او را به یک بینش کلی نسبت به مراتب وجود می‌رساند.
- ۴) اشیا فقط گاهی اوقات تحت تأثیر طبیعت خود قرار می‌گیرند و نمی‌توانند برخلاف آن رفتار کنند، بنابراین طبیعت اشیا حافظ نظام جهان است.

۱۸۳- کدام گزینه، تصویر مناسب‌تری از جهان‌شناسی ابن سینا ارائه می‌دهد؟

- ۱) تنها به مدد استفاده از تجربه و استقرا، شناخت ابعاد مختلف اشیای جهان امکان‌پذیر می‌شود و این شناخت، سبب تقویت خشوع و خشیت دانشمند در برابر حق می‌شود.
- ۲) تحقیق در روابط میان پدیده‌ها که از طریق فرضیه، مشاهده، تجربه و استقرا به دست می‌آید، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند.
- ۳) طبیعت، طبق لطف و عنایت الهی به وجود آمده و غایت آن به تحقق رسیدن نیکوترین نظام است که با نگاه کردن به بخش کوچکی از آن نمی‌توان دربارهٔ آن داوری کلی کرد.
- ۴) طبیعت، همه چیز را با یک قصد طبیعی حرکت می‌دهد و چون این مقصد جزء ذات عالم طبیعت است، لذا ضرورتاً و بدون هیچ شرطی، موجودات را به نیکی و کمال می‌رساند.

۱۸۴- هدف کدام فیلسوف این است که آن چه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران برساند و به نظر وی، کدام ویژگی

در تحقیق فلسفی اگر باشد، آن تحقیق بی نتیجه خواهد بود؟

- ۱) سهروردی - به نیروی عقل و استدلال عقلی اکتفا کند.
- ۲) ابن سینا - به نیروی عقل و استدلال عقلی اکتفا کند.
- ۳) ابن سینا - با شهود قلبی و تجربهٔ درونی دریافت شود.
- ۴) سهروردی - با شهود قلبی و تجربهٔ درونی دریافت شود.

۱۸۵- شیخ اشراق از مبدأ جهان و خالق هستی به چه عنوانی تعبیر می‌کند و همهٔ مباحث فلسفی خود را پیرامون کدام مفهوم ساماندهی می‌کند؟

- ۱) نور محض - نور و ظلمت و مراتب آن‌ها
- ۲) نورالانوار - وجود و مراتب نور
- ۳) ذات نخستین - شدت و ضعف نورانیت وجود
- ۴) نور مطلق - اشراقات معنوی

۱۸۶- کدام عبارت با دیدگاه‌های شیخ اشراق سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱) کلیدی‌ترین مفهوم در تبیین صرفاً عقلانی مسئلهٔ نور، به مراتب و درجات نور مطلق مربوط می‌شود.
- ۲) پیدایش موجودات جهان از طریق پرتوافکنی نورالانوار است. اوست که با اشعهٔ خود به موجودات حیات می‌بخشد.
- ۳) در باب مسئلهٔ نور و ظلمت می‌توان گفت که این دو مفهوم فاقد کثرت و تعدد و مرتبه و درجه هستند.
- ۴) همهٔ واقعیات جهان حتی خداوند نیز بهره‌مند از حقیقت نور هستند، چون هر واقعیتی نور مطلق است.

۱۸۷- کدام عبارت با دیدگاه‌های شیخ اشراق دربارهٔ مشرق و مغرب، بیشتر هماهنگ است؟

- ۱) یکی از آن‌ها برخلاف دیگری، معنای زمینی خود را ندارد.
- ۲) رستگاری انسان در وصول کامل به مشرق است.
- ۳) واژهٔ «المغربین» می‌تواند جنبهٔ رمزی از تقسیم‌بندی مغرب باشد.
- ۴) مشرق در جغرافیای وی معنایی خاص پیدا می‌کند.

۱۸۸- سهروردی، «ریاست تامه» را ویژگی و حق چه کسی می‌داند؟

- ۱) حاکم مطلوب غرق در تأله و استاد در بحث
- ۲) حاکم مطلوب غرق در تأله و عاری از بحث
- ۳) خلیفه و جانشین خدا در زمین و آسمان
- ۴) هرگونه ریاستی که از راه قهر و غلبه نباشد.

۱۸۹- کدام توصیف دربارهٔ همهٔ متکلمان درست است؟

- ۱) مخالف فلسفه و منتقد فیلسوفان
- ۲) اهل اشراقات معنوی و سلوک عرفانی
- ۳) مدافع معارف دینی از طریق استدلال
- ۴) مهم‌ترین مدافعان عقل فلسفی و استدلالی

۱۹۰- کدام گزینه بیانگر تفاوت مشرب فلسفی ملاصدرا با مشرب‌های فلسفی پیشین است؟

- ۱) تبعیت همهٔ مباحث فلسفی از معیارهای پذیرفته‌شده در دانش فلسفه
- ۲) استفاده از آیات قرآنی به عنوان شاهد جهت اثبات برخی حقایق فلسفی
- ۳) مرتبط بودن مباحث فلسفی مطرح‌شده با موضوع فلسفه یعنی وجود
- ۴) تکیه بر عقل و استدلال عقلی و تأکید بر نقش آن در تبیین مباحث فلسفی

۱۹۱- کدام عبارت در مورد حکمت متعالیه درست نیست؟

- ۱) در بعضی مباحث، از فیلسوفان پیشین متمایز می‌شود و در مواردی نیز تکمیل‌کنندهٔ مباحث عقلی آنان است.
- ۲) ریشه در فلسفهٔ مشاء و فلسفهٔ اشراق دارد و از احادیث و تعالیم قرآن نیز بهره گرفته است.
- ۳) در عین اشتراک با فلسفه‌های قبلی، تفاوت‌های جدی با آن‌ها دارد و در قالب یک دستگاه نو، سامان یافته است.
- ۴) از عناصر تشکیل‌دهندهٔ آن، مفاهیم عرفانی است که برگرفته و متأثر از سلوک معنوی حکمای ایران باستان است.

۱۹۲- براساس سفرهای چهارگانه، عارف و سالک الی الله در کدام مرحله سلوک در جامعه حضور دارد و در میان مردم حرکت می‌نماید و جامعه را هدایت می‌کند و آن را سالک راه حق می‌نماید؟

- (۱) سفر از حق به سوی خلق، همراه با حق
(۲) سفر در خلق با حق
(۳) سفر با حق و در حق
(۴) سفر از خلق به حق

۱۹۳- کدام سفرهای عرفانی متقابل بوده و نسبت مبدأ و مقصد آن‌ها معکوس یکدیگر است؟

- (۱) اول و دوم (۲) دوم و چهارم (۳) سوم و چهارم (۴) اول و سوم

۱۹۴- پذیرش کدام اصل فلسفی برای ذهن انسان‌های معمولی، پیچیده و مشکل است و یکی از معانی عمده اصالت چیست؟

- (۱) اصالت ماهیت - منشأ تأثیر بودن
(۲) اصالت ماهیت - مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری
(۳) اصالت وجود - مقابل منشأ تأثیر بودن
(۴) اصالت وجود - مقابل مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری

۱۹۵- کدام عبارت درباره حقیقت وجود و ظهورات آن در حکمت متعالیه درست است؟

- (۱) هر مرتبه‌ای از وجود، به میزان حقیقت وجودی خود، ظهور آن حقیقت کثیر است.
(۲) کثرت و تعدد وجود به مظاهر حقیقت وجود برمی‌گردد و نه به اصل حقیقت وجود.
(۳) هستی حقیقت واحد است و ماهیت سبب تمایز اشیا از هم و پیدایش کثرت در آن‌ها است.
(۴) وجود یک حقیقت بیشتر نیست و آن خداست و ظهورات، چیزی جدا از خود وجود است.

فلسفه (۱)

۱۹۶- کدام عبارت، موضوع و روش دانش فلسفه را دقیق‌تر نشان می‌دهد؟

(۱) بشر از همان آغازین روزهای حیات فکری خویش با طرح سؤال‌ها و تفکر فلسفی، دانش فلسفه را که عهده‌دار تفکر درباره موضوعات مربوط به انسان و جهان می‌شود، بنا کرد.

(۲) روش فلسفه برای حل بنیادی‌ترین مسئله‌ها و ارائه پاسخ صحیح به سؤال‌های اساسی حوزه انسان و جهان، استدلال عقلی بوده و با سایر دانش‌ها نیز تفاوت موضوعی دارد.

(۳) فلسفه، دانشی است که مهم‌ترین و عمیق‌ترین سؤال‌ها در حوزه انسان و جهان را بیان می‌کند و فهم آن نیازمند بررسی تخصصی آرای همه دانشمندان در طول تاریخ است.

(۴) فلسفه به تدریج شکل گرفت و چارچوب و قانونمندی خاص خود را دارد و چون درباره بنیادی‌ترین موضوعات بحث می‌کند، لذا فقط از لحاظ موضوع تفاوت حقیقی با سایر علوم دارد.

۱۹۷- کدام دانش یا موضوع فلسفی می‌تواند فرع بر دیگری باشد؟

- (۱) معرفت‌شناسی فرع بر هستی‌شناسی
(۲) معرفت‌شناسی فرع بر فلسفه‌های مضاف
(۳) دانش‌های خاص فرع بر فلسفه‌های مضاف
(۴) شاخه‌های فلسفه فرع بر دانش‌های خاص

۱۹۸- تفاوت کسی که باورهای دیگران در ارتباط با مسائل اساسی را به خوبی آموخته و توضیح می‌دهد با کسی که درباره باورهای مربوط به زندگی می‌اندیشد و دلایلی را که به نظر خودش محکم است، انتخاب و ارائه می‌کند، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) هر دو کوشیده‌اند بنیان‌های فکری خویش را در چارچوب عقل و منطق قرار دهند و فیلسوفانه بیندیشند.
(۲) در حقیقت، هر دو به یک اندازه، اهل تفکر فلسفی هستند و هدف قابل قبولی برای زندگی خود برگزیده‌اند.
(۳) دومی برخلاف اولی سعی می‌کند به درجه عالی‌تری از آزاداندیشی برسد و شخصیت مستقلی کسب کند.
(۴) اولی می‌کوشد ریشه‌های فکری باورهای دیگران را به درستی کشف کند و بداند که آن‌ها چه طرز فکری دارند.

۱۹۹- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) از نظر هراکلیتوس، تضاد و درگیری سراسر هستی را فراگرفته است و قانون جریان و سیلان عمومی در تمام موجودات هستی گسترش و سیطره دارد.
(۲) یکی از نشانه‌های آغاز اندیشه‌های فیلسوفانه و تفکرات فلسفی در یونان باستان، ظهور فیلسوفان بزرگ و باقی ماندن آثار مکتوب فلسفی از آنان است.
(۳) این جمله مشهور هراکلیتوس که «نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد» به نوعی بیانگر تأکید وی بر نقش حواس در درک سیلان و حرکت در جهان است.
(۴) بیشتر دانشمندان و متفکرین پیش از سقراط که به تحلیل عقلی دگرگونی‌های جهان اهمیت می‌دادند، درباره مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها، هم‌عقیده بودند.

۲۰۰- کدام توصیف درباره جهان از پارمنیدس نیست؟

- (۱) دگرگونی‌ناپذیر (۲) دارای وحدت (۳) در حال شدن (۴) فاقد حرکت

۲۰۱- کدام عبارت درست است؟

- (۱) استدلال سقراط برای زندگی بعد از مرگ نشان می‌دهد که به عقیده وی هیچ نعمتی بالاتر از این وجود ندارد که آدمی بداند، مرگ انتقال به جهانی دیگر است.
(۲) سقراط می‌گفت به دلیل دانایی، رسالتی الهی به وی تفویض شده، تا در جست‌وجوی دانش بکوشد و آن را به دیگران بیاموزد و از خطر، هراسی به دل راه ندهد.
(۳) در اتهامات ملتوس، تناقض وجود دارد؛ زیرا او از یک طرف، سقراط را به کفر و بی‌خدایی متهم می‌کند و از طرف دیگر می‌گوید که سقراط خدایی جدید آورده است.

(۴) عبارت «حاضریم بارها به کام مرگ روانه شوم» نشان می‌دهد که سقراط آماده استقبال از مرگ بود و حتی در دادگاه هم به آنتیان گفت که نصیب وی از آنان بهتر است.

۲۰۲- تفاوت میان شناخت افراد از یک موضوع نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) شناخت هر کس نسبت به خودش معتبر است.
(۲) شناخت ما از جهان و خود، امری امکان‌پذیر است.
(۳) نسبیت معرفت و شناخت را همواره در پی دارد.
(۴) شناخت و فهم ما از جهان و خود غیرممکن است.

۲۰۳- کدام مسئله در فلسفه‌های عصر جدید اروپا که مورد توجه ویژه کانت بود، سبب شد شاخه معرفت‌شناسی فلسفه رشد بیشتری کند و نتیجه انکار آن کدام است؟

- (۱) مسئله شناخت - رواج شکاکیت مطلق در جامعه
(۲) مفهوم عقل - عدم توانایی رسیدن به حقیقت
(۳) مسئله خدا - مجاز بودن هر کاری توسط انسان
(۴) مفهوم هستی - انکار و نفی واقعیت جهان

۲۰۴- اگر کسی استدلال کند که از یک کارخانه لبنیات نمی‌توان توقع تولید موبایل داشت، کدام عبارت را نمی‌توان در مورد قلمرو ابزار شناخت بیان کرد؟

- (۱) قلمرو شناخت ابزار حس به محسوسات محدود است و لذا امکان برطرف کردن نیازهایمان از طریق اشیای گوناگون را در اختیارمان قرار نمی‌دهد.
(۲) قلمرو ابزارهای سه‌گانه شناخت، محدود است. بنابراین هر یک از ابزارهای شناخت، فقط در محدوده خاصی می‌توانند به فعالیت بپردازند.
(۳) هر یک از ابزارهای سه‌گانه شناخت، قلمرو خاص و ویژه خود را دارند و کارایی و محصول هر ابزاری نیز فقط متناسب با آن ابزار است.
(۴) ابزار عقل، در محدوده شناخت‌های عقلی مؤثر و کارآمد است و ابزار قلب نیز در محدوده شناخت‌های قلبی می‌تواند ایفای نقش کند.

۲۰۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) شناخت حسی، هیچ‌گاه نمی‌تواند زمینه تفکر عقلی را فراهم سازد.
(۲) عقل می‌تواند قلمرو معرفتی گسترده‌تری نسبت به حس داشته باشد.
(۳) حواس ما همواره می‌تواند به مرز شناخت‌های عقلی‌مان راه پیدا کند.
(۴) قلب در برخی موارد می‌تواند زمینه تفکر و شناخت عقلی را فراهم کند.

۲۰۶- کدام عبارت درست است؟

- (۱) بیشتر دانشمندان و متفکرین پیش از سقراط که به شناخت عقلی اهمیت می‌دادند، معتقد بودند که حرکت وجود ندارد و همه اشیاء در ثبات و پایداری هستند.

- (۲) برخی از دانشمندان پیش از سقراط مانند هراکلیتوس، معتقد بودند اگر چیزی را حس می‌کنیم بدان معنا نیست که حس ما از یک واقعیت بیرونی خبر می‌دهد.

- (۳) پروتاگوراس درباره معرفت‌شناسی و این‌که حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد، بیشتر از دیدگاه‌های ارسطو متأثر شده بود.
(۴) متفکرین پیش از سقراط، از جمله هراکلیتوس و پارمنیدس درباره معرفت‌شناسی و میزان کارآمدی هر یک از ابزارهای معرفت، نظرات متفاوتی ابراز داشته‌اند.

۲۰۷- کدام گزینه وجه مشترک اندیشه فرانسیس بیکن و اندیشه جان لاک را بیان می‌کند؟

- (۱) تأکید بر نسبیت پیشرفت‌های علمی
(۲) تأکید بر تجربه‌گرایی
(۳) انکار عالم ماده
(۴) قبول گزاره‌ها و قواعد عقلانی

۲۰۸- در دوره جدید اروپا، کدام عامل مهم سبب شد درباره حقیقت انسان، دو تلقی و برداشت متفاوت صورت گیرد؟

- (۱) انشعاب فیلسوفان اروپایی به دو دسته عقل‌گرا و تجربه‌گرا
(۲) نبود نظرات دقیق و روشن درباره انسان در آرای فلاسفه دوره‌های قبل
(۳) عدم امکان ارائه دلایل کافی در اثبات حقیقت نفسانی انسان
(۴) عدم امکان ارائه تعریف درست و یکسان از حقیقت انسان از لحاظ فلسفی

۲۰۹- با توجه به نظرات ملاصدرا در مورد انسان و حقیقت او، کدام عبارت قابل پذیرش است؟

- (۱) به دلیل ظرفیت بی‌پایان روح انسان است که به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نیست و می‌خواهد به بالاترین مرتبه کمال در جهان مخلوقات برسد.
(۲) ترکیب روح و بدن مانند ترکیب دو عنصر هیدروژن و اکسیژن است که کنار هم قرار گرفتن آن‌ها سبب وحدت حقیقی‌شان و تشکیل آب شده است.
(۳) انضمام روح به بدن مانند گرفتار شدن پرنده‌ای در قفس است که فقط با ایمان و عمل می‌تواند مسیر رهایی و تکاملی به سوی خداوند را طی کند.
(۴) تأثیر و تأثر متقابل روح و بدن مانند تأثیر و تأثر متقابل نی و صاحب نی است که هر اتفاقی در یکی بیفتد، عملاً بر دیگری نیز تأثیر مستقیم می‌گذارد.

۲۱۰- کدام عبارت با نظرات اخلاقی ارسطو سازگار نیست؟

- (۱) اعتدال در هر قوه می‌تواند موجب به وجود آمدن یک فضیلت و افراط و تفریط در آن هر کدام سبب پیدایش یک نوع رذیلت گردد.
(۲) فضیلت اصلی قوه عقل این است که می‌تواند همواره و بدون هیچ شرطی مانع افراط و تفریط قوای شهوت و غضب شود.
(۳) هر کدام از قوای سه‌گانه، بسته به این‌که در کدام زمینه گرفتار افراط و تفریط شوند، به نام‌های مختلف شناخته می‌شوند.
(۴) اعتدال در قوا است که انسان را به سعادت و نیک‌بختی می‌رساند و عقل همه انسان‌ها آن را به عنوان امری درست قبول می‌کند.

۲۱۱- کدام گزینه در ارتباط با «کمپایی منابع» نادرست است؟

- (۱) کشورها همانند مردم دچار مسئله کمپایی منابع هستند که سعی می‌کنند با مبادله آن را حل کنند؛ هر چند که مبادله هم به طور کامل نمی‌تواند این مشکل را رفع کند.
- (۲) هزینه دررفته از نتایج منطقی کمپایی منابع است؛ یعنی اگر منابع بی‌نهایت بودند، دیگر نیازی نبود که این شکل از هزینه‌ها بر تصمیمات ما اثرگذار باشند.
- (۳) کمپایی منابع ریشه در این دارد که از یک منبع نمی‌توان همزمان دو استفاده مختلف کرد، به عنوان مثال با یک میلیون تومان نمی‌توان همزمان دو کالایی که ارزش معادل یک میلیون تومان دارند را خرید.
- (۴) انسان‌ها قادر به ایجاد منابع نیستند، بلکه منابع توسط خداوند در اختیار ما قرار داده شده‌اند و ما تنها می‌توانیم آن‌ها را بازتولید کنیم یا به عبارت دیگر گسترش دهیم.

۲۱۲- شرکتی در سال گذشته ضرری معادل $5,342,000,000$ تومان داده است. اگر این شرکت هزینه‌ای معادل $8,232,000,000$ کرده و $1,208,000$ کالا تولید کرده باشد، قیمت حدودی هر کالا را محاسبه کنید.

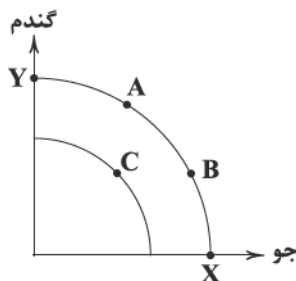
(۴) ۱۳۵۰

(۳) ۲۳۹۲

(۲) ۲۸۹۰

(۱) ۳۷۵۰

۲۱۳- در رابطه با منحنی زیر می‌توان گفت:

- (۱) حرکت از A به B می‌تواند به دلیل تقاضای بیشتر برای جو باشد.
- (۲) حرکت از C به سمت B به معنای تلاش برای کارایی است.
- (۳) اگر منابع همگی به تولید گندم اختصاص پیدا کند، نقطه تولید به X انتقال پیدا می‌کند.
- (۴) با منابع موجود امکان دستیابی به نقاط X و Y وجود ندارد.

۲۱۴- اگر قیمت بنزین را ثابت در نظر بگیریم، در کدام حالت مقدار تقاضا کاهش می‌یابد؟

- (۱) قیمت وسایل نقلیه شخصی در کشوری در سال گذشته کاهش ۲۰ درصدی داشته است.
- (۲) شهرداری وضعیت وسایل نقلیه عمومی را بهبود بخشیده و تعداد آن‌ها را دو برابر کرده است.
- (۳) قیمت گاز مایع و همین‌طور گازوئیل به صورت زیادی افزایش یافته است.
- (۴) انتظار می‌رود در سال آینده قیمت سوخت تا ۸۰٪ در کشور ایتالیا افزایش بیابد.

۲۱۵- کالایی از شروع تولید تا رسیدن به دست مشتری، چهار مرحله زیر را طی می‌کند، با فرض این‌که مرحله اول مالیات بر ارزش افزوده ۸ درصد داشته باشد و طبق قانون با عبور از هر مرحله، مالیات دریافتی ۳ درصد افزایش پیدا کند، مالیات بر ارزش افزوده مرحله دوم و چهارم به ترتیب کدام است؟

مرحله	قیمت فروش
A	۸۱,۰۰۰
B	۹۹,۷۰۰
C	۱۰۵,۲۵۰
D	۱۴۰,۸۰۰

(۱) $1740 - 6043/5$

(۲) $1740 - 4810/5$

(۳) $2057 - 4810/5$

(۴) $2057 - 6043/5$

۲۱۶- کدام عبارت‌ها در ارتباط با «تجارت جهانی» درست است؟

- (الف) قرارداد غیررسمی گات برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای که مانعی بر سر راه تجارت جهانی بود، به امضا رسید.
- (ب) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرون اخیر منجر به تأکید اقتصاددانان بر خودکفایی در برخی تولیدات داخلی و عدم وابستگی در تأمین آن‌ها از خارج شده است.
- (ج) در گذشته تأکید زیادی بر دور شدن از فضای اقتصاد تک‌محصولی می‌شد، اما امروزه به عنوان یک شیوه اداره کشور و اقتصاد آن پذیرفته شده است.
- (د) کشورها همواره برای حمایت از صنایع داخلی خود، به عضویت سازمان‌های اقتصادی درمی‌آمدند و عهدنامه‌هایی را امضا می‌کردند تا بتوانند با کمک سایر کشورها وضعیت اقتصادی خود را بهبود ببخشند.

(۴) الف - د

(۳) ج - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۲۱۷- با توجه به جدول زیر، نرخ بیکاری در این کشور حدوداً چند درصد است؟

شاغل	غیرفعال	پایین تر از ۱۵ سال	کل جمعیت
۱۲,۴۵۰,۰۰۰	۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۰,۵۰۰,۰۰۰

- (۱) ۲۸
(۲) ۳۲
(۳) ۴۱
(۴) ۶۸

۲۱۸- افزایش درآمدهای نفتی چگونه منجر به تورم می‌شود؟

- (۱) رشد درآمدهای ناشی از فروش نفت منجر به افزایش تولیدات شده که خود عامل افزایش قیمت‌ها است.
(۲) افزایش فروش نفت منجر به بهبود وضعیت اقتصادی مردم شده و آن‌ها با سرمایه‌گذاری پول‌هایشان موجب تورم می‌شوند.
(۳) افزایش درآمدهای نفتی به معنای افزایش درآمد مردم است که باعث افزایش مصرف و در نتیجه فزونی تقاضا بر عرضه خواهد شد.
(۴) با افزایش درآمد نفتی، تولیدکنندگان به علت انتظاری که از وضعیت بازار دارند و فکر می‌کنند قرار است نفت مورد نیاز مردم کم بیاید، به افزایش قیمت روی می‌آورند.

۲۱۹- کدام گزینه از اتفاقات تاریخی دوره قاجاریه است؟

- (۱) وجود سلسله‌ای بزرگ، لشکرکشی‌ها، پهناوری مرزهای ایران باستان و ... از اهمیت اقتصاد ایران در آن دوران حکایت می‌کند.
(۲) تصور نادرست حاکمان وقت از وضعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود، مانع گرفتن تصمیم درست و همین‌طور آغاز جریان پیشرفت و نوسازی شد.
(۳) اعطای امتیازات به وابستگان و خادمان خود، تأمین هزینه‌های گزاف دربار و سفرهای خارجی که از طریق غارت دسترنج مردم تأمین می‌شد.
(۴) ایجاد زمینه‌های قانونی و زیرساخت‌های مواصلاتی، گسترش مدارس و بهبود نسبی وضع بهداشت در ایران هم نتوانست ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند.

۲۲۰- نرخ رشد اسمی تولید در سال ۱۳۹۹، ۲۸٪ بوده است. با توجه به این موضوع، اگر تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۹، ۱۳۹۹، ۲۵۰، ۱۵۴، ۲۵۰، ۰۰۰ تومان بوده باشد، تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۸ چقدر بوده است؟

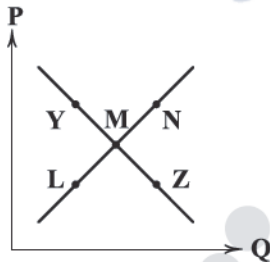
- (۱) ۲,۱۱۲,۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰
(۲) ۲,۷۱۰,۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰
(۳) ۳,۰۰۴,۷۱۳,۱۸۰/۳
(۴) ۲,۴۶۴,۲۵۷,۸۱۲/۵

۲۲۱- کدام عبارت‌ها با ویژگی‌های کارآفرینان مطابق نیست؟

- (الف) یکی از شروط انتخاب صحیح برای کارآفرین موفق، محاسبه کامل و درست درآمد و هزینه‌هایش است.
(ب) کارآفرین باید سازمان‌دهنده باشد به این معنا که نظم، انضباط و اشتیاق حل مسئله را داشته باشد.
(ج) کارآفرین به احتمال شکست نباید فکر کند و تمام تمرکز او باید بر روی موفقیت اقتصادی باشد.
(د) خوش بینی به معنای ندیدن مشکلات نیست بلکه دلگرم بودن به حل شدن آن‌ها است.

- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

۲۲۲- نمودار عرضه و تقاضای زیر مربوط به کالایی ضروری است. با توجه به این منحنی‌ها، کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) کدام نقطه نشان‌دهنده کمبود تقاضا است؟

(ب) برای حرکت از نقطه L به M چه فرآیندی باید رخ دهد؟

- (۱) الف: Y: قیمت کاهش پیدا کرده تا تولید کاهش و مصرف افزایش پیدا کند و در نهایت بازار به تعادل برسد.
(۲) الف: Z: قیمت کاهش پیدا کرده تا تولید کاهش و مصرف افزایش پیدا کند و در نهایت بازار به تعادل برسد.
(۳) الف: Y: قیمت افزایش پیدا کرده تا عرضه افزایش و تقاضا کاهش پیدا کند و در نهایت بازار به تعادل برسد.
(۴) الف: Z: قیمت افزایش پیدا کرده تا عرضه افزایش و تقاضا کاهش پیدا کند و در نهایت بازار به تعادل برسد.

۲۲۳- کدام گزینه توضیحات صحیحی در ارتباط با انواع مالیات غیرمستقیم می‌دهد؟

- (۱) عوارض گمرکی: هدف این نوع از مالیات، درآمدزایی و در کنار آن حمایت از صنایع داخلی است.
(۲) مالیات بر مصرف: این نوع مالیات به هر کالایی که مصرف‌کننده برای رفع نیازش می‌خرد، تعلق می‌گیرد.
(۳) مالیات بر درآمد: قسمتی از درآمد افراد به دولت پرداخت می‌شود و دولت خود آن را برمی‌دارد.
(۴) مالیات بر ارث: قبل از این‌که اموال متوفی به ورثه برسد، توسط دولت دریافت می‌شود.

۲۲۴- کالایی در ابتدای سال ۱۹۹۸ قیمتی معادل ۱,۲۵۰,۰۰۰ واحد پولی داشته، قیمت آن در انتهای سال به ۱,۶۴۸,۰۰۰ واحد رسیده است. اگر کالایی دیگر به همراه این کالا هر دو جزئی از سبد بازار باشند و قیمت کالای دوم در ابتدای سال ۸۴۵,۰۰۰ واحد بوده باشد، قیمت آن در آخر سال حدوداً کدام است؟

- (۱) ۱,۰۷۲,۴۵۰ (۴) (۳) ۹۴۲,۳۱۰ (۲) ۱,۱۱۵,۴۰۰ (۱) ۹۱۰,۷۴۰

- ۲۲۵- به کدام علت، بیکاری بیشتر از آن چه اعلام می‌شود، توسط مردم تصور می‌شود؟
 (۱) اگر فردی در زمینه غیرتخصصی‌اش مشغول به کار باشد، بیکار به حساب می‌آید.
 (۲) افرادی که در بخش غیررسمی شاغل هستند، جزئی از بیکاران به حساب نمی‌آیند.
 (۳) کسی که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده باشد، بیکار به حساب می‌آید.
 (۴) افرادی که پاره‌وقت کار می‌کنند، هر چند به دنبال کار تمام‌وقت باشند، باز هم شاغل به حساب می‌آیند.

۲۲۶- جدول زیر مربوط به تولیدات سال گذشته یک کشور فرضی است. با توجه به این جدول:

خدمات	۳,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰
ماشین‌آلات تولیدی ۱۲۵,۰۰۰ عدد	هر عدد ۸۳,۰۰۰
مواد غذایی تولیدشده ۴۵۰ تن	هر کیلو ۱۸۰۰
محصولات نساجی ۷۰۰,۰۰۰ عدد	هر عدد ۳۵,۰۰۰
استهلاک	۲۰٪ ماشین‌آلات
جمعیت	۱۱۰ میلیون نفر

(الف) تولید خالص چقدر است؟

(ب) سرانه تولید ناخالص را به دست بیاورید.

(۱) الف: ۴۲,۳۹۱,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۳۵۳/۹۵

(۲) الف: ۳۶,۸۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۳۸۵/۳۷

(۳) الف: ۳۶,۸۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۳۵۳/۹۵

(۴) الف: ۴۲,۳۹۱,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۳۸۵/۳۷

۲۲۷- با فرض این‌که هر کشور کالاها را با قیمت یکسان تولید کند و همه عوامل تولید را در جریان تولید یک کالا به کار ببرد، جدول زیر حاصل

کشور	کالا	موز	انبه
برزیل		۵۰	۷۰
آمریکا		۱۳۰	۸۰
ایتالیا		۷۰	۹۰

می‌شود، با توجه به این موضوع، کدام یک از گزینه‌های زیر، صحیح است؟

(۱) برزیل بهتر است هیچ کالایی را تولید نکند و همه را از آمریکا وارد کند.

(۲) براساس اصل مزیت مطلق، آمریکا می‌تواند هر دو کالا را تولید کند.

(۳) ایتالیا می‌تواند موز را خود تولید و انبه را از آمریکا وارد کند.

(۴) برزیل باید بر اساس اصل مزیت نسبی عمل کند چرا که در هیچ کدام مزیت مطلق ندارد.

۲۲۸- جدول زیر حاوی اطلاعات دهک‌های چهار کشور مختلف است؛ با توجه به این اطلاعات:

دهک	اول	دهم
A	۳/۴	۲۳/۸
B	۱/۸	۱۴
C	۲/۲	۲۸
D	۲/۹	۲۵

(الف) کدام کشور بهترین وضعیت توزیع درآمد را دارد؟

(ب) کشوری که بدترین وضعیت توزیع درآمد را دارد، شاخص آن چند است؟

(۱) الف: A ب: ۱/۶

(۲) الف: D ب: ۱/۶

(۳) الف: D ب: ۱۲/۷

(۴) الف: A ب: ۱۲/۷

۲۲۹- کدام گزینه پاسخ صحیحی به دو پرسش زیر می‌دهد؟

(الف) در نتیجه چه اتفاقی، قدرت اقتصادی دولت در دوران پهلوی افزایش یافت؟

(ب) پول الکترونیکی در نتیجه نیاز بشر به کدام مورد، ابداع شد؟

(۱) الف: افزایش درآمدهای نفتی ب: روش‌های سریع‌تر و راحت‌تر انتقال پول

(۲) الف: تبدیل شدن دولت به کارفرمای بزرگ ب: روش‌های سریع‌تر و راحت‌تر انتقال پول

(۳) الف: افزایش درآمدهای نفتی ب: همراهی با انقلاب دیجیتال

(۴) الف: تبدیل شدن دولت به کارفرمای بزرگ ب: همراهی با انقلاب دیجیتال

۲۳۰- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) شاخص‌های توسعه انسانی شامل اطلاعات کیفی هم هستند بنابراین می‌توان گفت توسعه شامل رشد هم می‌شود.

(ب) در بیکاری ساختاری، علت بیکاری به عدم تطابق توانایی‌های فرد و نیازهای شغل‌های موجود بازمی‌گردد.

(ج) با کاهش قیمت برای تولیدکننده به علت افزایش مالیات، حجم تولیدات افزایش می‌یابد.

(د) در جریان چرخشی ساده، درآمد خانوار از بنگاه به طور مستقیم دریافت شده و با خانوار عوامل تولید را بی‌واسطه در اختیار بنگاه قرار می‌دهد.

(۱) ص - غ - غ - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - ص - ص - غ (۴) غ - غ - غ - ص

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه دوسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۲۱

جمعه ۱۴۰۲/۰۲/۰۱

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۹۰	مدت پاسخگویی: ۱۹۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	۱	۱۵	۳۰ دقیقه
			۱۶	۲۵	
			۲۶	۳۵	
۲	علوم و فنون ادبی	۱۵	۳۶	۵۰	۲۵ دقیقه
			۵۱	۶۰	
			۶۱	۷۰	
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۷۱	۸۵	۳۰ دقیقه
			۸۶	۱۰۰	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
			۱۳۱	۱۴۰	
			۱۴۱	۱۵۰	
۶	جغرافیا	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰ دقیقه
			۱۶۱	۱۷۰	
			۱۷۱	۱۸۰	
۷	فلسفه	۱۵	۱۸۱	۱۹۵	۳۰ دقیقه
			۱۹۶	۲۱۰	
۸	اقتصاد	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
ریاضیات	محمد یگانه	مریم ولی عابدینی - ندا فرهختی مینا نظری
عربی	بهروز حیدریکی روح‌اله اصغری	شاهو مرادیان - پریسا فیلو
علوم و فنون ادبی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده - مسیح گرجی مریم اسدی
تاریخ	ملیحه گرجی	مریم پارسائیان - زهرا فروغی
جغرافیا	ملیحه گرجی	
جامعه‌شناسی	آزیتا بیدقی - الهه همایون‌زاده	
فلسفه	حیدر جلالی	

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

گروه مشاوره و برنامه ریزی آکو

آماده سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی - حدیث فیض‌الهی

ریاضیات

۱ ۱

$$10^x = 6/4 \Rightarrow 10^x = \frac{64}{10} \Rightarrow 10^x \times 10 = 64 \Rightarrow 10^{x+1} = 64$$

$$10^{x+1} = 64 \Rightarrow 10^{x+1} = 10^{1/8} \Rightarrow x+1 = 1/8 \Rightarrow x = 1/8 - 1 = -7/8$$

$$\begin{cases} 10^{x+1} = 64 \\ 10^{1/8} = 64 \end{cases} \Rightarrow 10^{x+1} = 10^{1/8} \Rightarrow x+1 = 1/8 \Rightarrow x = 1/8 - 1 = -7/8$$

$$x^{\frac{3}{2}} = 125 \xrightarrow{\text{طرفین به توان } \frac{2}{3}} \left(x^{\frac{3}{2}}\right)^{\frac{2}{3}} = (125)^{\frac{2}{3}} \quad 2 \quad 2$$

$$\Rightarrow x = (5^3)^{\frac{2}{3}} \Rightarrow x = 5^2 \Rightarrow x = 25$$

$$\Rightarrow x^{-0/5} = 25^{-0/5} = 25^{-\frac{1}{2}} = (5^2)^{-\frac{1}{2}} = 5^{-1} = \frac{1}{5} = 0/2$$

$$a = \sqrt[5]{3 \times \sqrt{2}} = (3 \times \sqrt{2})^{\frac{1}{5}} \Rightarrow a^{20} = ((3 \times \sqrt{2})^{\frac{1}{5}})^{20} \quad 4 \quad 2$$

$$= (3 \times 2^{\frac{1}{2}})^4 = 3^4 \times 2^2 = 81 \times 2 = 162$$

۳ ۴ می‌دانیم اگر n زوج باشد: $\sqrt[n]{x^n} = |x|$ است، پس:

$$\sqrt{(1-\sqrt{2})^2} = |1-\sqrt{2}| = -(1-\sqrt{2}) = -1+\sqrt{2}$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} = \frac{1}{\sqrt{2}} \times \sqrt{2} = \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow -1+\sqrt{2}-\sqrt{2} = -1$$

۲ ۵ می‌دانیم $27 < 56 < 64$ است پس:

$$\sqrt[3]{27} < \sqrt[3]{56} < \sqrt[3]{64} \Rightarrow 3 < \sqrt[3]{56} < 4$$

ریشه سوم عدد ۵۶ بین دو عدد صحیح ۳ و ۴ قرار دارد. از آن‌جا که ۵۶ به ۶۴ نزدیک‌تر است پس ریشه سوم ۵۶ نیز به ۴ نزدیک‌تر است.

$$a = \sqrt[2]{0.64} = \sqrt{\frac{64}{100}} = \sqrt{\frac{4^2}{10^2}} = \frac{4}{10} \quad 2 \quad 6$$

$$b = \sqrt[5]{\frac{3125}{100000}} = \sqrt[5]{\frac{5^5}{10^5}} = \frac{5}{10}$$

$$\Rightarrow a - b = \frac{4}{10} - \frac{5}{10} = -0/1$$

۳ ۷

$$\begin{cases} 16^{-1} = (2^4)^{-1} = 2^{-4} \\ 4^{x-1} = (2^2)^{x-1} = 2^{2x-2} \\ (0/5)^x = (\frac{1}{5})^x = 2^{-x} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2^{-4} \times 2^{2x-2} = 2^{-x} \Rightarrow 2^{2x-6} = 2^{-x} \Rightarrow 2x-6 = -x$$

$$\Rightarrow 2x+x=6 \Rightarrow 3x=6 \Rightarrow x=2$$

پس مقدار $2x$ برابر ۴ است.

$$\sqrt[3]{12} = \frac{12}{27} = \frac{4}{3^3}$$

۳ ۸ ریشه نهم عدد 3^{12} :

$$\sqrt[9]{3^8} = \frac{3^8}{3^9} = \frac{3^8}{3^9}$$

ریشه ششم عدد 4^8 :

و حاصل ضرب آن‌ها برابر است با:

$$\frac{3^8}{3^9} \times \frac{3^8}{3^9} = (3 \times 4)^{\frac{8}{3}} = 12^{\frac{8}{3}} = \sqrt[3]{12^8} = \sqrt[3]{12^3 \times 12^2} = 12 \sqrt[3]{12}$$

۴ ۹

$$\left(\frac{1}{3}\right)^{-7} = 3^7$$

$$\left(\frac{1}{3}\right)^{-2} = \left(\frac{3}{1}\right)^2 = \frac{3^2}{1^2} = \frac{3^2}{1^2}$$

$$(0/16)^3 = \left(\frac{16}{100}\right)^3 = \left(\frac{4}{25}\right)^3 = \left(\frac{2^2}{5^2}\right)^3 = \frac{2^6}{5^6}$$

$$\left(\frac{32}{27}\right)^3 = \left(\frac{2^5}{3^3}\right)^3 = \frac{2^{15}}{3^9}$$

و در نهایت داریم:

$$3^7 \times \frac{3^2}{1^2} \times \frac{2^6}{5^6} \times \frac{2^{15}}{3^9} \times 5 = \frac{3^9 \times 2^{21} \times 5}{2^6 \times 5^6 \times 3^9} = \frac{2^{15}}{5^5} = \frac{(2^3)^5}{5^5}$$

$$= \frac{8^5}{5^5} = \left(\frac{8}{5}\right)^5$$

۱ ۱۰ اگر حجم کره V و شعاع آن r باشد، داریم:

$$V = \frac{4}{3}\pi r^3 \Rightarrow \frac{27\pi}{6} = \frac{4}{3}\pi r^3 \xrightarrow{\text{حذف } \pi} \frac{27}{6} = \frac{4}{3}r^3$$

$$\Rightarrow r^3 = \frac{27}{4} \Rightarrow r^3 = \frac{3 \times 27}{4 \times 3} \Rightarrow r^3 = \frac{27}{4} \Rightarrow r = \sqrt[3]{\frac{27}{4}} = 1/5$$

۳ ۱۱

$$A = 8^{-0/25} \times 16^{\frac{2}{3}} = (2^3)^{\frac{2}{3}} \times (2^4)^{\frac{2}{3}} = 2^{\frac{4}{3}} \times 2^{\frac{8}{3}} = 2^{\frac{4+8}{3}} = 2^{\frac{12}{3}} = 2^4 = 16$$

$$B = 9^{\frac{1}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = (3^2)^{\frac{1}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = 3^{\frac{2}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = 3^{\frac{2+1+1}{3}} = 3^{\frac{4}{3}} = 3^{\frac{4}{3}}$$

$$\left(\frac{A}{B}\right) = \frac{16}{3^{\frac{4}{3}}} \Rightarrow \frac{A}{B} = \left(\frac{2}{3}\right)^{\frac{12}{3}} \Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{\frac{12}{3}} = \left(\frac{2}{3}\right)^{\frac{12}{3}} \Rightarrow n = 12$$

۴ ۱۲

$$\frac{(a \frac{3}{4})^8}{(a \frac{1}{4})^8} = \frac{a^{-6}}{a^{-2}} = \frac{a^2}{a^6} = \frac{1}{a^4}$$

۳ ۱۳ مبلغ اصل و سود سرمایه از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\text{سرمایه اولیه} \times (1/25)^n \quad (n = \text{سال})$$

از آن‌جا که ۶ ماه، نصف سال است پس:

$$\text{سرمایه اولیه} \times (1/25)^{\frac{1}{2}} = 400 \left(\frac{5}{4}\right)^{\frac{1}{2}} = 400 \sqrt{\frac{5}{4}} = 400 \times \frac{\sqrt{5}}{2}$$

$$= 400 \times \frac{\sqrt{5}}{2} = 200 \sqrt{5} \approx 200 \times 2/2 = 400 \times 1/1 = 440 \text{ میلیون تومان}$$

$$(\sqrt{3}+1)(\sqrt{2}-\sqrt{6}) = \sqrt{6} - \sqrt{18} + \sqrt{2} - \sqrt{6}$$

$$= -\sqrt{9 \times 2} + \sqrt{2} = -3\sqrt{2} + \sqrt{2} = -2\sqrt{2}$$

$$\frac{\sqrt{12}}{\sqrt{6}} = \sqrt{\frac{12}{6}} = \sqrt{2}$$

$$-2\sqrt{2} + \sqrt{2} = -\sqrt{2}$$

و حاصل نهایی برابر است با:

۳ ۱۵

$$\sqrt[3]{2 \times 16 \times 5^{3x-15}} = \sqrt[3]{2^3 \times 5^{3(x-5)}} = 2 \times 5^{x-5} = 150$$

$$\xrightarrow{\text{تقسیم طرفین بر } 2} 5^{x-5} = 25 \Rightarrow 5^{x-5} = 5^2 \Rightarrow x-5=2$$

$$\Rightarrow x=7$$

برای یافتن محل تلاقی نمودار تابع با محور Xها کافیسیت به جای y عدد صفر را قرار دهیم:

$$x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow (x+2)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x+2=0 \Rightarrow x=-2 \\ x-1=0 \Rightarrow x=1 \end{cases}$$

نمودار تابع محور Xها را در دو نقطه با طولهای ۲- و ۱ قطع می‌کند و فاصله آن‌ها برابر $|-2-1|=3$ واحد است.

معادلات دو تابع را مساوی هم قرار می‌دهیم: **۱ ۲۱**

$$\begin{cases} y = x^2 - 4x + 3 \\ y = 2x + a \end{cases} \Rightarrow x^2 - 4x + 3 = 2x + a$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x + 3 - 2x - a = 0 \Rightarrow x^2 - 6x + 3 - a = 0$$

برای آن‌که سهمی، خط را قطع نکند این معادله باید فاقد ریشه باشد:

$$\xrightarrow{\text{شرط نداشتن ریشه}} \Delta < 0 \Rightarrow (-6)^2 - 4(1)(3-a) < 0$$

$$\Rightarrow 36 - 12 + 4a < 0 \Rightarrow 24 + 4a < 0 \Rightarrow 4a < -24 \Rightarrow a < -6$$

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} \Rightarrow 75 = \frac{A}{n} \Rightarrow A = 75n \quad \text{۱ ۲۲}$$

اگر وزن دو نفر از افراد از ۱۰۰ به ۸۰ (۲۰ واحد کاهش) و از ۵۰ به ۹۰ (۴۰ واحد افزایش) تغییر کند، در مجموع $20 = 40 + (-20)$ واحد مجموع داده‌ها افزایش یافته است:

$$\bar{x} = \frac{75n + 20}{n} = 80 \Rightarrow 75n + 20 = 80n \Rightarrow 5n = 20$$

$$\Rightarrow 80n = 75n + 20 \Rightarrow 5n = 20 \Rightarrow n = 4$$

$$\Rightarrow n = \frac{20}{5} = 4$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم: **۲ ۲۳**

نیمه اول داده‌ها
۵, ۶, ۸, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶

↓
Q₁

نیمه دوم داده‌ها
۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸, ۲۰, ۲۲, ۲۵, ۲۷, ۲۸

↓
Q₃

هجده داده داریم. داده‌های بزرگ‌تر از چارک اول و کوچک‌تر از چارک سوم در نمودار جعبه‌ای در داخل جعبه قرار می‌گیرند:

۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{128}{8} = 16$$

$$\sigma^2 = \frac{(13-16)^2 + (14-16)^2 + (15-16)^2 + (16-16)^2}{8}$$

$$+ \frac{2(17-16)^2 + 2(18-16)^2}{8}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{9+4+1+0+2+8}{8} = \frac{24}{8} = 3$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{3} = 1.73$$

ابتدا زاویه گروه خونی O را می‌یابیم: **۱ ۲۴**

$$\hat{O} = 36^\circ - (10.2/6^\circ + 10.9/7^\circ + 5.9/5^\circ) = 36^\circ - 27.1/18^\circ = 8.9/18^\circ$$

حال با تشکیل یک نسبت تناسب، تعداد افراد با گروه خونی O را می‌یابیم:

$$\frac{8.9/18^\circ}{36^\circ} = \frac{x}{180^\circ} \Rightarrow x = \frac{8.9/2 \times 180^\circ}{36^\circ} = 44.1$$

کافی است ما فقط مقدار متغیر A را حساب کنیم (بیشینه **۲ ۲۵**)

$$\frac{54}{100} = \frac{x}{60} \Rightarrow x = \frac{54 \times 60}{100} = 32.4$$

مقدار A برابر ۶۰ است.

$$(a-2)x^2 + (a-1)x + 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = a - 2 \\ b = a - 1 \\ c = 1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{شرط داشتن ریشه مضاعف}} \Delta = 0 \Rightarrow (a-1)^2 - 4(a-2)(1) = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - 2a + 1 - 4a + 8 = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - 6a + 9 = 0 \Rightarrow (a-3)^2 = 0 \Rightarrow a - 3 = 0 \Rightarrow a = 3$$

$$\xrightarrow{\text{جایگزین } a=3} x^2 + 2x + 1 = 0 \Rightarrow \text{ریشه مضاعف } \beta = \frac{-b}{2a} = \frac{-2}{2(1)} = -1$$

$$a + \beta = 3 + (-1) = 2$$

و در نهایت

ریشه معادله در معادله صدق می‌کند: **۳ ۱۷**

$$\frac{1}{2} + \frac{a}{(2)^2 + 2} = \frac{2}{2-1} \Rightarrow \frac{1}{2} + \frac{a}{6} = 2 \Rightarrow \frac{a}{6} = 2 - \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{6} = \frac{3}{2} \Rightarrow 2a = 18 \Rightarrow a = \frac{18}{2} = 9$$

حال $a = 9$ را جایگزین می‌کنیم:

$$\frac{1}{x} + \frac{9}{x^2 + x} = \frac{2}{x-1} \Rightarrow \frac{1}{x} + \frac{9}{x(x+1)} = \frac{2}{x-1}$$

طرفین معادله را در مخرج مشترک بین آن‌ها یعنی $x(x+1)(x-1)$ ضرب می‌کنیم:

$$x(x+1)(x-1) \left(\frac{1}{x} + \frac{9}{x(x+1)} \right) = \frac{2}{x-1} x(x+1)(x-1)$$

$$\Rightarrow x^2 - 1 + 9x - 9 = 2x^2 + 2x \Rightarrow 2x^2 + 2x - x^2 + 1 - 9x + 9 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 7x + 10 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-2=0 \Rightarrow x=2 \\ x-5=0 \Rightarrow x=5 \end{cases}$$

ابتدا شرط تابع بودن را اعمال می‌کنیم: **۴ ۱۸**

$$\begin{cases} (4, -2) \Rightarrow a+3 = -2 \Rightarrow a = -2-3 \Rightarrow a = -5 \\ (4, a+3) \end{cases}$$

اعضای دامنه تابع $D_f = \{4, -2, 6\}$ و اعضای برد تابع $R_f = \{-2, 4, b+2\}$ هستند. از آن‌جا که دامنه و برد تابع یکسان است پس:

$$b+2=6 \Rightarrow b=6-2 \Rightarrow b=4$$

$$a+b = -5+4 = -1$$

و در نهایت:

۳ ۱۹

$$f(-2) = 5 \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{5 - (-4)}{-2 - 1} = \frac{9}{-3} = -3$$

$$f(1) = -4 \Rightarrow y = mx + n \xrightarrow{x=1, y=-4} -4 = (-3)(1) + n$$

$$\Rightarrow -4 + 3 = n \Rightarrow n = -1$$

$$y = mx + n \xrightarrow{m=-3, n=-1} y = f(x) = -3x - 1$$

$$f(0) = a \Rightarrow a = -3(0) - 1 \Rightarrow a = -1$$

$$f(4a) = f(4(-1)) = f(-4) = -3(-4) - 1 = 12 - 1 = 11$$

۲ ۲۰

$$y = x^2 + ax - 2 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = a \\ c = -2 \end{cases}$$

$$\text{محور تقارن } x = \frac{-b}{2a} = \frac{-a}{2(1)} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \frac{-a}{2} = -\frac{1}{2} \Rightarrow a = 1$$

$$\xrightarrow{a=1} y = x^2 + x - 2$$

۳ ۲۴

قیمت در سال پایه - قیمت در سال مورد نظر = درصد نرخ تورم $\times 100$
قیمت در سال پایه

$$\frac{235}{100} = \frac{x - 360}{360} \Rightarrow 100(x - 360) = 235 \times 360$$

$$100x - 36000 = 84600 \Rightarrow 100x = 120600 \Rightarrow x = 1206$$

هزار تومان $1206 = \frac{120600}{100}$
پس قیمت این کالا ۱۲۰۶۰۰۰ تومان بوده است.

۴ ۲۵ جمعیت افراد بیکار $\frac{3}{3}$ میلیون نفر است:

$$\frac{6}{100} = \frac{3/3}{x} \Rightarrow 6x = 100 \times 3/3 \Rightarrow 6x = 330 \Rightarrow x = \frac{330}{6} = 55$$

$\Rightarrow 6x = 100 \times 3/3 \Rightarrow 6x = 330 \Rightarrow x = \frac{330}{6} = 55$
جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال
 $\Rightarrow 55 = a + 3/3 \Rightarrow 55 - 3/3 = 51/7 = 51700000$ = میلیون نفر

علوم و فنون ادبی

۱ ۲۶ عبارت «توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها در نثر این دوره عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است.» به ویژگی‌های ادبی نثر این دوره اشاره دارد.

۳ ۲۷ سایر گزینه‌ها به ویژگی‌های زبانی و ادبی این شعر اشاره دارند.

۳ ۲۸ موضوع «ابهام» از ویژگی‌های «ادبی» این دوره است.

۲ ۲۹ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۲):

ابهام تناسب: هزار (اول): ۱- عدد ۱۰۰۰ (معنی درست) ۲- بلبل (معنی نادرست، متناسب با بلبل و غنچه)

ابهام: هزار (دوم): ۱- عدد ۱۰۰۰ ۲- بلبل

۳ ۴۰ بررسی ابیات دارای ابهام:

الف) قلب: ۱- دل ۲- سکه تقلبی

ب) دور از قند: ۱- در نبود قند تو ۲- [این پریشانی] از قد تو دور باشد.

دراستی: ۱- کشیدگی قند، اعتدال قامت ۲- درستی و پاک‌دلی و صداقت

ه) نواختن: ۱- توجه کردن، نوازش کردن ۲- به صدا درآوردن ساز

۴ ۴۱ در این بیت آرایه ابهام وجود دارد نه ابهام تناسب.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) رخ: ۱- چهره (معنی موجود در بیت) ۲- مهره قلعه در شطرنج (معنی نادرست، تناسب با شطرنج و دست) / دست (مصراع اول): ۱- عضو بدن (معنی موجود در بیت) ۲- هر نوبت از بازی (معنی نادرست، متناسب با شطرنج و با دست در مصراع دوم) / دست (مصراع دوم): ۱- هر نوبت از بازی (معنی موجود در بیت) ۲- عضو بدن (متناسب با نظر و رخ و دل و با دست در مصراع اول)

۲) شور: ۱- هیجان (معنی موجود در بیت) ۲- نوعی مزه (معنی نادرست، متناسب با تلخ و گوارا)

۳) کام: ۱- آرزو (معنی موجود در بیت) ۲- دهان (معنی نادرست، متناسب با دل و لب)

۴ ۴۲ وزن گزینه (۴): مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (رجز مثنی سالم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (رمل مثنی سالم)

۲) فاعلاتن فاعلاتن فعلن

۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (رمل مثنی محذوف)

۲ ۴۳ وزن گزینه (۲): تکرار رکن «مفاعیلن» (بحر هزج)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تکرار رکن «فاعلاتن» (بحر رمل مخبون)

۳) تکرار رکن «فعولن» (بحر متقارب)

۴) تکرار رکن «فاعلاتن» (بحر رمل)

الف) $(\sim q \Rightarrow r) \vee (r \Leftrightarrow p)$

$\equiv (\sim q \Rightarrow r) \vee (r \Leftrightarrow p) \equiv \sim q \vee (r \Leftrightarrow p) \equiv \sim q \vee (r \Rightarrow p) \vee (p \Rightarrow r)$

ب) $(q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p \equiv (\sim r \wedge q) \Rightarrow \sim p \equiv \sim r \vee (\sim p \wedge q)$

در گزاره شرطی هرگاه تالی درست باشد، ارزش کل گزاره شرطی همواره درست است.

۲ ۲۷ برای آن‌که ترکیب عطفی داده شده درست باشد، باید ارزش هر دو گزاره درست باشد. از طرفی می‌دانیم:

$((p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)) \equiv (p \Leftrightarrow q)$

و گزاره $p \Leftrightarrow q$ شرطی $p \Leftrightarrow q$ وقتی درست است که هر دو گزاره هم‌ارزش باشند (یا هر دو درست یا هر دو نادرست) با توجه به توضیحات داده شده گزینه (۲) درست است.

۴ ۲۸

$p \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim p$

اگر $\sim p$ زوج باشد، آن‌گاه $\sim p$ زوج است.

اگر $\sim p$ فرد باشد، آن‌گاه $\sim p$ فرد است.

۴ ۲۹

$$-4 \leq 2x - \frac{1}{2} < -3 \xrightarrow{\text{اضافه کردن } \frac{1}{2}} -4 + \frac{1}{2} \leq 2x - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} < -3 + \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow -\frac{7}{2} \leq 2x < -\frac{5}{2} \xrightarrow{\text{به جزء جزء نامعادله}} \frac{-7}{2} \leq \frac{2x}{2} < \frac{-5}{2}$$

$$\Rightarrow -\frac{7}{4} \leq x < -\frac{5}{4}$$

۳ ۳۰ اگر $x < -2$ باشد، یعنی الزاماً x عددی منفی است پس:

$$|x| = -x, \text{ sign}(x) = -1$$

$$y = |x| - \text{sign}(x) - \frac{x}{|x|} = -x - (-1) - \frac{x}{-x} = -x + 1 + 1 = -x + 2$$

۲ ۳۱

$$f(2) = \frac{|2| < 5}{2} \cdot 2(2) + 1 = 5$$

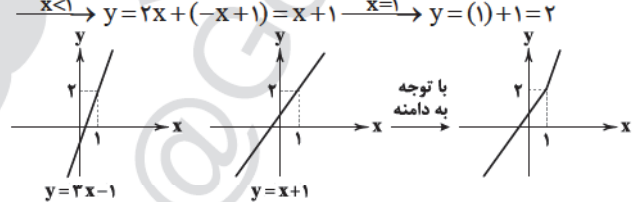
$$f(-4) = \frac{|-4| < 5}{2} \cdot 2(-4) + 1 = -7 \Rightarrow f(-4) + f(2) = -7 + 5 = -2$$

۱ ۳۲

$$x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1$$

$$x > 1 \Rightarrow y = 2x + (x - 1) = 3x - 1 \xrightarrow{x=1} y = 3(1) - 1 = 2$$

$$x < 1 \Rightarrow y = 2x + (-x + 1) = x + 1 \xrightarrow{x=1} y = (1) + 1 = 2$$

۱ ۳۳

$$2f = \{(1, 4), (-1, 2), (0, 6)\}$$

$$g^2 = \{(-2, 1), (0, 1), (1, 9)\}$$

$$D_f \cap D_g = \{1, -1, 0\} \cap \{-2, 0, 1\} = \{0, 1\}$$

$$(2f - g^2)(0) = (0, 6 - 1) = (0, 5)$$

$$(2f - g^2)(1) = (1, 4 - 9) = (1, -5)$$

$$2f - g^2 = \{(0, 5), (1, -5)\}$$

پس برد تابع خواسته شده به صورت $\{5, -5\}$ و مجموع اعضای آن $0 = -5 + 5$ است.

۴۴ ۳ وزن بیت سؤال: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (هزج مسدس سالم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در بیت، اختیار وزنی به کار نرفته است.
 (۲) در بیت از اختیار تغییر مصوّت بلند به کوتاه استفاده نشده است.
 (۴) از اختیار تغییر مصوّت کوتاه به بلند دو بار در مصراع اول و سه بار در مصراع دوم استفاده شده است.

۴۵ ۲ وزن بیت گزینه (۲): فعولن فعولن فعولن: متقارب

مثنیٰ سالم

۴۶ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال بخشی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) تلخی مَنّت پذیرفتن و توصیه به حفظ عزّت نفس
 (۲) اهمّیت وجود شرایط مناسب برای رشد و پرورش
 (۴) ارزشمندی اصالت ذاتی

۴۷ ۳ مفهوم گزینه (۳): ناپایداری دنیا و نگوشت دل‌بستن به آن

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تقابل عشق و عقل

۴۸ ۲ مفهوم گزینه (۲): تجلّی معشوق در ظاهر و باطن عاشق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نگوشت حسد

۴۹ ۴ مفهوم گزینه (۴): توصیه به صبر و ستایش آزادی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: دشمنی روزگار با انسان‌ها

۵۰ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات «ب»، «ج» و «ه»: ترک

تعلّقات دنیایی

مفهوم مشترک ابیات «الف» و «د»: غم و اندوه بسیار داشتن

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در این دوره به وجود آمد ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید. آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود؛ سپس «ناصرخسرو» شیوه او را ادامه داد.

د) شعر مدحی یا مدیحه‌سرایی که از آغاز ادب فارسی به پیروی از شعر عربی معمول گشته بود در این دوره، با شاعران بزرگ درباری و مدح پادشاهان و رجال دربار، جایگاه خود را پیدا کرد.

۵۲ ۴ عبارت سؤال، ویژگی‌های «نثر فتی» را دارد که دوران رواجش،

قرن ششم هجری است.

۵۳ ۱ نگشود، نگشاید

بررسی آرایه‌ها:

کنایه (بیت «ج»): چاک شدن دامن کنایه از رسوایی / جامه دریدن کنایه از شدت شوق

موازنه (بیت «د»):

این	لطایف	کز	لب	لعل	تو	من	گفتم	که	گفت
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
وین	تطاول	کز	سر	زلف	تو	من	دیدم	که	دید

(تقابل سجع‌های متوازن و تکرار دو مصراع)

جناس ناقص (بیت «ه»): تیر، تر / بر، تر

تضاد (بیت «ب»): فروختن ≠ خریدن

تشخیص (بیت «الف»): نسبت دادن لب، خندیدن، آمدن و شنیدن بو به گل

بررسی آرایه‌ها:

واج آرایه: تکرار صامت‌های «ر» و «د» سبب موسیقی در بیت شده است.

واژه آرایه: راه

تشخیص: نسبت دادن دویدن و دیدن به اشک

جناس تام: که (حرف ربط) و که (چه کسی؟)

۵۶ ۴ واژگان قافیه: «خنا» و «خطا» / حروف اصلی: مصوّت بلند «ا» /

قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) واژگان قافیه: «روحانی» و «نورانی» / حروف اصلی: «وح» و «ور» / حروف الحاقی: انی / عیب قافیه: یکسان نبودن حروف اصلی
 (۲) واژگان قافیه: «دهل» و «گل» / حروف اصلی: «ل» و «ل» / عیب قافیه: یکسان نبودن مصوّت کوتاه در حروف اصلی
 (۳) واژگان قافیه: «فراقش» و «فراغش» / حروف اصلی: «اق» و «اغ» / حروف الحاقی: ش / عیب قافیه: یکسان نبودن املائی صامت‌ها در حروف اصلی

۵۷ ۳ تنها گزینه‌ای که از نظر امتداد هجاها و ردیف و قافیه با بیت

سؤال یکسان است، گزینه (۳) می‌باشد.

امتداد هجاها: -UU- / U-U- / -UU- / -

ردیف: آید

واژگان قافیه: بر، سر (در بیت سؤال) و در (در گزینه (۳)) / حروف اصلی: -ر /

قاعده: (۲)

۵۸ ۴ مفهوم گزینه (۴): توصیه به آینده‌نگری و عاقبت‌اندیشی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به سنجیده‌گویی و اندیشیدن قبل از گفتن

۵۹ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ضرورت توکل و

کافی بودن خداوند برای بنده

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ازلی بودن عشق در وجود انسان / انسان، عاشق به دنیا می‌آید

(۲) لذت رنج عاشقی و شکرگزاری عاشق با وجود جفای معشوق

(۴) بی‌درمانی، بی‌کرانگی و گدازندگی عشق

۶۰ ۱ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۱): غفلت دل‌بستگان

به دنیا از خدا

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ناآگاهی انسان‌ها از نیت‌ها و تمایلات درونی یک‌دیگر

(۳) مؤمن از کسی جز خدا نمی‌هراسد.

(۴) خداوند در همه‌جا حاضر است.

۶۱ ۳ ابیات سؤال، سروده «جامی» پدیدآورنده «نفحات الانس» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی (۲) فیه‌ما‌فیه: مولوی

(۴) جمشید و خورشید: سلمان ساوجی

۶۲ ۱ در سبک هندی به دلیل کم‌توجهی شاعران کوچک و بازار به

آرایه‌های ادبی، به بدیع و بیان، جز به صورت طبیعی و تصادفی توجه نمی‌شود.

۶۳ ۳ نام درست پدیدآورندگان آثار: المعجم: شمس قیس رازی /

لمعات: فخرالدین عراقی

۶۴ ۳ عبارت سؤال، معرّف «خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی» از

شخصیت‌های ادبی قرن هفتم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تلمیح و حسن تعلیل (۳) حس آمیزی

(۴) اسلوب معادله

بررسی ابیات:

الف) عارض به مه / مهر رخ / رخ به شفق

ب) رخ به خورشید / خط به ریحان

ج) رخسار به طلا / درست (سگه) رخ / رخ به سگه

د) اشک به می / می به گل / روی به گل خودروی

نکته: گاهی شاعر دو چیز را با هم مقایسه می‌کند و چیزی را بر چیزی برتری

می‌دهد. این نیز نوعی تشبیه است.

۳ ۷۶

معیار	نوع	تفسیری	تبیینی	انتقادی
موضوع	کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی	کنش اجتماعی و پیامدهای آن	
روش	تفسیر (نگاه از درون)	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	تفسیری، انتقادی و تجویزی	
هدف	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی	پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه از طریق شناخت نظم اجتماعی	انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و ارائه راه‌حل‌ها برای رسیدن به آن	

۴ ۷۷ بررسی عبارت نادرست:

(الف) در دورهٔ پسامدرن هویت ملی، وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب دانسته شد.

۳ ۷۸ در رویکرد جامعه‌شناسان نسبی‌گرا (پسامدرن) بخشی از یک حقیقت مغفول، آشکار می‌شود که هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود تولید می‌شود و هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند. از این‌رو هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینهٔ فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند.

۱ ۷۹ در دورهٔ پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف تعریف می‌شود.

گم شدن در کثرت‌ها و تفاوت‌ها ← رویکرد نسبی‌گرایی با شکل‌گیری دولت - ملت‌ها ناسیونالیسم پیدا شد.

نخستین سند رسمی هویت ← شناسنامه

در دورهٔ مدرن، مطلوب پنداشته می‌شد ← هویت ملی، وحدت و ثبات و استمرار آن

۲ ۸۰ از میان عبارتهای مذکور در صورت سؤال، عبارت نخست مربوط به سیاست هویت و سایر عبارتهای مربوط به الگوی تعارف است.

۱ ۸۱ اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک عقل ابزاری (تجربی) درک می‌شود.

عقل انتقادی برای ارزیابی و دآوری دربارهٔ مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود.

۲ ۸۲ ابوریحان بیرونی، با روش تجربی و تفهیمی، فرهنگ جامعهٔ هند را توصیف کرد.

ابوعلی مسکویه آثاری را با نگاهی تبیینی پدید آورد.

ابن‌خلدون از جامعهٔ آرمانی سخنی نگفت و دریافت خود را از جامعه‌اش به تمام جوامع تعمیم داد.

۳ ۸۳ بررسی عبارت نادرست:

(د) علم مدنی دربارهٔ هنجارها، نحوهٔ رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید و باید‌ها و نباید‌هایی برای زندگی اجتماعی تجویز می‌کند.

۳ ۸۴ ابن‌خلدون عصبیت را عامل شکل‌گیری جوامع می‌داند.

نافع‌ترین علوم، علمی هستند که دربارهٔ حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند، مانند علم به نفس، علم توحید و علم به مبدأ و معاد.

قرآن کریم، قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌ها را سنت‌های الهی می‌نامد.

۳ ۶۷ بررسی آرایه‌ها در گزینهٔ (۳):

تشبیه فشرده: حرف به نقل

تشبیه گسترده: می گلرنگ (رنگ در این‌جا ادات تشبیه است.) / روی چو گلنار
استعارهٔ مصرّحه: لعل
مجاز: حرف مجاز از سخن

۴ ۶۸ وزن گزینهٔ (۴): مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن (= مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن)
وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) فعلات فاعلاتن // فعلات فاعلاتن (۲) مفاعیلن فاعلاتن // مفاعیلن فاعلاتن
(۳) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

۳ ۶۹ وزن گزینهٔ (۳): مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعلاًت / فاعلاتن // فعلاًت / فاعلاتن
(۲) مفعول / مفاعیلن // مفعول / مفاعیلن (= مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن)
(۴) مفعول / فاعلاتن // مفعول / فاعلاتن (= مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن)

۲ ۷۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینهٔ (۲): در دل هر ذرهٔ ناچیز، حقیقتی بزرگ نهفته است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) از خودبی خودی عاشق
(۲) ارزشمندی غم عشق / عشق، موجب فنای وجود مادی است.
(۳) آتکا به معشوق، موجب بی‌نیازی از همه چیز است.

جامعه‌شناسی

۲ ۷۱ علوم ابزاری که نیازهای روزمرهٔ جامعهٔ اسلامی را برطرف می‌کنند، مانند علم پزشکی، علوم فنی و مهندسی و علوم پایه که به نوعی مادر این علوم به شمار می‌آیند، از جملهٔ علوم نافع‌اند.

در جوامع جاهله، علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد، اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

۳ ۷۲ ابن‌خلدون و فارابی علم اجتماعی نافع و متناسب با جهان اجتماعی خود را تولید کردند.

ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی توسط عقل انتقادی است.

علم مدنی فارابی کارکرد تجویزی و انتقادی دارد.

۴ ۷۳ در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یک‌دیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم ← عقل تفسیری

اشتراک مدینهٔ فاسقه و مدینهٔ ضاله ← انحراف از مدینهٔ فاضله

هرگونه تلاش ذهنی و فکری ← عقل عام

اهرام جیزه، نقطهٔ اوج معماری ← مدینهٔ جاهله

۱ ۷۴ بررسی فرهنگ هند و وجود کاست‌ها ← ابوریحان بیرونی

جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتاری که دارند، به انواعی تقسیم کرده است ← فارابی

غریبان وی را بیشتر از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند ← ابن‌خلدون

اهمیت امروزی او در به‌کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است ← ابوریحان بیرونی

فهم و توصیف کنش‌ها و ساختارها ← فارابی

۲ ۷۵ هدف آفرینش در قرآن کریم ← علم

دیدگاه جامع نسبت به معناداری جهان و انسان ← فلسفه
قرآن کریم کسانی که شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند، مورد نکوهش قرار می‌دهد.

عامل شکل‌گیری جوامع ← عصبیت

روش ابن‌خلدون بیشتر حسی و تجربی بود و بنابراین از جامعهٔ آرمانی سخنی نگفت.

۹۴ ۱ اگر نظام سیاسی به ارزش‌های جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود به توسعه فرهنگ کمک می‌کند و اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور بماند، زمینه تعارضات و بحران‌های فرهنگی و هویتی را به وجود می‌آورد. حکومت اکثریت براساس فضیلت انسانی از نظر فارابی جماعیه (جامعه آزادی) نام دارد.

لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها است.

۹۵ ۴ الف) هدف اسلام، تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است. ب) جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد.

ج) تأمین جمعیت مناسب برای جهان اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است؛ زیرا کاهش جمعیت به منزله محدود شدن گستره جهان اجتماعی است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

۹۶ ۳ جهان متجدد براساس رویکرد دنیوی و این جهانی خود، با آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی مانند فردگرایی، دم‌غنیمت‌شماری، انضباط، تبحر، تجمل‌گرایی، رفاه‌طلبی، مال‌اندوزی و ... تناسب و سازگاری دارد. قناعت، حیا و تقوا، از ویژگی‌های اخلاقی فرهنگ اسلام (معنوی و الهی) است.

۹۷ ۲ علت کهنوت و مرگ جهان اجتماعی ← کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی

علت راهبه شدن ← رویکرد دنیاگریز، عدم پاسخگویی جهان اجتماعی به نیازهای طبیعی و جسمانی

علت تزلزل فرهنگی ← تداوم تعارض فرهنگی یا شیوه‌های ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی

۹۸ ۴ عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی ← رسانه‌ها
جهان اجتماعی که واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند ← هویت حقیقی
اعضای جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند ← هویت تاریخی
تناسب با هستی‌شناسی توحیدی ← ویژگی دخل و تصرف جهان اسلام
در دانش‌های یونان و روم؛ با جهان اسلام به دلیل جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف یونان و روم دخل و تصرف کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه آن‌ها را نپذیرفت.

۹۹ ۱ گاهی پیامد نوآوری و گاهی پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است ← تعارض فرهنگی

جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی کرد ← طبقه سوم

صرفاً تابع مشاغل انسان‌ها نیست ← موقعیت اجتماعی
هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند ← جهان دینی و معنوی

۱۰۰ ۳ زن ← انتسابی، ثابت، فردی
ورزشکار ← اجتماعی، متغیر، اکتسابی

ایرانی ← اجتماعی، انتسابی، ثابت
باتقوا ← بُعد نفسانی، ویژگی‌های روانی و اخلاقی

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۱۰۸-۱۰۱):

۱۰۱ ۱ ترجمه کلمات مهم: مقیم: برپا دارنده / تقبّل: بپذیر / دعاء: دعای من

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) برپا دارندگان (← برپا دارنده: «مقیم» مفرد است.)، پذیرفتی (← بپذیر: «تقبّل» امر است.)

۳) «از» اضافی است. دعا (← دعایم: ای خدا (← بار الهی)

۴) «من درّیتی» در جای اشتباهی ترجمه شده است. دعا (← دعایم)

۸۵ ۳ هدف جامعه‌شناسی انتقادی، انتقاد از پدیده سکولاریسم، ترسیم وضعیت مطلوب بدون سکولاریسم و تجویز راه‌حل‌هایی برای رسیدن به آن و گذر از وضعیت نامطلوب فعلی است.

جامعه‌شناسی تبیینی با استفاده از حس و تجربه یعنی با دید بیرونی به مسائل اجتماعی مانند سکولاریسم نگاه می‌کنند.

هدف جامعه‌شناسی تفسیری توصیف و فهم معنای پدیده‌های اجتماعی به منظور انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است.

۸۶ ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱) پیامد غیرارادی کنش - ویژگی پیامد ارادی

۲) پیامد ارادی کنش - ویژگی پیامد ارادی

۳) پیامد ارادی کنش - ویژگی پیامد ارادی

۴) پیامد غیرارادی کنش - ویژگی پیامد غیرارادی

۸۷ ۳ بررسی گزینه‌ها:

۱) درست - نادرست (باعث دگرگونی کنش‌های اجتماعی انسان‌ها می‌شود) - درست

۲) درست - درست - نادرست (روش حسی مناسب شناخت پدیده‌های طبیعی است)

۳) درست - درست - درست

۴) درست - نادرست (پدیده‌های ماوراءطبیعی اگر بر زندگی یا کنش انسان‌ها اثر بگذارند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند) - درست

۸۸ ۱ کشور ایران: عینی و کلان

خرید یک بسته چپس: عینی و خرد

اعتقاد به برابری همه انسان‌ها: ذهنی و کلان

۸۹ ۴ آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس عقیده دارند جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

دورکیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد.

یکی از متفکرانی که درباره ویژگی‌های جهان متجدد اندیشیده، ماکس وبر است. او فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای این جهان اجتماعی برمی‌شمارد.

۹۰ ۲ زوال معنا و عقلانیت ذاتی: فقط علمی که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند را علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.

۹۱ ۳ جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

عقل و وحی، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند. واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

۹۲ ۲ از خودبیگانگی تاریخی: در صورتی که جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار این نوع از خودبیگانگی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها، هویت خود را فراموش می‌کنند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شوند.

از خودبیگانگی فطری (حقیقی): اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شوند، از خودبیگانگی حقیقی رخ خواهد داد. قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

۹۳ ۲ قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را دچار خودباختگی فرهنگی کرد و در نتیجه تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت اسلامی القا می‌کردند، در جوامع اسلامی و ایران رواج یافت. در این تصویر ۱- هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا اساطیری نیست بلکه سکولار و دنیوی است. ۲- به ابعاد تاریخی و جغرافیایی محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت اسلامی را به اقوام ترک، عرب و ... تقسیم می‌کند.

باران‌ها در صحرا منظم نیستند و میانگین سالیانه آن‌ها تفاوت دارد و گاهی باران‌ها برای سال‌ها قطع می‌شود، سپس برای چند ساعت به فراوانی فرو می‌ریزند. درجهٔ گرما در صحرا هنگام روز به درجه‌های بسیار زیادی بالا می‌رود و در شب پایین می‌آید و این آن چیزی است که فشاری را بر صخره‌ها به وجود می‌آورد و باعث خرد شدن آن‌ها می‌شود! اغلب ساکنین صحرا چوپانانی هستند که به خاطر جست‌وجوی آب و علف برای چارپایان از مکانی به مکان دیگر جابه‌جا می‌شوند و در خیمه‌ها زندگی می‌کنند و می‌دانند چگونه با خورشید سوزان و طوفان‌های شنی مواجه شوند.

۱۰۹ ۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) ترجمه: صحرا زمینی گرم است که در آن هیچ زندگی نیست! ((*) «لا حیاة فیها» این گزینه را نادرست کرده است.
- ۲) ترجمه: در صحرا جلوه‌های پیشرفت و تکنولوژی را مشاهده می‌کنیم! ((*) طبیعتاً این‌گونه نیست و براساس متن زندگی صحرائشینان بسیار سستی است.
- ۳) ترجمه: صحرا حدود یک سوم مساحت زمین را تشکیل می‌دهد! ((*) چون متن گفته است یک سوم مساحت خشکی کرهٔ زمین نه یک سوم کل زمین! (وَ تَشْكَلُ الصَّحَارِي ثُلُثَ مِسَاحَةِ الْيَابِسَةِ عَلَى كَوْكَبِنَا.)
- ۴) ترجمه: باران در صحرا کم است و در آن خشکی و فقر شدید در گیاهان وجود دارد! (✓)

۱۱۰ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «از ویژگی‌های صحرا». گزینهٔ نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) ترجمه: این است که اکثر ساکنینش از اسب‌ها و چارپایان استفاده می‌کنند! (✓) «چون در متن آمده است: ... يَخْتَأُ عَنِ الْمَاءِ وَ الْعَشْبِ لِلْمَاشِيَةِ»
- ۲) ترجمه: این است که درجهٔ گرما بسیار تغییر می‌کند! ((*) «تَرْتَفِعُ دَرَجَةُ الْحَرَارَةِ ... نَهَاراً وَ تَنْخَفُضُ فِي اللَّيْلِ ...»
- ۳) ترجمه: این است که ممکن است به مدت چند سال باران نیارد! (✓) دقیقاً در متن به این مطلب اشاره شده است: وَ قَدْ تَقَطَّعَ الْأَمْطَارُ لَسُنُوَاتٍ.
- ۴) ترجمه: این است که به خاطر درجهٔ گرما روز از شب طولانی‌تر است! ((*) چنین مطلب و مشخصه‌ای در مورد صحرا در متن نیامده است.

۱۱۱ ۴ ترجمه عبارت سؤال: بر اساس متن

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) ترجمه: در صحراهای سوزان هیچ جنبنده‌ای یافت نمی‌شود! ((*)
- ۲) ترجمه: در صحرا به خاطر خشکی، زیبایی‌ای نیست! ((*)
- ۳) ترجمه: عاقل باید از زندگی در شرایط سخت اجتناب کند! ((*) این عبارت هم نادرست است و به نوعی توهین به صحرائشینان!!
- ۴) ترجمه: انسان می‌تواند با شرایط زندگی هرچند سخت باشد، عادت کند! (✓) «مثل صحرائشینان».

■ گزینهٔ نادرست را در تحلیل صرفی و اعراب مشخص کن (۱۱۲ و ۱۱۳):

۱۱۲ ۲ «الغیش» ثلاثی مجرد است از فعل «عاش، يعيش» نه در باب تفاعل.

۱۱۳ ۳ «يُسَبِّبُ» در باب تفعیل است: سَبَّبَ، يُسَبِّبُ، تَسْبِيبٌ، ضَمناً معلوم است نه مجهول.

■ گزینهٔ مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۱۲۰ - ۱۱۴):

۱۱۴ ۱ «أربعون» صحیح است.

۱۱۵ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «روزگار دو روز است؛ روزی به سود و روزی به زیان تو!»

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مفهوم ← به بی‌وفایی روزگار و بداقبالی اشاره دارد.
- ۲) مفهوم ← به تسلیم نشدن در برابر ظلم اشاره دارد.
- ۳) مفهوم ← به ناپایداری دنیا و دل نبستن بر آن اشاره دارد.

۱۰۲ ۱ ترجمه کلمات مهم: یصیدّه: شکارش کند / فکسور: شکسته شده / فجأة: ناگهان

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) مفعول مطلق تأکیدی و در جای نادرستی از ترجمه آمده، شکانده است (← شکسته است)
- ۳) «این» اضافی است، سریعاً (← ناگهان)
- ۴) شکار شود (← او را شکار کند)، فوراً (← ناگهان)

۱۰۳ ۳ ترجمه کلمات مهم: هذه الأشعار: این شعرها / الّذین: که (این‌جا) / لها: دارند / جداً: بسیار، زیاد

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) سرودند (← برای ... است)، واقعاً (← بسیار)
- ۲) این‌ها اشعاری‌اند (← این اشعار)، کسانی که (← که)، والایی (← زیادی)
- ۴) ترتیب کلمات در ترجمه به هم خورده است.

۱۰۴ ۴ ترجمه کلمات مهم: ليعلم الإنسان: انسان باید بداند / أنّ أعماله كلها: که همهٔ کارهای او / تُحاسبُ محاسبه: قطعاً (بی شک) مورد محاسبه قرار می‌گیرد / فعليه أن يُراقبها مراقبةً شديدة: پس او باید سخت (زیاد) مراقب آن‌ها باشد

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) «محاسبه» مفعول مطلق تأکیدی است و در ترجمه لحاظ نشده است، «مراقبه» مفعول مطلق نوعی است و باید به صورت «شدید، زیاد، سخت» ترجمه شود.
- ۲) «قطعاً» باید برای فعل «تُحاسبُ» بیاید نه فعل اول جمله، «کله‌ها» ترجمه نشده است.
- ۳) «ليعلم» باید بداند» نه «زینده است»، «تک‌تک» نادرست است.

۱۰۵ ۱ ترجمه کلمات مهم: ربتنا: پروردگارا، پروردگار ما «رب» مناداست / أُنِر: روشن ساز / حتّى نُبصِر: تا ببینیم / أعنا: ما را یاری کن / تحلّ بنا: بر ما فرود می‌آید

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) «بتوانیم» معادلی ندارد، «تحلّ» مضارع است نه ماضی.
- ۳) «رب» مناداست و فعل‌های «أُنِر و أعن» امر هستند نه ماضی، «تحلّ» مضارع است نه ماضی.
- ۴) «عقول، قلوب» جمع هستند، «بتوانیم» معادلی ندارد، «آن‌گاه که» نادرست است، «روزگار» زائد است، «تحلّ» فعل معلوم است.

۱۰۶ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تسع: نه
- ۲) ستهٔ عشر: شانزده
- ۳) أنبویه واحدة: یک لوله

۱۰۷ ۱ یوجّد: وجود دارد، هست، یافت می‌شود

۱۰۸ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) إمام (← مأموم)، مأموم (← إمام)، نوره علم (← نور علمه)
 - ۳) یضیء (← یستضيء)، علم له (← علمه)
 - ۴) یضیء (← یستضيء)
- متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤال‌های زیر پاسخ بده (۱۱۳ - ۱۰۹):

صحرا غالباً منطقه‌ای گرم و خشک است و در آن فقط اندکی از حیوانات و گیاهان هست که می‌توانند در شرایط دشوار آن زندگی کنند. اغلب زمین‌های صحرائی در مناطقی قرار دارد که میان مدار رأس السرطان در شمال و مدار رأس الجدی در جنوب کشیده شده است و صحراها یک سوم مساحت خشکی روی سیارهٔ ما را تشکیل می‌دهد!

۱۲۷ ۳ مقامات آمریکایی در اسناد خود روابط رژیم پهلوی با رژیم صهیونیستی را چنین توصیف کرده‌اند: «ایران با وجودی که اعمال اسرائیلی‌ها در برابر کشورهای دوست عرب خود (شاه اردن، مصر و ...) را محکوم می‌کند، روابط خصوصی خوبی با اسرائیل دارد و با این‌که تبادلات سفیر در بین دو کشور انجام نشده است، ولی پیام‌های جاسوسی و اطلاعاتی بین دو کشور به طور منظم رد و بدل می‌شود و تکنیسین‌های اسرائیلی در بیشتر پروژه‌های کشاورزی و غیره، مربوط به حال و آینده حضور دارند.»

۱۲۸ ۲ سازمان مجاهدین خلق ← گروهی از جوانان عضو نهضت آزادی بعد از قیام ۱۵ خرداد فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند.

۱۲۹ ۱ جمشید آموزگار مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، در کشور فضای باز سیاسی ایجاد کند.

بررسی عبارتها:

هویدا ← انحلال احزاب موجود - افزایش چشمگیر درآمدهای نفتی
جمشید آموزگار ← مرگ مشکوک علی شریعتی - انتشار مقاله توهین‌آمیز نسبت به امام خمینی

جعفر شریف‌امامی ← قیام خونین ۱۷ شهریور - هجرت امام خمینی از عراق به فرانسه

ارتشبد غلامرضا ازهاری ← تظاهرات میلیونی مردم شهرهای مختلف در روزهای تاسوعا و عاشورا

۱۳۰ ۱ امام خمینی در ۲۳ دی ماه سال ۵۷ (پیش از خروج شاه از ایران و هم‌چنین پیش از ورود خود به کشور یعنی هم‌زمان با دوره نخست‌وزیری بختیار) با ارسال پیامی تشکیل شورای انقلاب را به اطلاع مردم رساندند. این شورا وظیفه داشت زمینه انتقال قدرت را فراهم کند. امام در ۱۵ بهمن به پیشنهاد شورای انقلاب، مهندس مهدی بازرگان را به عنوان نخست‌وزیر دولت موقت انقلابی معرفی کرد.

۱۳۱ ۲ رویدادهای تاریخی در زمانی معین به وقوع پیوسته‌اند و مورخان می‌گویند که این رویدادها را براساس زمان وقوع آن‌ها توصیف و تحلیل کنند، بنابراین، نظم و ترتیب رویدادها که به آن گاه‌شماری (کرونولوژی) می‌گویند، در مطالعه و پژوهش تاریخ، اهمیت فراوانی دارد.

بررسی عبارتهاک نادرست:

الف) در آغاز، کاهنان، پیشوایی دینی و فرمانروایی سیاسی را بر عهده داشتند اما سرانجام فرماندهان نظامی، قدرت را به دست گرفتند و حکومت را در خانواده خود موروثی کردند.

ه) در حدود ۲۴۰۰ ق.م، قوم آکد که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور - شهرهای سومری مسلط شد.

بررسی عبارتها:

الف) قیام بردگان به رهبری اسپارتاکوس ← سال ۷۳ ق.م
ب) جنگ با مقدونیان و کارتازی‌ها ← فاصله سال‌های ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م
ج) اصلاح گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری مصریان ← به دستور ژولیوس سزار صورت گرفت (۴۶ ق.م)
د) تغییر در نظام جمهوری رم توسط اکتاوین صورت گرفت.

۱۳۴ ۲ دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ ایلام، که اطلاعات مکتوبی درباره آن وجود دارد، آغاز می‌شود. سرزمین اصلی ایلامیان شامل جلگه خوزستان و مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی بود.

۱۱۶ ۲ جمله مجهول، فعل مضارع دارد، پس جمله معلوم هم، فعل مضارع داشته است، در حالی‌که «اکتسبت» ماضی است!

۱۱۷ ۱ «الشباب» صفت «أطبَّاء» (مبتدا) و مرفوع است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «معاجم، عمارة، تلامیذ» موصوف و مفعول‌به و منصوب و صفت‌هایشان «رائعة، أثریة، الأفاضل» به تبعیت منصوب‌اند.

۱۱۸ ۴ مفعول مطلق، مصدر فعل عبارت است. «إنعاماً» مصدر «أنعم» و مفعول مطلق است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «الصبر، العبادة، عبادة، مُحسنأ»، مبتدا، مبتدا، خبر و حال هستند. مفعول مطلق هرگز «ال» نمی‌گیرد.

۱۱۹ ۳ ترکیب اضافی داریم و مضاف‌الیه مجرور است. ← الخالقین!

۱۲۰ ۲ تنوین «ولئ» نشان می‌دهد امکان ندارد اسلوب ندا داشته باشیم. ضمناً «حافظ: حفاظت کرد» در گزینه‌های (۱) و (۳)، مؤید نبودن اسلوب ندا هستند. قبل از اسم «ال» دار، هرگز حرف ندا حذف نمی‌شود (مگر این‌که «أيتها، آیتها» بیایند). «ولد» در اصل «یا ولدی» بوده که با حذف «یا» و «ی»، کسره (-) به یادگار مانده است.

تاریخ

۱۲۱ ۴ نمایندگان مجلس شورای ملی در مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد. این اقدام به معنای اعلام ناراضی رسمی و علنی از قرارداد نفتی ایران با انگلستان (قراردادی که در دوره رضاشاه به امضا رسید) بود.

بررسی عبارتها:

دوره نمایندگی مجلس ← تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت - رد موافقت‌نامه واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی
دوره اول نخست‌وزیری ← خروج تأسیسات نفتی از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس - قطع رابطه سیاسی ایران با انگلستان - اتحاد و همکاری تنگاتنگ نیروهای ملی و مذهبی

دوره دوم نخست‌وزیری ← منع شاه از برقراری ارتباط مستقیم با سفرای خارجی

۱۲۲ ۴ دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، برنامه اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد.

۱۲۴ ۱ پس از استعفای مصدق در تیر ۱۳۳۱، محمدرضا شاه بی‌درنگ احمد قوام را مأمور تشکیل دولت کرد.

بررسی گزینه‌ها:

۱) احمد قوام (قوام‌السلطنه) ۲) سرلشکر فضل‌الله زاهدی
۳) حاجعلی رزم‌آرا ۴) سرلشکر فضل‌الله زاهدی

۱۲۵ ۳ با وجود جو سرکوب و اختناق پس از کودتای ۲۸ مرداد، گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه تشکلی به نام نهضت مقاومت ملی را پایه‌گذاری کردند و با قرارداد جدید نفتی به مخالفت برخاستند که منجر به اخراج شماری از آنان از دانشگاه شد.

۱۲۶ ۲ پس از مطرح شدن انقلاب سفید و همه‌پرسی آن، امام به همراه تعدادی از علما، از شاه در این باره توضیح خواستند اما بی‌اعتنایی و توهین او مواجه شدند. از این رو با انتشار اعلامیه‌ای همه‌پرسی فرمایشی را غیرقانونی اعلام کردند. بیشتر مراجع دینی نیز به دعوت امام خمینی همه‌پرسی را تحریم کردند. در تهران و قم تظاهرات گسترده‌ای برپا شد و رژیم پهلوی با استفاده از نیروی نظامی، قیام مردم تهران و قم را سرکوب کرد.

د) ناکامی قریش در جنگ خندق در سال پنجم هجری و کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه‌نشر اسلام در میان قبایل منطقه حجاز و گسترش محدوده حکومت پیامبر را فراهم آورد.

۱۴۴ ۲ بررسی عبارت‌ها:

الف) فتح‌الفتوح مسلمانان در ایران ← پیروزی مسلمانان در جنگ نهاوند در سال ۲۱ ق

ب) تصرف پایتخت پرآوازه ساسانیان ← تسخیر تیسفون توسط مسلمانان در سال ۱۶ ق

ج) شکست ارتش روم شرقی و فتح مصر ← سال ۲۰ ق

۱۴۵ ۳ پس از شهادت امام علی (ع)، معاویه در شام خود را خلیفه خواند و به عراق لشکرکشی کرد. امام حسن به منظور مقابله با او، همراه با سپاهی که فرماندهی آن را قیس بن سعد بن عباد انصاری به عهده داشت از کوفه خارج شد. **دسیسه‌های معاویه** برای خریدن یا جدا کردن فرماندهان و بزرگان سپاه کوفه از آن حضرت، موجب ایجاد آشفتگی در سپاه ایشان شد و حتی امام حسن مورد سوء قصد یکی از سپاهیان خود قرار گرفت. در چنین شرایطی اعتماد امام از کوفیان سلب شد و به علت خیانت سردارانش و برای جلوگیری از ریختن خون مسلمانان، با معاویه صلح کرد.

۱۴۶ ۳ ابومسلم و سپاهیان پس از شکست سپاه اموی و ورود به کوفه، با ابوالعباس سفاح، از خاندان عباسیان به عنوان خلیفه مسلمانان بیعت کردند.

عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعیت خلافت خویش، **بر خویشاوندی و پیوندی** که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر داشتند، تأکید می‌کردند.

۱۴۷ ۲ حکومت فاطمیان از اواخر دوران مستنصر، دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ‌های صلیبی، وضعیت آنان را بدتر کرد. حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد. فاطمیان شهرهای مختلفی را بنا کردند که با شکوه‌ترین آن‌ها **قاهره** بود.

نکته: صلاح‌الدین ایوبی، سردار کرد مسلمان، شهر بیت‌المقدس را که در جریان جنگ اول صلیبی به اشغال صلیبیان درآورده بود، آزاد کرد. (۴۹۳ ق)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پایان کار خلافت عباسیان ← ۶۵۶ ق

۳) پیروزی سلجوقیان در نبرد ملازگرد ← ۴۶۳ ق

۴) لشکرکشی هلاکوخان به غرب آسیا ← ۶۵۰ ق

۱۴۸ ۲ عوامل مؤثر در ضعف و زوال حکومت سلجوقیان: اختلافات درونی - هجوم اقوام مهاجم (قراختائیان، غزها و ...) - پیروزی سلطان تکش خوارزمشاه در جنگ با آخرین فرمانروای سلجوقی - مبارزات اسماعیلیان در ایران - قدرت گرفتن اتابکان در نواحی مختلف

هلاکوخان مغول پس از لشکرکشی به ایران، نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد.

۱۴۹ ۴ در دوره صفوی، شاهان و مقامات کشوری و لشکری به هنر و معماری و فعالیت‌های علمی و آموزشی بیش از پیش توجه نشان دادند و هنرمندان، صنعتگران، معماران و عالمان را تشویق و حمایت کردند. آنان با سفارش ساخت آثار هنری به هنرمندان و صنعتگران، نقش فراوانی در شکوفایی هنر ایفا کردند.

۱۳۵ ۲ همه عبارت‌های داده‌شده در صورت سؤال صحیح هستند.

۱۳۶ ۳ این جشن‌ها پیوند تنگاتنگی با باورهای دینی و زندگی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مردم ایران، به ویژه فعالیت‌های کشاورزی داشت. ویژگی برجسته جشن‌های باستانی، عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ بود.

۱۳۷ ۴ نخستین فرمانروایان اشکانی، برای حفظ قلمرو خود، گاهی ناچار به اظهار اطاعت از سلوکیان بودند.

۱۳۸ ۳ برخی از پادشاهان مشهور هخامنشی: کوروش ← کمبوجیه ← داریوش یکم ← خشایارشا ← اردشیر دوم ← اردشیر سوم ← داریوش سوم

بررسی عبارت‌ها:

الف) شورش کوروش کوچک در زمان اردشیر دوم صورت گرفت.

ب) داریوش هخامنشی بخش‌هایی از شمال غرب هند را تصرف کرد.

ج) خشایارشا در نبرد دریایی سالامیس با یونانی‌ها توفیقی نیافت.

۱۳۹ ۳ در دوره ساسانی، گروه جدیدی به نام دبیران به طبقه حاکم افزوده شد.

دبیران در بخش‌های مختلف تشکیلات اداری، مالیاتی، قضایی و نظامی کار می‌کردند و برخی از آنان با چند زبان و خط آشنا بودند.

نکته: در نتیجه اقدامات خاندان ساسانی برای توسعه تشکیلات اداری و دیوانی، گروه جدیدی به نام دبیران به طبقه حاکم افزوده شد. (علت ← معلول)

۱۴۰ ۴ هنر گچ‌بری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید.

۱۴۱ ۱ تاریخ بیهقی ← تاریخ سلسله‌ای (مربوط به تاریخ غزنویان)

عجائب‌المقدور فی نوائب‌التیمور ← تک‌نگاری (مربوط به تیمور گورکانی)

عالم‌آرای عباسی ← تک‌نگاری (مربوط به دوره شاه عباس اول صفوی)

حدودالعالم من المشرق الی المغرب ← اولین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی

قابوس‌نامه ← اندرزنامه

دانشنامه‌علائی ← متون علمی

تاریخ سیستان ← تاریخ محلی

۱۴۲ ۳ انواع روش‌های تاریخ‌نگاری:

۱- تاریخ‌نگاری روایی ← مورخ روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند. —مانند— «تاریخ طبری»

۲- تاریخ‌نگاری ترکیبی ← مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند و چون مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است، امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند —مانند— «فتوح‌البلدان» نوشته بلاذری و «اخبارالطوال» تألیف دینوری

۳- تاریخ‌نگاری تحلیلی ← مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند. مانند «تجارب‌الامم» ابوعلی مسکویه، «تاریخ بیهقی» و کتاب «مروج‌الذهب» مسعودی.

نکته: طبری کتاب خود را به روش سال‌شماری و مسعودی کتاب خود را به روش موضوع محوری نگاشته‌اند.

۱۴۳ ۳ بررسی عبارت‌ها: نادرست:

ج) عبداللّه بن ابی در غزوه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

۱۵۰ ۴ بررسی عبارتهای نادرست:

- (الف) خواجه نظام‌الملک در زمان سلطان ملک‌شاه سلجوقی منصب وزارت را عهده‌دار بود. (آخرین سلطان سلجوقی طغرل سوم بود.)
(ج) «اقطاع» در زمان آل‌بویه نیز رواج داشت. (در دوره خواجه نظام‌الملک گسترش یافت.)
(د) اندرزنامه‌ها به اخلاق‌کشور داری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند.

جغرافیا

- ۱۵۱ ۴ مخاطرات طبیعی با منشأ درون زمینی: زمین‌لرزه، آتشفشان، سونامی، مخاطرات طبیعی با منشأ برون زمینی: سیل، تگرگ، خشکسالی، سقوط بهمن، صاعقه، آتش‌سوزی و زمین لغزش.

- ۱۵۲ ۱ میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل‌های همگرا نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است.

- ۱۵۳ ۳ هرچه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، سیل خیزتر است. در حوضه‌های گرد، مدت زمان کم‌تری صرف می‌شود تا آب آبراه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند.

- ۱۵۴ ۲ از بین بردن پوشش گیاهی، بوته‌کنی یا چرای بی‌رویه دام‌ها در حوضه آبخیز موجب تشدید سیل می‌شود؛ زیرا با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذپذیری خاک کاهش می‌یابد و در نتیجه، سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می‌شود.

- ۱۵۵ ۱ همه عبارتهای داده‌شده صحیح هستند

- ۱۵۶ ۲ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی، مهم‌ترین پیامد خشکسالی است.

- ۱۵۷ ۴ چنان‌چه حجم آب رودخانه از میانگین سالانه آبدهی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد. هم‌چنین اگر میانگین بارندگی سالانه بیشتر از ۲۰۰۰ میلی‌متر باشد، دوره مرطوب یا ترسالی پدید می‌آورد. ترسالی نیز زمانی روی می‌دهد که میزان بارندگی سالانه یک منطقه بیش از حد میانگین بارش در آن منطقه باشد.

- نکته: واحد اندازه‌گیری آبدهی رود، مترمکعب در ثانیه است.

- ۱۵۸ ۳ ایران در مرکز زمین‌لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد.

- در کمربند میانی اقیانوس اطلس، پوسته بستر اقیانوس اطلس در حال باز شدن و گسترش است، در حالی‌که در دو کمربند دیگر پوسته‌ها به یکدیگر برخورد می‌کنند.

- ۱۵۹ ۲ نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه:

- (۱) کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها
(۲) تغییر سطح آب‌های زیرزمینی و یا تغییر ترکیب شیمیایی آن‌ها
(۳) تغییر اندازه فاصله بین شکستگی‌های پوسته زمین

- ۱۶۰ ۳ بحران، پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و به وضعیتی خطرناک و ناپایدار برای فرد یا جامعه می‌انجامد. در کشور ما، مسئولیت مدیریت بحران به عهده «سازمان مدیریت بحران» وابسته به وزارت کشور است. در همه استان‌ها اداره کل مدیریت بحران وجود دارد که زیر نظر استانداری فعالیت می‌کند.

۱۶۱ ۴ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی
(۲) جغرافیای طبیعی - جغرافیای انسانی - جغرافیای انسانی
(۳) فنون جغرافیایی - فنون جغرافیایی - فنون جغرافیایی
(۴) جغرافیای انسانی - جغرافیای طبیعی - فنون جغرافیایی

۱۶۲ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) چه چیز؟ فرسایش سواحل صخره‌ای
(۲) چرا؟ حرکت امواج دریا و جزر و مد
(۳) چطور؟ ریزش و فرسایش سواحل در نتیجه حرکات آب دریا به صورت امواج و جزر و مد

۱۶۳ ۱ بررسی عبارتهای:

- (الف و ب) موقعیت ریاضی (مطلق) ← محل دقیق هر پدیده یا مکان با توجه به طول و عرض جغرافیایی
(ج) موقعیت نسبی ← محل قرارگیری هر مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود

- ۱۶۴ ۲ کوه‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) البرز ← امتداد غربی - شرقی
(۳) زاگرس ← جهت شمال غربی - جنوب شرقی
(۴) کوه‌های شمال خراسان

- ۱۶۵ ۳ سازمان هواشناسی کشور با استفاده از اطلاعات روزانه مانند فشار، رطوبت و دما، نقشه‌های هواشناسی تهیه می‌کند و با کمک تصاویر پی‌درپی ماهواره‌ای، عبور توده‌های هوا را پس از شکل‌گیری مراکز کم‌فشار و پرفشار طی چند روز پیگیری می‌کند. با توجه به نوع توده هوا، سرعت و جهت آن‌ها، کارشناسان هواشناسی می‌توانند وضعیت هوا و تغییرات آن را برای روزهای آینده پیش‌بینی کنند.

۱۶۶ ۴ بررسی عبارتهای نادرست:

- (ب) سکونتگاه‌ها نه تنها به عنوان محل آسایش و مکانی برای رفع نیازهای زیستی و حیاتی انسان تلقی می‌گردند، بلکه انسان بخشی از هویت خود را از قلمروهای سکونتگاهی خود اخذ کرده است.
(ج) همواره آب در هر مکان، در تمایل انسان به کار کشاورزی و ساکن شدن به صورت دائم نقش مهمی داشته است.
(ه) جنگ و بیماری (عوامل انسانی) موجب از بین رفتن شهر بیشاپور شد.

- ۱۶۷ ۴ به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند. حوضه‌های آبریز در کشور ما دو نوع هستند: حوضه آبریز خارجی - حوضه آبریز داخلی تفاوت این دو نوع حوضه آبریز در مقصد انتقال آب است.

- ۱۶۸ ۴ خشک شدن منابع آب منطقه سیستان (عوامل طبیعی) که ناشی از بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند بود، باعث مهاجرت سیستانی‌ها به سرزمین گرگان شد.

- ۱۶۹ ۲ (الف) «شهرستان» از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است.

- (ب) «استان» از لحاظ نظام اداری، تابع تشکیلات مرکزی است.

- (ج) «دهستان» کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است. در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

۱۷۸ ۳ انواع بارش:

بارندگی همرفتی ← در این نوع بارندگی توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود و صعود می‌کند و هم‌زمان با بالا رفتن دمای آن نیز پایین می‌آید، ابر تشکیل می‌شود و می‌بارد.

بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) ← در اثر برخورد توده‌های هوا با یکدیگر و در محل جبهه‌ها رخ می‌دهد.

کوهستانی (ناهمواری) ← نواحی مرتفع و کوهستانی با توجه به شکل و جهت خود مانع آن می‌شوند که توده هوا مرطوب به طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین موجب بارش می‌شود.

۱۷۹ ۴ از خط مینا به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایل دریایی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که متعلق به کشور مجاور دریاست، اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

۱۸۰ ۴ بررسی عبارت‌ها:

(الف) نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی: عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان

(ب) نظام سیاسی فدرال: استرالیا، آمریکا

(ج) نظام سیاسی فدرال: استرالیا، آمریکا

(د) نظام سیاسی تک‌ساخت: فرانسه

فلسفه

۱۸۱ ۳ اندیشه‌های عرفانی = فلسفی ابن‌سینا در داستان حی بن یقظان بر اندیشه‌های عرفانی اشرافی تقدم دارد. بنابراین نمی‌توان گفت که از روش فلسفی شیخ اشراق که تلفیقی میان استدلال فلسفی و دستاوردهای اشرافی است، پیروی کرد.

۱۸۲ ۱ ابن‌سینا طبیعت را یک مجموعه دارای اعتدال و رو به کمال می‌داند و معتقد است حتی آن چه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویرانگر طبیعی هم چون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. بنابراین از نظر ابن‌سینا، وقایع ویرانگر طبیعی نقش ویژه خود را در اعتدال طبیعت به انجام می‌رسانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) از نظر ابن‌سینا، عالم طبیعت به گونه‌ای است که همه حوادثی که در ظاهر سبب خرابی آن می‌شوند، در نهایت به حرکت رو به کمال طبیعت کمک می‌کنند. (۳) از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند.

(۴) از نظر ابن‌سینا، اشیا تحت تأثیر دائمی طبیعت خود قرار می‌گیرند و نمی‌توانند برخلاف آن رفتار کنند، بنابراین طبیعت اشیا ضامن نظم و قانونمندی عالم است.

۱۸۳ ۳ از نظر ابن‌سینا، خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند. به نظر وی، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد.

۱۷۰ ۳ امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود که محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

۱۷۱ ۳ طرح‌واره داده‌شده به ارتباط اقتصادی متقابل کشورهای مرکز، پیرامون و نیمه پیرامون می‌پردازد.

هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دور افتاده‌ترین آن‌ها به ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند.

۱۷۲ ۳ اشکال کاوشی در بیابان ← دشت ریگی (رگ)، چاله‌های بادی، کلوت (یاردانگ)، گرزدیو و ستون‌های سنگی اشکال کاوشی در سواحل ← ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی اشکال تراکمی در بیابان ← تلماسه‌ها اشکال تراکمی در سواحل ← آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای

۱۷۳ ۳ راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی ← حفاظت از سواحل در مقابل بالا آمدن آب و کاهش انرژی امواج با نصب دیواره‌های دریایی، موج شکن و غیره - حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای، تثبیت آن‌ها از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط و انتقال ماسه از نواحی دیگر و ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی - پاکسازی سواحل از آلودگی‌ها، زهکشی اراضی ساحلی راهکارهای حفاظت از نواحی کوهستانی ← کشت گیاهان روی دامنه‌ها، برای پیشگیری از فرسایش خاک، ایجاد حوضچه‌های ذخیره و جمع‌آوری آب، پاکسازی کوهستان‌ها از آلودگی‌ها و ...

راهکارهای پیشگیری از بیابان‌زایی ← کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک مانند اکالیپتوس و افاقیا - مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و چرای بی‌رویه دام‌ها - مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها برای تثبیت آن‌ها

۱۷۴ ۴ در بین زبان‌های خانواده آفرآسیایی، معروف‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها زبان عربی است که در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم می‌کنند. بخش وسیعی از مردم مسلمان جهان در ناحیه جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا ساکن هستند.

پیروان یک دین با توجه به باورها و اعتقادات خود چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی، ایجاد مکان‌های مقدس و زیارتگاهی به وجود می‌آورند.

۱۷۵ ۲ مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان ← ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل. تولیدکنندگان عمده گندم جهان ← چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیا.

نکته: ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.

۱۷۶ ۴ اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه منفی است که به آن کسری تجاری می‌گویند. معمولاً کشورهای برای کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی بر صنایع و اقتصاد خود کارهایی انجام می‌دهند؛ از جمله: وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود و ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری.

۱۷۷ ۱ ناحیه سیاسی ویژه، ناحیه‌ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد؛ مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند؛ آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند.
۴) به نظر ابن‌سینا، طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط این‌که مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد.

۱۸۴ ۱) فیلسوف اشراقی می‌کوشد آن‌چه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربهٔ درونی دریابد و به ذائقهٔ دل برساند و آن‌چه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران برساند. از نظر سهروردی، آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوهٔ استدلالی محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است.

۱۸۵ ۱) براساس بیانی که شیخ اشراق از «اشراق» دارد، مفهوم «نور» را به جای مفهوم «وجود» وارد فرهنگ فلسفی خود می‌نماید و همهٔ مباحث خود را پیرامون نور و مراتب آن و ظلمت و درجات آن ساماندهی می‌کند. شیخ اشراق مبدأ جهان و خالق هستی را نور محض می‌داند و او را «نورالانوار» می‌نامد.

۱۸۶ ۲) از نظر سهروردی، اشیای جهان از تابش و پرتو نورالانوار پدید آمده‌اند. ذات نخستین و نور مطلق، یعنی خدا، پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب، متجلی می‌شود و همهٔ چیزها را به وجود می‌آورد و با اشعهٔ خود به آن‌ها حیات می‌بخشد. همه چیز در این جهان پرتوی از نور ذات اوست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) از نظر سهروردی، هر واقعیتی «نور» است اما نه نور مطلق، بلکه درجه‌ای است از نور، نور مطلق یعنی خدا.
۳) نور دارای مراتب و درجات است و تفاوت موجودات جهان هم مربوط به شدت و ضعف نورانیت آن‌هاست.

۱۸۷ ۳) از نظر سهروردی، مغرب کامل، جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. در میان مشرق محض و مغرب کامل، مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) در فلسفهٔ شیخ اشراق، مشرق و مغرب معنای زمینی خود را ندارند بلکه در جغرافیای عرفانی معنایی ویژه پیدا می‌کنند.

۲) از نظر سهروردی، اشیای جهان از تابش و پرتو نورالانوار پدید آمده‌اند. ذات نخستین و نور مطلق، یعنی خدا، پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب، متجلی می‌شود و همهٔ چیزها را به وجود می‌آورد و با اشعهٔ خود به آن‌ها حیات می‌بخشد. همه چیز در این جهان پرتوی از نور ذات اوست و هر زیبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست و رستگاری، عبارت از وصول کامل به این روشنی است.

۱۸۸ ۱) از نظر سهروردی، اگر در زمانی اتفاق افتد که حکیمی غرق در تأله بوده و در بحث نیز استاد باشد، او را ریاست تامه بوده و خلیفه و جانشین خدا اوست.

۱۸۹ ۳) دانشمندان علم کلام، که به آن‌ها متکلمین می‌گویند، می‌خواستند از طریق عقل و استدلال از معارف دینی دفاع کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بسیاری از متکلمان با فلسفه مخالف بودند و از فیلسوفان انتقاد می‌کردند.
۲) در کتاب، مطلبی دال بر این‌که همهٔ متکلمان اهل اشراقات معنوی و سلوک عرفانی باشند، وجود ندارد.

۴) از فیلسوفان به عنوان مهم‌ترین مدافعان عقل یاد می‌شود.

۱۹۰ ۲) بهره‌مندی ملاصدرا از عرفان و شهود یا وحی قرآنی، فلسفهٔ او را از معیارهای پذیرفته‌شده در دانش فلسفه تهی نساخت و به عرفان یا کلام تبدیل نکرد؛ زیرا وی در مقام فیلسوف می‌داند که میزان و ملاک فلسفی بودن یک متن یا سخن، این است که اولاً هر مبحثی که طرح می‌کند، به موضوع فلسفه، یعنی وجود و مسائل بنیادی آن، مربوط باشد و ثانیاً متکی بر عقل و استدلال عقلی باشد، نه شهود قلبی و یا بیان نقلی و قرآنی. ایشان این اصل را در آثار فلسفی خود، به خصوص در اسفار، مراعات کرده و در هر موردی که از شهود یا وحی الهی بهره برده، از این دو منبع نه به عنوان پایهٔ استدلال بلکه به عنوان تأیید و شاهد کمک گرفته است.

۱۹۱ ۴) یکی از منابع حکمت متعالیه، عرفان اسلامی، به خصوص اندیشه‌های محیی‌الدین عربی است.

۱۹۲ ۲) در سفر «در خلق با حق»، سالک می‌کوشد به کمک حق، مردم را هدایت کند و آن‌ها را نیز سالک راه حق نماید.

۱۹۳ ۴) سفر اول و سوم متقابل بوده و نسبت مبدأ و مقصد آن‌ها معکوس یکدیگر است با این تفاوت که در سفر سوم قید «همراه با حق» ذکر شده و در سفر اول، این قید وجود ندارد.

۱۹۴ ۴) برخی از فیلسوفان، از جمله میرداماد که استاد ملاصدرا بود، گفتند آن امر واقعی و خارجی، مصداق ماهیت است. یعنی آن‌چه واقعی است، ماهیت است نه وجود. اذهان عادی این نظر را بهتر می‌پسندند. اما از نظر ملاصدرا، وجود اصالت دارد، نه ماهیت. البته، درک و پذیرش آن در ابتدا بسی دشوار می‌نمود و برای ذهن انسان‌های معمولی هم پیچیده و مشکل به نظر می‌رسید. منظور از اصالت، واقعی بودن یا منشأ تأثیر بودن است. در مقابل این معنای اصالت، کلمهٔ اعتباری قرار دارد که به واقعی و خارجی نبودن و ذهنی بودن است. پس اصالت هم به معنی واقعی بودن، منشأ تأثیر بودن و هم به معنی مقابل فرعی، تبعی، ذهنی و اعتباری بودن است.

۱۹۵ ۲) از نظر ملاصدرا، وجود که حقیقت واحدی است، در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از نظر ملاصدرا، هر مرتبه‌ای از وجود، په میزان درجهٔ وجودی خود، ظهور آن حقیقت واحد و یگانه است.

۳) از نظر ملاصدرا، با این‌که هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد، دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. همین اختلاف در شدت و ضعف، سبب تمایز موجودات از یکدیگر و پیدایش کثرت در آن می‌گردد.

۴) از نظر ملاصدرا، وجود یک حقیقت بیشتر نیست، یعنی واقعیت خارجی یک امر واحد و یک وجود است اما این امر واحد، دارای مراتب است. مراتب همان ظهورات است و ظهورات، چیزی جدا از خود وجود نیست. رابطهٔ ظهور با حقیقت وجود، مانند رابطهٔ دریا و موج دریاست. موج، همان دریاست، همان ظهور دریاست.

۱۹۶ ۲) سایر علوم هر کدام به موضوعی خاص از میان موضوعات جهان و زندگی انسان می‌پردازند و بحث می‌کنند. اما فلسفه این‌گونه نیست. فلسفه دربارهٔ یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. پس فلسفه با سایر دانش‌ها تفاوت موضوعی دارد. برای کسب دانش در علمی مانند فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، اقتصاد و جامعه‌شناسی از روش‌های تجربی استفاده می‌کنیم. اما در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد و یا از ابزاری مانند میکروسکوپ و تلسکوپ کمک گرفت. در این موارد فقط باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دانش فلسفه عهده‌دار تفکر درباره موضوعات اساسی و بنیادی مربوط به انسان و جهان می‌شود.

۳) فهم درست دانش فلسفه نیازمند بررسی تخصصی نظرات فیلسوفان در طول تاریخ است.

۴) دانش فلسفه هم از لحاظ روش و هم از لحاظ موضوع با سایر علوم تفاوت حقیقی دارد.

۱۹۷ ۴) با تأمل فیلسوفانه در حوزه‌هایی مانند اخلاق، دین، تاریخ و طبیعت، شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفه اخلاق، فلسفه دین، فلسفه تاریخ و فلسفه طبیعت شکل می‌گیرد، بنابراین فلسفه‌های مضاف یا همان شاخه‌های فلسفه فرع بر دانش‌های خاص است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) معرفت به وجود (وجودشناسی = هستی‌شناسی) فرع بر امکان شناخت آن (معرفت‌شناسی) است.

۲) فلسفه‌های مضاف فرع بر معرفت‌شناسی است.

۳) فلسفه‌های مضاف فرع بر دانش‌های خاص است.

۱۹۸ ۳) اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی است؛ آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها؛ پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست. در این صورت، خودمان بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم.

۱۹۹ ۴) هر چند دانشمندان و متفکرین پیش از سقراط، به دنبال یافتن مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بودند، اما تفسیر واحدی از مبدأ تغییرات جهان ارائه ندادند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از نظر هراکلیتوس، وجود اعداد است که جهان را می‌سازد و دگرگونی، قانون زندگی و قانون کائنات است، بر همه چیز فرمان می‌راند و نمی‌توان از آن گریخت.

۲) نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده یا جنبه فلسفی در آن‌ها غلبه داشته، از یونان باستان به یادگار مانده است. به همین جهت از سرزمین یونان به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌کنند. در آن‌جا بود که دانش فلسفه شکل گرفت و تفسیر جهان با روش عقلانی رایج شد.

۳) متفکری مانند هراکلیتوس وقتی می‌گفت «نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد» در واقع به تغییر و حرکت دائمی جهان اشاره می‌کند، به عقیده وی ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم و درک می‌کنیم.

۲۰۰ ۳) پارمنیدس می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید. تنها با تفکر عقلی است که این حقیقت را می‌توان دریافت.

۲۰۱ ۳) ملتوس به نمایندگی از متهم‌کنندگان در دادگاه گفت: «جرم سقراط این است که خدایانی را که همه به آن‌ها اعتقاد دارند، انکار می‌کند و از خدایی جدید سخن می‌گوید» و در جایی وقتی سقراط از ملتوس می‌پرسد: «از تو سؤال دیگری می‌کنم. آیا تو معتقدی که من خداپرست نیستم؟» ملتوس فریاد برآورد که: «بلی تو منکر خدایان هستی.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همه درگذشتگان در آن جاگرد آمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از این‌که آدمی از این مدعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلندمرتبان همنشین گردد! اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.

۲) سقراط دانایی را در اقرار به نادانی می‌داند.

۴) سقراط در دادگاه گفت: «اکنون وقت رفتن فرا رسیده است؛ من به سوی مرگ می‌روم و شما به سوی زندگی. نصیب کدام‌یک از ما بهتر است؟ جز خدا کسی نمی‌داند.»

۲۰۲ ۲) این‌که گاهی متوجه می‌شویم که بعضی از دانسته‌های ما درست نبوده و دچار خطا شده‌ایم یا این‌که گاهی متوجه می‌شویم که افراد مختلف درباره موضوع واحد نظرها و باورهای متفاوت دارند و ما می‌کوشیم که بدانیم از میان آن نظرها تفاوت، کدام درست و کدام غلط است، نشان‌دهنده توانایی ما در دانستن است.

۲۰۳ ۱) توجه ویژه کانت، فیلسوف قرن هجدهم آلمان، به شناخت سبب شد که شاخه «معرفت‌شناسی» فلسفه رشد بیشتری کند و فیلسوفان بیشتری در دوره جدید بدان بپردازند. اگر کسی هم در امکان شناخت شک کند، گرفتار شک مطلق در شناخت و تناقض می‌شود.

۲۰۴ ۱) گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم.

۲۰۵ ۲) انسان دارای قوه‌ای است که با آن تفکر و تعقل می‌کند. او با کمک این قوه می‌تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایق، هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی را شامل شود و هم امور غیرمحسوس و غیرطبیعی را دربر می‌گیرد. پس عقل می‌تواند قلمرو معرفتی گسترده‌تری از حس داشته باشد.

۲۰۶ ۴) دانشمندان و متفکرین پیش از سقراط، از اولین کسانی بودند که درباره شناخت انسان و ارزش و اعتبار آن نظر داده‌اند. بیشتر این دانشمندان به شناخت حسی اهمیت می‌دادند و توجه کم‌تری به شناخت عقلی داشتند. گرچه متفکری مانند «هراکلیتوس» علاوه بر حس به عقل هم اهمیت می‌داد. او معتقد بود که شناخت حسی اعتبار دارد و ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم و درک می‌کنیم. اما متفکری به نام «پارمنیدس» معتقد بود که شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد و نمی‌توان بدان تکیه کرد.

۲۰۷ ۲) فرانسیس بیکن از نخستین فیلسوفانی بود که بر اهمیت حس و تجربه اصرار می‌ورزید و به اصالت تجربه معتقد بود. به نظر بیکن فیلسوفان گذشته با دنباله‌روی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و همین امر سبب شده بود که علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بیجا محصور بماند و پیشرفت نکنند. پس از وی فیلسوفان دیگری مانند جان لاک، فیلسوف قرن هفدهم انگلستان، نیز روش او را دنبال کردند و بر تجربه‌گرایی تأکید ورزیدند.

۲۰۸ ۱) در دوره جدید اروپا، همان‌طور که فیلسوفان اروپایی از جهت معرفت‌شناسی به دو گروه عقل‌گرایان و تجربه‌گرایان تقسیم شدند، از جهت انسان‌شناسی نیز به تدریج، دو تلقی از انسان پیدا کردند و دو جریان را پدید آوردند که تاکنون نیز این دو جریان هم‌چنان در مباحثات فلسفی اروپا حضور دارند؛ البته جریان تجربه‌گرایی که یا اصلاً وجود نفس را انکار می‌کند و انسان را یک موجود مادی می‌داند و یا نفس را چیزی فرعی نسبت به بدن تلقی می‌کند و از آثار و لوازم بدن به شمار می‌آورد، حضور فعال‌تر و تأثیرگذارتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر داشته است. اما جریان عقل‌گرایی همانند افلاطون و ارسطو، معتقد به وجود «نفس» یا «روح» هستند و برای انسان دو بُعد روحی و مادی قائل‌اند و حقیقت انسان را همان روح و نفس وی می‌دانند.

۲۱۴ ۲ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) وسیله نقلیه شخصی و بنزین کالاهای مکمل‌اند، پس با افزایش قیمت یکی، مصرف دیگری هم کاهش و با کاهش قیمت، تقاضا افزایش می‌یابد.
- (۲) وسایل نقلیه عمومی به نوعی کالای رقیب بنزین هستند و با افزایش کیفیت یکی (یا حتی قیمت) مصرف دیگری کاهش می‌یابد.
- (۳) گاز مایع و گازوئیل کالای رقیب بنزین هستند و با افزایش قیمت آن‌ها مصرف بنزین افزایش می‌یابد.
- (۴) انتظار مردم از گران شدن چیزی باعث افزایش مصرف آن می‌شود ولو این‌که قیمت آن در حال حاضر ثابت باشد.

- ۲۱۵ ۴** برای پاسخ به این سؤال باید قیمت فروش هر مرحله را از مرحله قبل کم کنیم و بعد در نرخ مالیات بر ارزش افزوده ضرب کنیم:
- $$(۸+۳) \times (۹۹,۷۰۰ - ۸۱,۰۰۰) = ۶۰۴۳/۵$$
- $$= ۲۰۵۷$$
- = مالیات بر ارزش افزوده مرحله چهارم
- $$(۱۴۰,۸۰۰ - ۱۰۵,۲۵۰) \times (۸+۳+۳+۳) = ۶۰۴۳/۵$$

۲۱۶ ۱ بررسی عبارتهای نادرست:

- (ج) هم‌چنان کشورها نیاز دارند تا از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرند و این موضوع همیشگی است.
- (د) کشورها برای حمایت از صنایع داخلی‌شان سعی کرده‌اند تا با وضع تعرفه‌ها مانع وارد شدن کالاهای خارجی شوند و برخی سازمان‌ها و عهدنامه‌ها با این موضوع مخالفت داشته‌اند.

۲۱۷ ۴

- $۱۱۰,۵۰۰,۰۰۰ - ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۵,۵۰۰,۰۰۰$ جمعیت ۱۵ سال و بیشتر
- $۷۵,۵۰۰,۰۰۰ - ۳۷,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۸,۵۰۰,۰۰۰$ جمعیت فعال
- $۳۸,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۲,۴۵۰,۰۰۰ = ۲۶,۰۵۰,۰۰۰$ جمعیت بیکار
- $$\frac{۲۶,۰۵۰,۰۰۰}{۳۸,۵۰۰,۰۰۰} = ۶۸\%$$
- = نرخ بیکاری

- ۲۱۸ ۳** افزایش درآمدهای نفتی به معنای افزایش نقدینگی و در نتیجه افزایش درآمد مردم و در نهایت افزایش تقاضاست. در عین حال عرضه ثابت مانده و تقاضا نسبت به عرضه بیشتر می‌شود که عامل اصلی تورم می‌باشد.

۲۱۹ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ایران باستان (۲) صفویه (۴) پهلوی

- ۲۲۰ ۴** برای پاسخ به این سؤال، اعداد را باید در فرمول جای‌گذاری کنیم:
- = نرخ رشد تولید سال ۱۳۹۹
- تولید ناخالص داخلی_ تولید ناخالص داخلی
- سال ۱۳۹۸ سال ۱۳۹۹
- $$\frac{تولید ناخالص داخلی سال ۱۳۹۸}{تولید ناخالص داخلی سال ۱۳۹۹} \times ۱۰۰$$
- $$\frac{۲۸}{۱۰۰} = \frac{۳,۱۵۴,۲۵۰,۰۰۰ - X}{X} \Rightarrow ۳۱۵,۴۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰X = ۲۸X$$
- $$\Rightarrow \frac{۱۲۸X}{۱۲۸} = \frac{۳۱۵,۴۲۵,۰۰۰,۰۰۰}{۱۲۸} \Rightarrow X = ۲,۴۶۴,۲۵۷,۸۱۲/۵$$

۲۲۱ ۲ بررسی عبارتهای نادرست:

- (ب) سازمان‌دهنده بودن کارآفرین به معنای مدیریت منابع به شکل کارا و درست است.
- (ج) اتفاقاً کارآفرین در آغاز کارش باید بداند که ممکن است موفق نشود و احتمال شکستش وجود دارد.

- ۲۰۹ ۱** از نظر حکمت متعالیه، ظرفیت روح انسان پایان ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان مخلوقات دست یابد. این ظرفیت بی‌نهایت به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود. از نظر ملاصدرا، روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه این‌ها وحدتی حقیقی دارند. بنابراین روح و بدن یک چیز هستند نه دو چیز مجزا مانند هیدروژن و اکسیژن یا نی و صاحب نی و یا پرند و قفس.

- ۲۱۰ ۲** به اعتقاد ارسطو، شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود؛ البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت دست یابد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) به عقیده ارسطو، اعتدال در قوه عقل، موجب به وجود آمدن فضیلت حکمت می‌شود و افراط و تفریط در آن به ترتیب موجب پیدایش رذیلت جربزه و سفاقت می‌شود.
- (۲) به اعتقاد ارسطو، وقتی قوه شهوت در معرض افراط و تفریط قرار می‌گیرد، به ترتیب شره و خمودی نامیده می‌شود. اگر قوه غضب در معرض افراط و تفریط قرار بگیرد، به ترتیب تهوّر و ترس نامیده می‌شود. وقتی قوه عقل در معرض افراط و تفریط قرار می‌گیرد، به ترتیب جربزه و سفاقت نامیده می‌شود. پس هر کدام از قوای سه‌گانه، بسته به این‌که در کدام زمینه گرفتار افراط و تفریط شوند به نام‌های مختلف شناخته می‌شوند.
- (۴) به عقیده ارسطو، اگر قوای وجودی در خط اعتدال باشد، انسان به سعادت می‌رسد. عقل هر انسانی این اعتدال را درک می‌کند و آن را به عنوان امری درست می‌پذیرد.

اقتصاد

- ۲۱۱ ۲** هزینه‌های دررفته چون دیگر رفته‌اند و قابل برگشت نیستند، نباید بر تصمیمات ما اثرگذار باشند.
- ۲۱۲ ۳** برای پاسخ به این سؤال ابتدا از طریق فرمول سود / زیان درآمد کل شرکت را محاسبه می‌کنیم:

- هزینه‌های تولید - درآمد = سود / زیان
- $$-۵,۳۴۲,۰۰۰,۰۰۰ = X - ۸,۲۳۲,۰۰۰,۰۰۰$$
- $$\Rightarrow ۸,۲۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۵,۳۴۲,۰۰۰,۰۰۰ = X \Rightarrow X = ۲,۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰$$
- حال از طریق فرمول درآمد قیمت هر کالا را محاسبه می‌کنیم:

- تعداد کالا \times قیمت هر کالا = درآمد
- $$۲,۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰ = Y \times ۱,۲۰۸,۰۰۰ \Rightarrow Y = \frac{۲,۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱,۲۰۸,۰۰۰}$$
- $$\Rightarrow Y = ۲۳۹۲$$

۲۱۳ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) حرکت از نقطه C به B یعنی رشد رقم خورده است. اگر منحنی برای نقطه C رسم نشده بود، آن‌گاه می‌شد گفت که تلاش برای کارایی است.
- (۳) اگر همه منابع به تولید گندم اختصاص پیدا کند، یعنی تولید جو صفر می‌شود و تولید گندم به حداکثر خود می‌رسد پس به نقطه Y انتقال پیدا می‌کند.
- (۴) وقتی نقاط روی منحنی هستند (هر جای آن تفاوتی ندارد) یعنی قابل دستیابی هستند.

۲۲۸ الف و ب) برای پاسخ به این سؤال باید دهک دهم را به دهک اول تقسیم کنیم. هر چقدر که عدد به دست آمده، بزرگ‌تر باشد، یعنی آن کشور وضعیت نامناسب‌تری دارد:

$$\left. \begin{aligned} A &= \frac{23/8}{3/4} = 7 \\ B &= \frac{14}{1/8} = 7/7 \\ C &= \frac{28}{2/2} = 12/7 \\ D &= \frac{25}{2/9} = 8/6 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{کشور A بهترین وضعیت را دارد.}$$

۲۲۹ الف) با افزایش درآمدهای نفتی، دولت پهلوی قدرت اقتصادی بیشتری یافت.

ب) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال موجب شد تا بشر به دنبال روش‌های سریع‌تر و راحت‌تری برای جابه‌جایی پول باشد. در نتیجه امروز شاهدیم که پول الکترونیکی نقش پررنگی را در این راستا ایفا کرده است.

۲۳۰ بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) کاهش قیمت از نتایج افزایش مالیات برای تولیدکنندگان نیست.

د) بنگاه‌ها $\xrightarrow{\text{عوامل تولید}}$ بازار عوامل تولید $\xleftarrow{\text{عوامل تولید}}$ خانوار $\xleftarrow{\text{درآمد}}$
 $\xleftarrow{\text{عوامل تولید}}$ بنگاه‌ها $\xleftarrow{\text{پرداخت‌های عوامل تولید}}$

۲۲۲ الف) در نقاط بالای تعادل از آن جایی که قیمت بالا است، عرضه از تقاضا بیشتر است.
 ب) در شرایط نقطه L که همان مازاد تقاضا است، باید قیمت افزایش پیدا کند و با افزایش قیمت، عرضه بیشتر و تقاضا کم‌تر شده تا در نقطه M یعنی تعادل به هم برسند.

۲۲۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) مالیات بر مصرف بر کالاهای خاص تعلق می‌گیرد.

۳) مالیات بر درآمد جزئی از مالیات‌های مستقیم است.

۴) مالیات بر ارث جزئی از مالیات‌های مستقیم است.

۲۲۴ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید نرخ CPI را حساب کنیم تا بعد بتوانیم قیمت کالای دوم را به دست بیاوریم چرا که هر دو جزئی از سبد بازار هستند، پس نرخ CPI برای هر دویشان یکسان است:

$$CPI = \frac{1,648,000 - 1,250,000}{1,250,000} \times 100 \approx 32\%$$

$$\frac{32}{100} = \frac{X - 845,000}{845,000} \Rightarrow 100X - 84,500,000 = 27,040,000$$

$$\Rightarrow \frac{100X}{100} = \frac{111,540,000}{100} \Rightarrow X = 1,115,400$$

۲۲۵ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فردی که تخصصش مثلاً بازرگانی است اما تدریس می‌کند، هم‌چنان شاغل به حساب می‌آید.

۲) افرادی که در بخش غیررسمی شاغل هستند، بیکار به حساب می‌آیند.

۳) اگر فردی از جست‌وجوی کار دلسرد شود، بیکار به حساب نمی‌آید، بلکه غیرفعال است.

۲۲۶ الف و ب) برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید تولید ناخالص را بیابیم:

$$GDP = 3,250,000,000 + (125,000,000 \times 82,000) + \frac{10,375,000,000}{110} + (45 \times 100) \times 1100$$

$$+ (700,000 \times 35,000) = 38,935,000,000$$

استهلاك - GDP = تولید خالص داخلی

$$= 38,935,000,000 - (10,375,000,000 \times 20\%) = 36,860,000,000$$

حال با تقسیم GDP به جمعیت، شاخص سرانه را به دست می‌آوریم:

$$\text{سرانه تولید ناخالص داخلی} = \frac{36,860,000,000}{110,000,000} = 353/95$$

۲۲۷ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) برزیل در هیچ کالایی مزیت مطلق ندارد، پس بهتر است بر اساس اصل مزیت نسبی، انبه را تولید و موز را وارد کند.

۲) آمریکا در موز مزیت مطلق دارد، پس بهتر است تنها موز را تولید و انبه را وارد کند.

۳) ایتالیا در انبه مزیت مطلق دارد، پس آن را تولید و موز را وارد می‌کند.